Сәулет, қала құрылысы және құрылыс
саласындағы мемлекеттік нормативтер
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЕРЕЖЕЛЕР ЖИНАҒЫ

Государственные нормативы в области
архитектуры, градостроительства и строительства
СВОД ПРАВИЛ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

МЕКТЕПКЕ ДЕЙІНГІ БІЛІМ БЕРУ ОБЪЕКТІЛЕРІ

ДОШКОЛЬНЫЕ ОБЪЕКТЫ ОБРАЗОВАНИЯ

ҚР ЕЖ 3.02-110-2012*
СП РК 3.02-110-2012*

Ресми басылым
Издание официальное

Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігі Құрылыс және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері комитеті

Комитет по делам строительства и жилищно-коммунального хозяйства Министерства индустрии и инфраструктурного развития Республики Казахстан

Нұр-Сұлтан 2020

ҚР ЕЖ 3.02-110-2012*
СП РК 3.02-110-2012*

АЛҒЫ СӨЗ

1	**ӘЗІРЛЕГЕН:**	«ҚазҚСҒЗИ» АҚ, «ИННОБИЛД» ЖШС
2	**ҰСЫНҒАН:**	Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Құрылыс, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері және жер ресурстарын басқару комитетінің Техникалық реттеу және нормалау басқармасы
3	**БЕКІТІЛГЕН ЖӘНЕ ҚОЛДАНЫСҚА ЕНГІЗІЛГЕН:**	Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Құрылыс, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері және жер ресурстарын басқару комитетінің 2014 жылғы 29 желтоқсандағы № 156-НҚ бұйрығымен

Осы мемлекеттік нормативті Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс істері жөніндегі Уәкілетті мемлекеттік органының рұқсатыныз ресми басылым ретінде толық немесе ішінара қайта басуға, көбейтуге және таратуға болмайды.

Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Құрылыс және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері комитетінің техникалық және лингвистикалық тексеру жүргізу тапсырмасына (2016 жылғы 7 қарашадағы № 38-02-5-1542 хаты) сәйкес құжат мәтіні өзгертілді

Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Құрылыс, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері және жер ресурстары комитетінің 09.06.2016 жылғы 153-НҚ, Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігі Құрылыс және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері комитетінің 2018 жылғы 23 қарашадағы №240-НҚ және Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігі Құрылыс және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері комитетінің 2020 жылғы 10 қаңтардағы №7-НҚ бұйрықтарына сәйкес өзгертулер мен толықтырулар енгізілді

ПРЕДИСЛОВИЕ

1	**РАЗРАБОТАН:**	АО «КазНИИСА», ТОО «ИННОБИЛД»
2	**ПРЕДСТАВЛЕН:**	Управлением технического регулирования и нормирования Комитета по делам строительства, жилищно-коммунального хозяйства и управления земельными ресурсами Министерства национальной экономики Республики Казахстан
3	**УТВЕРЖДЕН И ВВЕДЕН В ДЕЙСТВИЕ:**	Приказом Комитета по делам строительства, жилищно-коммунального хозяйства и управления земельными ресурсами Министерства национальной экономики Республики Казахстан от 29 декабря 2014 года №156-НҚ

Настоящий государственный норматив не может быть полностью или частично воспроизведен, тиражирован и распространен в качестве официального издания без разрешения Уполномоченного государственного органа по делам архитектуры, градостроительства и строительства Республики Казахстан.

Текст документа откорректирован в соответствии с поручением Комитета по делам строительства и жилищно-коммунального хозяйства Министерства национальной экономики Республики Казахстан (письмо № 38-02-5-1542 от 7 ноября 2016 года) по технической и лингвистической проверке

Внесены изменения и дополнения в соответствии с приказами Комитета по делам строительства, жилищно-коммунального хозяйства и управления земельными ресурсами Министерства национальной экономики Республики Казахстан №153-НҚ от 09.06.2016 года, Комитета по делам строительства и жилищно-коммунального хозяйства Министерства по инвестициям и развитию Республики Казахстан от 23 ноября 2018 года №240-НҚ и Комитета по делам строительства и жилищно-коммунального хозяйства Министерства индустрии и инфраструктурного развития Республики Казахстан от 10 января 2020 года №7-НҚ.

МАЗМҰНЫ

КІРІСПЕ V
1 ҚОЛДАНЫЛУ САЛАСЫ 1
2 НОРМАТИВТІК СІЛТЕМЕЛЕР 1
3 ТЕРМИНДЕР МЕН АНЫҚТАМАЛАР 2
4 ҚОЛАЙЛЫ ШЕШІМДЕР 3
4.1 Жалпы ережелер 3
4.2 Жер телімін орналастыру, ұйымдастыру және жабдықтау 4
4.3 Өрт қауіпсіздігі 7
4.4 Көлемдік-жоспарлық шешімдер 9
4.4.1 Мектепке дейінгі тәрбиелеу және білім беру ұйымдарының тұрпаттары 9
4.4.2 Балалар негізгі болатын бөлмелер 13
4.4.3 Мамандандырылған, ілеспе және қызметтік-тұрмыстық бөлмелер 15
4.4.4 Заттай-кеңістіктік орта, стационарлық жабдықтар және бөлмелерді әрлеу 17
4.4.5 Мектепке дейінгі түзету үлгісіндегі оқыту мен тәрбиелеу ұйымдарын жобалау 20
4.4.6 Жалпы білім беру мектептерінің бастауыш сыныптарын балабақша ғимараттарына орналастыру 24
4.5 Ғимараттың конструктивтік шешімі мен құрылыс конструкцияларын есептеу әдістері 24
4.6 Инженерлік желілер мен жүйелерді жобалау 25
4.6.1 Сумен қамту және кәріз жүйесі 25
4.6.2 Жылыту және желдету 26
4.6.3 Электрмен жабдықтау, электрлік жарықтандыру және әлсіз тоқты құрылғылар 27
4.7 Пайдалану кезінде қауіпсіздікті қамтамасыз ету үшін іс-шаралар 29
4.8 Аумақты мүмкіндігі шектеулі топтардың қолжетімділігін ескере отырып ұйымдастыру 30
4.9 Қоршаған ортаны қорғау 31
5 ҒИМАРАТТЫҢ ЭНЕРГИЯ ТИІМДІЛІГІ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАРДЫ ҰТЫМДЫ ПАЙДАЛАНУ 31
5.1 Энергиялық ресурстарды қысқарту, жылу шығынын азайту 31
5.2 Табиғи ресурстарды тиімді пайдалану 33
А қосымшасы (ақпараттық) Мектепке дейінгі білім беру мекемелерінің түрлері. Ғимараттар мен кешендердің тұрпаттары 35
Б қосымшасы (ақпараттық) Бұқаралық құрылыс нысандары ретінде ұсынылатын мектепке дейінгі тәрбиелеу және білім беру ұйымдарының номенклатурасы 38
В қосымшасы (міндетті) Топтық ұяшықтар бөлмелерінің құрамы 39
Г қосымшасы (міндетті) Мектепке дейінгі тәрбиелеу және білім беру ұйымдары ғимараттарының функционалдық құрылымы 41
Д қосымшасы (ақпараттық) Мектепке дейінгі тәрбиелеу және білім беру ұйымдарының мамандандырылған бөлмелерінің құрамы мен аудандары 42

Е қосымшасы (міндетті) Топтық ұяшықтардың негізгі бөлмелерінің аудандары 44
Ж қосымшасы (ақпараттық) Топтық ұяшықтардың қосымша бөлмелерінің аудандары 45
К қосымшасы (міндетті) Ілеспе және қызметтік-тұрмыстық бөлмелердің құрамы мен аудандары 46
Л қосымшасы (ақпараттық) Түзеу үлгісіндегі балалар топтарының толымдылығы 48
М қосымшасы(міндетті) Түзеу үлгісіндегі мектепке дейінгі тәрбиелеу және білім беру ұйымдарының топтық ұяшықтарының құрамы мен аудандары (тірек-қимыл аппаратының бұзушылығы бар балаларға арналған МДТБҰ-нан басқа) 49
Н қосымшасы (міндетті) Жалпы үлгідегі мектепке дейінгі оқыту мен тәрбиелеу ұйымдарына арналған санитарлық-техникалық жабдықтар саны 50
П қосымшасы (міндетті) Ауаның есептік температурасы және алмасу жиілігі 52
Р қосымшасы (ақпараттық) Мектепке дейінгі тәрбиелеу және білім беру ұйымдары бөлмелеріндегі жасанды жарықтандыру 53

КІРІСПЕ

Осы құжат сәулет, қала құрылысы мен құрылыс қызметі саласындағы нормативтік-техникалық құжаттарды жетілдіруді іске асыру мақсатында нормалаудың параметрлік әдісіне сәйкес Қазақстан Республикасының құрылыс саласындағы нормативтік базаны реформалау шегінде әзірленді.

Осы ережелер жинағы мектепке дейінгі білім беру нысандарының ғимараттарына қолданылатын «Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар» техникалық регламентінің дәлелдемелік базасына кіретін нормативтік құжаттардың бірі болып табылады.

Осы ережелер жинағы ҚР ҚН «Мектепке дейінгі білім беру объектілері» жұмыс сипаттамаларының талаптарына қолайлы шешімдер мен параметрлерді белгілейді және олардың талаптарын орындаудың бірден-бір тәсілі болып табылмайды.

Қолайлы шешімдер әдісі ғимаратты пайдалану деңгейін (негізгі мақсаты немесе функциясын), ғимаратты пайдаланушылар үшін қауіпті тәуекелдік факторларды және қауіптілік сипатын (ішкі немесе сыртқы), пайдаланушылар санын (келушілер, қызметкерлер), адамдардың, оның ішінде халықтың әлсіз топтары бөлігінің (сәбилер, кішкентай балалар, ақыл-есі дұрыс емес немесе басқа да кемшіліктері бар адамдар) жұмыс істеу ұзақтығын және т. б. жағдайлар мөлшерін ескере отырып қабылданады.

БЕЛГІ ҮШІН

ҚР ЕЖ 3.02-110-2012*
СП РК 3.02-110-2012*

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЕРЕЖЕЛЕР ЖИНАҒЫ
СВОД ПРАВИЛ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

МЕКТЕПКЕ ДЕЙІНГІ БІЛІМ БЕРУ ОБЪЕКТІЛЕРІ

ДОШКОЛЬНЫЕ ОБЪЕКТЫ ОБРАЗОВАНИЯ

Енгізілген күні – 2015-07-01

1 ҚОЛДАНЫЛУ САЛАСЫ

1.1 Осы ережелер жинағы мектепке дейінгі тәрбиелеу және білім беру ұйымдарының ғимаратын орналастыруға, жер теліміне, көлемдік-жоспарлық шешіміне, инженерлік қондырғыларға қолайлы шешімдерді белгілейді.

1.2 Осы ережелер жинағы меншік түріне қарамастан, Қазақстан Республикасының аумағында жобаланатын, салынатын, реконструкцияланатын мектепке дейінгі оқыту мен тәрбиелеу ұйымдарына таратылады.

1.3 Мектепке дейінгі тәрбиелеу және білім беру ұйымдарының тұрпаты мен түрі жобалау тапсырмасы бойынша анықталады.

2 НОРМАТИВТІК СІЛТЕМЕЛЕР

Осы ережелер жинағын қолдану үшін мынадай сілтемелік нормативтік құжаттар қажет:

ҚР ЕЖ 2.04-104-2012 Табиғи және жасанды жарықтандыру.

ҚР ЕЖ 3.01-101-2013 Қала құрылысы. Қалалық және ауылдық елді мекендерді жоспарлау және құрылысын салу.

ҚР ЕЖ 3.02-111-2012 Жалпы білім беру мекемелері.

ҚР ЕЖ 3.06-101-2012 Ғимараттар мен имараттарды халықтың қимылы шектеулі топтары үшін қолжетімділіктің есебімен жобалау.

ҚР ЕЖ 4.01-101-2012 Ғимараттар мен имараттардың ішкі су құбыры және кәрізі.

ҚР ЕЖ 4.02-101-2012 Ауаны жылыту, желдету және кондиционерлеу.

ҚР ЕЖ 4.04-106-2013 Тұрғын және қоғамдык ғимараттарды электрмен жабдықтау. Жобалау ережелері.

Ескертпе - Осы құрылыс нормаларын пайдаланған кезде ағымдағы жылғы жағдай бойынша жасалатын «Сәулет, қала құрылысы және құрылыс саласындағы Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын нормативтік құқықтық және нормативтік-техникалық актілер тізбесі», «Қазақстан Республикасының стандарттау бойынша нормативтік құжаттар көрсеткіштері» және «Қазақстан Республикасының стандарттау бойынша мемлекетаралық нормативтік құжаттар көрсеткіші» ақпараттық тізімдемесі және ай сайын шығатын тиісті ақпараттық бюллетень- журнал бойынша тексерген жөн.

Ресми басылым

Егер сілтеме құжат ауыстырылса (өзгерсе), онда осы нормативті пайдаланған кезде бойынша тексерген жөн. Егер сілтеме құжат ауыстырылса (өзгерсе), онда осы нормативті пайдаланған кезде ауыстырылған (өзгертілген) құжатты басшылыққа алу керек. Егер сілтеме құжат ауыстырусыз күшін жойса, онда оған сілтеме жасалған ереже осы сілтемеге қатысы жоқ бөлігіне қолданылады.

3 ТЕРМИНДЕР МЕН АНЫҚТАМАЛАР

Осы ережелер жинағында осы нысандарға арналған нормативтік документерде келтірілген терминдер және анықтамалар, сондай-ақ тиісті анықтамалары бар мынадай терминдер қолданылады:

3.1 **Апаттық шығу:** Эвакуациялық жолдарға, тікелей сыртқа немесе қауіпсіз аймаққа апаратын шығу жолы (есік, люк).

3.2 **Мектепке дейінгі тәрбиелеу кешені:** Тұрғын ауданға, кварталға немесе оның бөлігіне қызмет көрсететін жеке тұрған немесе ғимараттардың жанына құрылған (кіріктірме-жапсарлас) ғимараттардың және «Баланы дамыту орталығы» негізінде біріккен және басқа мектепке дейінгі мекемелердегі балалар топтарына балалар ертеңгіліктеріне, қойылымдарына арналған кешен (зал-алаң) қосымша мүмкіндіктерін ұсынатын әкімшілік, әдістемелік және функционалдық үйлестіруді жүзеге асыратын мектепке дейінгі мекемелер жүйесі (6 - 12 мекеме).

3.3 **Лоджия:** Кірікірме немесе жапсарла, сыртқа қарай ашық кеңістік, үш жағынан қабырғамен қоршалған (бұрышта орналасса - екі жағынан қабырғамен) сыртқы қабырғаға жалғасқан бөлмені табиғи жарықтандыру талаптарымен шектелген тереңдігі бар бөлме. Шыныланған болуы мүмкін.

3.4 **Шағын МДТБҰ:** Тәрбиеленушілерді дамытуда (зияткерлік, көркем-эстетикалық, дене және т. б.) бір немесе бірнеше бағыттарды басым жүзеге асыратын балабақша:

а) санитарлық-гигиеналық және емдеу-сауықтыру шараларын басым жүзеге асыратын қарау және сауықтыру балабақшасы;

б) құрама үлгідегі балабақша (балалар топтарының жоғарыда аталған қызмет бағыттарын қоса атқаратын негізде. Мекеме құрамына сонымен қатар дамуы жағынан жеңіл кемістігі бар балалар үшін түзету үлгісіндегі балалар топтары да қарастырылуы мүмкін).

3.5 **Мансардтық терезе:** Шатырдың көлбеу жазықтығында орналасқан терезе.

3.6 **Серуендеу топтары:** Әдеттегідей, көп пәтерлі тұрғын үйдің бірінші қабатында орналасқан үйлерінде ұйықтайтын және тамақ ішетін 1-2 топ балаларға арналған мектепке дейінгі білім беру нысаны. Басты қызметі - таза ауада серуендеу.

3.7 **Оқыту-тәрбиелеу кешені:** Тәрбиеленушілерді дамытудың бір немесе бірнеше бағытын басымдықпен жүзеге асыратын балабақша.

3.8 **Жертөле қабаты:** Жердің жоспарланған белгісінен төмен биіктігі бөлме биіктігінің жартысынан артық бөлме еденінің белгісі бар қабат.

3.9 **Техникалық қабат:** Инженерлік жабдықты және төсеу коммуникацияларды орналастыруға арналған қабат. Ол ғимараттың төменгі (техникалық еден асты қоймасы), жоғарғы (техникалық шатыр) немесе ортаңғы бөлігінде орналастырылуы мүмкін.

4 ҚОЛАЙЛЫ ШЕШІМДЕР

4.1 Жалпы ережелер

4.1.1 Мектепке дейінгі тәрбиелеу және білім беру ұйымдарының (бұдан әрі-МДТБҰ) нысандарын 3 қабаттан жоғары жобаламайды. МДТБҰ ғимаратының 3-ші қабатына естияр жас (4 жастан бастап) тобындағы балалардың топтық ұйымдарын, залдар мен жұмысқа арналған басқа арнайы бөлмелер, қызметтік-шаруашылық және демалу бөлмелері орналастырады.

Көп пәтерлі тұрғын үйдің бірінші қабатында орналасқан нысандардың шығу есігі тұрғын үйдің кіреберіс есігінен бөлек болуы тиіс.

4.1.2 Тірек-қимыл жүйесінің бұзушылығы бар және көрмейтін (зағип) балаларға арналған арнайы түзету оқыту ұйымдары ғимараттарының 2 қабаттан жоғары болмауы қарастырылады. Естімейтін (саңырау) және өте ауыр тіл кемістігі бар балалар үшін 3 қабатты ғимарат салуға жол беріледі.

4.1.3 Нысандар жеке ғимаратта немесе бірнеше бөлек ғимараттарда орналасуы қажет. Ғимараттарды жылы өтпе жолмен байланыстыруға жол беріледі. IV климаттық ауданда орналасқан ғимараттар үшін жылытылатын өтпе жолдарды орналастыру қажет емес.

4.1.4 МДТБҰ барлық бөлмелерінің (залдан басқа) биіктіктері 3,0 м төмен болмауы, дене шынықтыру залы мен музыкалық сабақтарға, балалар ертеңгіліктеріне және қойылымдарына арналған зал алаңдарының биіктігі 6,0 м төмен болмауы қарастырылады.

4.1.5 Жалпы дамытатын үлгідегі мектепке дейінгі білім беру мен тәрбиелеу ұйымдарының ұсынылатын түрлері:

а) тәрбиеленушілерді дамытуда (дене, зияткерлік, көркем-эстетикалық және т. б.) бір немесе бірнеше бағыттарды басым жүзеге асыратын;

б) тәрбиеленушілердің физикалық дамуындағы ауытқушылықтарды квалификацялық түзеуді басым жүзеге асыратын түзету үлгісіндегі;

в) гигиеналық және емдеу-сауықтыру шараларын басым жүзеге асыратын қарау және сауықтыру үлгісіндегі;

г) құрама үлгідегі (балалар топтарының жоғарыда аталған қызмет бағыттарын қоса атқаратын негізде);

д) тәрбиеленушілерді дене және жалпы дамыту, қолдау және сауықтыру сипатындағы балабақша (Баланы дамыту орталығы).

4.1.6 Саралап оқыту бағдарламасына сүйене отырып, сонымен қатар жарты топ бойынша ойындарды ұйымдастыру және балалармен жеке жұмыс жасау үшін, әдеттегідей, сабақ жүргізу барысында балалар тобы 10 баладан 2 шағын топқа бөлінеді.

Шет тілі үйірмелеріндегі балалар саны 10 баладан аспауы тиіс, ал басқа үйірмелер мен секцияларда 20-дан аспауы тиіс.

4.1.7 МДТБҰ ғимараттары мен кешендерінің типі мен түрі А қосымшасын ескере отырып, жобалауға берілген тапсырмамен анықталады.

4.1.8 Оларды орналастыру ерекшеліктерін ескере отырып, жаппай құрылыс салу

үшін МДОТҰ типінің ұсынылатын номенклатурасы Б қосымшасында келтірілген.

4.1.9 Балалардың мектепке дейін тәрбиелеу және білім беру ұйымдарымен қамтамасыз етілуінің есептік деңгейін 85 % шегінде қабылдау керек, оның ішінде жалпы типтегі - 70 % (мемлекеттік және жеке меншік МДТБҰ үшін); мамандандырылған-түзету үлгісіндегі - 3 %; сауықтыру, қысқа мерзімді және тәулік бойғы - 12 %.

4.2 Жер телімін орналастыру, ұйымдастыру және жабдықтау

4.2.1 МДТБҰ жеке тұрған ғимараты жер телімінің жалпы алаңы мынадай сыйымдылық кезінде 1 орынға шаққан есептен қабылданады: ҚР ЕЖ 3.01-101 және қолданыстағы нормативтік құжаттарға сәйкес 100 орынға дейін – кемінде 40 м^2, 100 орыннан жоғары – кемінде 35 м^2; 500 орыннан жоғары – кемінде 30 м^2.

Жер телімдерінің өлшемдері қысқаруы мүмкін: қайта жөндеу жағдайларында - 25 % дейін; 20 % артық бағытпен рельефке орналастыру барысында - 15 % дейін; жаңа салынған елді мекендерде (көгалдандыру алаңдарын қысқарту есебінде) - 10 % дейін.

4.2.2 Бөбектер тобындағы балаларға арналған топтық алаңдардың алаңы 1 орынға кемінде 7,5 м^2 қабылданады. Мектепке дейінгі жастағы балалар үшін ойын алаңын жалпы типтегі МДТБҰ учаскесінен тыс орналастыруға жол беріледі.

4.2.3 Дене және ақыл-ой дамуы жағынан кемістіктері бар балаларға арналған арнайы (түзету) білім беру ұйымдарына 2,2 гектардан кем емес жер телімінің ауданы қарастырылады.

4.2.4 Балабақшаларды тұрғын құрылыс алаңдарына жаяу жүру радиусы (R) 500 м болатындай және ҚР ЕЖ 3.01-101 сәйкес орналастыру керек.

4.2.5 Жер телімінің көлемі 1 орынға шаққанда есту қабілеті бұзылған балалар үшін 50 м^2, көру мен ойлау қабілеті бұзылған балалар үшін 60 м^2, тірек-қимыл аппаратының бұзушылығы бар балалар үшін 65 м^2 кем болмауы тиіс.

4.2.6 Тірек-қимыл аппаратының бұзушылығы бар балалар үшін аумақтағы жолдар мен жаяу жолдардың көлбеуі 5 градустан аспауы, жолдың ені 1,6 м кем болмауы қарастырылады. Бұрылыстарда және әрбір 6 м аспайтын аралықта демалу алаңдары орналастырылады.

4.2.7 Нысанның жер телімінің ғимараттан қызыл сызыққа дейінгі арақашықтығы 25 м, ал ауыл елді мекендерінде 10 м кем болмауы тиіс.

4.2.8 Жер телімдері автомобиль санына қарай гараж бен ашық тұраққа дейінгі қашықтыққа бөлінеді:

а) 10 көлікке дейін - 15 м кем емес;

б) 10 бастап 100 көлікке дейін - 25 м кем емес;

в) 100 жоғары көлікке - 50 м кем болмауы тиіс.

4.2.9 Егер МДТБҰ ғимараты «шудан қорғалған» ретінде жобаланса (топтар алаңы шу шығатын жерден қарама-қарсы жаққа қараған), онда ойнау алаңын топтар алаңы жағынан орналастырған жөн.

4.2.10 Арнайы жағдайларда (МДТБҰ кіріктірме, МДТБҰ ғимаратының жеткіліксіз немесе күн сәулесі тік түспейтін аймағы және т. б.), мемлекеттік санитарлық қадағалау

органдарының келісімі бойынша, бір бөлігін немесе барлық ойын аймағын МДТБҰ ғимаратынан немесе оған жалғасқан жер телімінен бөлек орналастыруға жол беріледі. Ғимаратқа кіреберістен немесе жер телімінің шекарасынан ғимараттан бөлек орналасқан жер теліміне дейін 50 м аспайтын арақашықтықты қабылдау керек.

4.2.11 Ойын аумағының алаңы мыналарды қамтиды:

- алаңы бір орынға шаққанда 6 м^2 болатын әр балалар тобына жеке-дара арналған топтық алаңшалар;

- әр балалар тобы бойынша 120 м^2 есебімен алынған көгалдандыру алаңы;

- саны 9 және одан да көп топтан тұратын МДТБҰ үшін алаңы 250 м^2 жалпы дене шынықтыру алаңшасы.

4.2.12 Топтық алаңдарды топтық алаңдардың арасындағы өткелдер арқылы биіктігі кемінде 1,5 м қоршаумен бөлуге жол беріледі.

4.2.13 Ойын алаңы құрамына қосымша келесі элементтерді енгізуге жол беріледі: үлкен өлшемді ойыншықтар алаңы, шаңғы жолы, қысқы мұз айдын, велосипед жолы, жолда жүру ережесін үйренуге арналған алаң. Басқа элементтер білім беру органдарының келісімі бойынша рұқсат етіледі.

4.2.14 Әр топтық алаңда күн мен жауын-шашыннан қорғау үшін жалпы ауданы кемінде 20 м^2 еденнің ағаш жабыны бар көлеңке қалқа болуы керек. Еден төсемі ағаш болуы керек. Шағын ауданында көлеңке қалқаны екі жағынан қоршайды.

4.2.15 Көп пәтерлі тұрғын үй ғимаратының, жеке үйдің бірінші қабатында орналасқан, сонымен қатар тұрғын үй ғимаратына кіріктірме-жапсарлас МДТБҰ жанындағы аймаққа МДТБҰ 50 м артық емес және МДТБҰ ғимаратының немесе көп пәтерлі тұрғын үй ғимаратының сыртқы қабырғасынан 10 м кем емес (жеке тұрғын үйлер үшін 5 м кем емес) қашықтықта тек ойын алаңын салуға жол беріледі.

4.2.16 Қысқа мерзімді қарау кезекші топтардың ойын алаңы көгалдандырылған үй жанындағы аймаққа әр балалар тобы үшін ауданы 60 м^2 кем емес және алаңдар аралығындағы қажетті шегінулері мен бөлінулері бар топтық алаңдар ретінде орналастырылады.

Ескертпе - Егер қысқа мерзімді қарау топтарының ойын алаңы ғимараттағы ашық терассамен алмастырылса, онда әр топ үшін терасса ауданы кемінде 30 м^2 қабылданады.

4.2.17 Ойын алаңдары балалардың жасы мен бойына сәйкес жабдықтау және сенімді және берік бекітуді қамтамасыз ету керек. Құрал-жабдықтардың бетінде шығыңқылар мен бұдырлар, шығыңқы бұрандалар болмауы тиіс, оның беткі қабаты су өтпейтін және тазалауға оңай болуы шарт.

4.2.18 Алаңдардағы құрал-жабдықтардың ең биік биіктігі әр жастағы топтарға байланысты қарастырылады:

а) 12 бастап 24 айға дейін - 0,9 м;

б) 2 бастап 5 жасқа дейін - 1,2 м;

в) 5 бастап 7 жасқа дейін - 1,4 м.

4.2.19 Ойын құрал-жабдықтарының алаңдарын бір бірінен 0,9 м кем емес қашықтықта орналасқан қорғайтын бөгеттермен және биіктігі 0,5 бастап 0,75 м дейін

тұтқалармен бірге орнату ұсынылады.

4.2.20 Ойын құрал-жабдықтарының ең биік биіктігі жастарына байланысты 1-кесте бойынша қарастырылуы керек.

1-кесте - Ойын құрал-жабдықтарының биіктігі

Метрмен

Ойын құрал-жабдығы	1 - 2 жас	2 - 5 жас	5 - 7 жас
Гимнастикалық бөрене	–	0,3	0,4
Тұтқалар	–	–	1,4
Турник	–	1,5	2,1
Аспалы көпір	–	0,76	1,2
Тар жол	–	1,5	1,5
Құрастырылған тар жол	–	1,2	1,4
Доғал жол	–	–	1,5
Арқанмен өтетін жол (90º бұрышты)	–	2,4	2,4
Арқанмен өтетін жол (60º бұрышты)	–	–	1,4
Гимнастикалық қада	–	–	1,4
Көлденең баспалдақ	–	1,5	2,1
Параллель бөренелер	–	–	0,9
Күрке	1,8	1,8	1,8
Сақиналы турник	–	–	2,1
Төбешік	0,9	1,2	1,4
Серіппелі әткеншектер	–	0,7	–
Әткеншектер	2,1	2,4	2,4
Айналатын әткеншектер	–	2,4	2,4
Туннель	0,9	1,2	1,4

4.2.21 «Отбасылық балабақша» үлгісіндегі МДТБҰ жер телімі көгалдандырылған үй жанындағы аумақтағы ауданы кемінде 60 м^2 топтық алаң ретінде қарастырылады және өсімдіктен жасалған қоршаумен қоршалған болуы мүмкін.

4.2.22 Шаруашылық аймақ құрамына қосымша жемістерді сақтау қоймасын (ауданы 30 м^2 кем емес), жеміс-жидек бау-бақшасын, үй жануарлары мен құстарды ұстауға арналған алаңды, көмекші шаруашылықтың басқа элементтерін қосуға рұқсат

етеді (білім беру мен мемлекеттік санитарлық қадағалау органдарының келісімі бойынша).

4.2.23 Қоқыс жинағыштар ғимараттан 25 м кем емес қашықтықта бетондалған немесе асфальтталған алаңда үш жағынан қоршалып орналастырылады.

4.2.24 Сыйымдылығы 4 топтан аспайтын кіріктірме (топтық бөлімшелерде), тұрғын үйлермен тұйықталатын шағын МДТБҰ-да, сондай-ақ серуендеу топтарында ойын аймақтары ретінде аймақтар арасында қажетті бос жерлері мен санитарлық бөлінген жерлері бар үй маңайындағы аумаққа орналастырылған топтық алаңдарды қарастыру ұсынылады (4.2.8. т.т.).

4.2.25 Жалпы тұрпаттағы МДТБҰ кезінде, кіріктірме шағын МДТБҰ (бөлімшелер) кезінде тағам блогы, кір жуатын жер үшін жүктеме алаң қарастырылады.

4.2.26 Нысанның жер телімінің аумағындағы еріген және жаңбыр суларын ағызу қарастырылады.

4.2.27 Аумақтағы шолу құдықтары тығыз жабылатын қақпақтармен жабдықталады.

4.2.28 МДТБҰ аумағының жанына 3 - 5 балаға 1 орын есебінен ата-аналар үшін 4.2.8-т. сәйкес қашықтықта орналасатын тұрақ қарастыру ұсынылады.

4.3 Өрт қауіпсіздігі

4.3.1 МДТБҰ ғимаратының өрт қауіпсіздігі және өрт бөлімшелерінің кіруі өрт қауіпсіздігі бойынша қолданыстағы нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес келуі тиіс.

4.3.2 Отқа төзімділігі III дәрежедегі МДТБҰ ғимараттарында ішкі өртке қарсы су құбырын су шығыны 2,5 л/сек кем емес 2 ағын мөлшерінде жобалаған жөн.

4.3.3 Автоматты өрт сигнализациясын дәретханадан, душтан, кір жуу бөлмесінен, көкністерді сақтау қоймасынан, салқындатқыш камерадан, бойлерлік, сорғы, желдету камераларынан басқа барлық жайларда қарастыру керек.

4.3.4 Басқыш алаңдарын байланыстыратын дәліздерді әр топтық ұйымдардан дәліздің әр түрлі бөліктеріне шығуды қамтамасыз ету үшін ернеуінде тығыздатқыш орнатылған өздігінен жабылатын есіктермен бөлу қажет.

4.3.5 Топтық ұяшықтан сыртқа шығу жолдарындағы есіктер ені кемінде 0,9 м, ал топтық ұяшықтардан эвакуацияланатын адамдар саны 15-тен жоғары болса, кемінде 1,2 м қабылданады.

4.3.6 Балабақша ғимараттарындағы сыртқа шығу жолдары дәлізі мен галереялардың енін кемінде 1,4 м қабылдау керек.

Мүгедектер кресло-арбасымен қозғалатын мүгедектердің қолжетімділігін ескере отырып жобаланатын ғимараттар аймағындағы эвакуациялық жолдардың дәліздері мен галереялардың енін кемінде 1,6 м қабылдау керек.

4.3.7 Ғимаратта кез-келген жерден сыртқа шығу үшін қауіпсіз және еркін жүру жолдары қамтамасыз етілуі қажет.

4.3.8 Сыртқа міндетті шығу жолдары кілт немесе басқа құралдардың пайдалануысыз ғимараттан сыртқа қарай бағытта ашылатын болуы қажет.

4.3.9 Бір және екі қабатты МДТБҰ ғимараттары оның сыйымдылығына қарамастан, отқа төзімділігі III дәрежеден төмен болмауы тиіс. Үш қабатты МДТБҰ ғимаратының отқа төзімділігі ғимарат сыйымдылығына қарамастан II дәрежеден төмен болмауы тиіс.

4.3.10 МДТБҰ тұрғын үйлерге немесе мектеп ғимаратына кіріктіре салғанда, оқшаулағанда, олардың жайлары өртке қарсы I-ші тұрпатты арақабырғалармен және III-ші тұрпатты аражабынмен бөлінуі тиіс.

4.3.11 Үшінші қабатқа тек ересек топтарға арналған бөлмелерді, музыкалық және дене шынықтыру сабақтарына арналған залдарды, сонымен қатар қызметтік-тұрмыстық бөлмелерді және серуендеу дәліздерін орналастыруға болады.

4.3.12 Екінші және үшінші қабаттағы бөлмелерден екі басқыш алаңдарға дайындықсыз тез арада шығу қарастырылуы қажет.

4.3.13 Биіктігі 0,15 м және одан да артық болатын деңгей айырмаларында сәйкесінше баспалдақтар (пандустармен) және қоршаулар болуы тиіс.

3-тен артық басқышы бар баспалдақтардың балаларға арналған тұтқасы болуы тиіс.

4.3.14 Тұтануды байқауға, өрт туралы дабылдама беруге, өртті өшіру немесе бақылауға арналған барлық жүйелер, құрылғылар мен жабдықтар немесе олардың кейбір құрамдары жұмыс істеп тұрған күйде болуы тиіс.

4.3.15 Ішінде адамдардың бар-жоқтығына қарамастан, МДТБҰ ғимараттарында түтінді, өртті хабарлаушылардың бірі немесе бірнешеуі орналастырылуы және жұмыс істеп тұрған күйде болуы қажет. Олар мынадай орындарда орналастырылуы тиіс:

а) ұйықтайтын бөлмелерден тікелей жақын ұйықтайтын әр бөлек аймақтың шетінен тыс бөлменің төбесінде немесе қабырғасында;

б) ұйықтауға арналған әр бөлмеде;

в) дәліздерде, баспалдақ ойықтарында және т. б.;

г) шатыр бөлмесінен басқа, жер асты қабаты мен жертөле қабатын қоса алғанда МДТБҰ ішінде әр қабатта.

4.3.16 Өртті қолмен хабарлаушыларын қабырғаларға және жер немесе еден деңгейінен 1,5 м биіктікте конструкцияларға орналастыру керек.

4.3.17 Өртті қолмен хабарлаушыларын келесі қашықтықта орналастыру керек:

а) ғимараттың ішінде бір бірінен 50 м артық емес;

б) ғимараттың сыртында бір бірінен 150 м артық емес;

в) хабарлаушыны еркін алуға кедергі болатын басқа басқару тетіктері мен заттардан 0,75 м кем емес.

4.3.18 МДТБҰ өрт сигнализациясы жергілікті бөліммен немесе жедел қызметпен тікелей байланысқан болуы тиіс.

4.3.19 Аймақтарға бөлу мүмкіндігі бар командалық микрофонды өрт сигнализациясының панелімен қатар орналастыру керек. Хабарлау аймағының эвакуациялық аймақтармен және кезеңдік эвакуациямен сәйкес келуін қамтамасыз ету қажет.

4.3.20 Өрт сигнализациясының жүйесі мыналармен байланысуы тиіс:

а) ғимаратты басқару жүйесімен;

б) телефонмен;

в) радио байланысымен;

г) кедергісіз эвакуация және өрт бригадасының кедергісіз ену (кіреберіс кедергілер және т. б.) мүмкін болу үшін бақылау жүйелерімен.

4.4 Көлемдік-жоспарлық шешімдер

4.4.1 Мектепке дейінгі тәрбиелеу және білім беру ұйымдарының тұрпаттары

4.4.1.1 Мектепке дейінгі тәрбиелеу және білім беру ұйымы бекітілген тәрбиелеу мен оқыту бағдарламалар негізінде 1 бастап 6 (7) жасқа дейінгі балаларға тәрбиелеу, оқыту, күтім жасау және оларды қарау бойынша педагогикалық және медициналық қызметтерді, сонымен қатар, ата-аналарға немесе оларды алмастыратын тұлғаларға әдістемелік көмекті ұсынады.

4.4.1.2 Мектепке дейінгі білім беру мекемелерінің есептік сыйымдылығы (орындардың жалпы саны) ұйымдық құрылым, балалар тобының есептік сыйымдылығы, қала құрылысы және әлеуметтік-демографиялық жағдай нәтижесінде жобалауға арналған тапсырмамен анықталады.

3 жасқа дейінгі балалар топтарының саны жалпы сыйымдылықтың 25 % артық болмауы тиіс. МДТБҰ ғимараты орындарының есептік саны 500 аспауы тиіс.

4.4.1.3 МДТБҰ балалар топтарының есептік толымдылығын екі жасқа дейінгі балалар үшін кемінде 10 орын; 3 жасқа дейінгі балалар үшін – кемінде 20 орын; 3 бастап 7 жасқа дейінгі балалар үшін – кемінде 25 орын етіп қабылдау керек.

4.4.1.4 МДТБҰ топтық ұяшықтарды әмбебап етіп жобалау ұсынылады: 3 жасқа дейінгі балалар тобының ұяшығында 15 баланы орналастыру, 3 жастан басталатын балаларға арналған топтық ұяшыққа – 20 баланы орналастыру үшін қажетті алаң мен санитарлық-техникалық қондырғылар жиыны болуы тиіс.

4.4.1.5 МДТБҰ-ның тиімді сыйымдылығы 50, 95, 140, 190 және 280 орынды құрайды.

4.4.1.6 Қысқа мерзімді қараудың серуендеу топтарындағы орын саны жобалауға берілген тапсырмамен анықталады және ықшамауданның (елді мекеннің) әрбір 1000 тұрғынына қысқа мерзімді қараудың серуендеу топтарына 5 орыннан, кезекші топтарға 1 орыннан бекітіледі.

4.4.1.7 МДТБҰ жеке бөлек тұрған және жапсарлас (тұрғын үйлерге жапсарлас) ғимараттар болып қарастырылуы мүмкін.

Мектепке дейінгі тәрбиелеу және білім беру ұйымы - жалпы білім беру мектептерінің бірінші сыныптарымен бірге, сонымен қатар, ғимараттарда және телімдерде де БДО мектеп және мектепке дейінгі бөлімдерді ішінара қызметтік және кеңістіктік оқшаулау жағдайында жеке немесе жиынтықпен жобаланады.

4.4.1.8 Топтық ұяшықтар түрлерінің жиынтығы мен олардың құрамы, сонымен қатар МДТБҰ ғимаратындағы арақатынасы жобалау тапсырмасымен В қосымшасына сәйкес немесе балалардың жасын іріктеуге сүйене отырып есептеу бойынша анықталады.

Ескертпе – Жергілікті басқару және білім органдарының келісімі бойынша жалпы тұрпаттағы

МДТБҰ әмбебап ғимараттарындағы ясли тобындағы (3 жасқа дейінгі балалар) топтық ұяшықтарды 3 жастан бастап балалардың топтық ұяшықтарына ұқсас жайлардың құрамы мен алаңы бойынша жобалауға жол беріледі.

4.4.1.9 Әртүрлі үлгідегі МДТБҰ-ның қызметтік құрылымы Г қосымшасы бойынша қабылданады.

4.4.1.10 МДТБҰ ғимараттарының жоспарлы құрылымында әрбір нақты балалар тобының негізгі орны болып табылатын, топта шағын топтар мен балаға жеке сабақ өткізу, ойындар, сауықтыру шараларын, демалыс, күндізгі ұйқы, киіну, тамақтандыру сияқты іс-шараларды жүзеге асыратын топтық оқшаулау қағидасын қарастыру қажет.

4.4.1.11 Мемлекеттік санитарлық қадағалау органдары келісім берген жағдайда, тамақтану залында бір уақытта 2 топтың балаларын тамақтандыруды ұйымдастыруға жол беріледі.

4.4.1.12 МДТБҰ музыкалық және гимнастикалық сабақтарына арналған залдарында жалпы шаралар (мерекелер, балалар қойылымдары) өткізгенде ең көбі 2 топтың балалары (немесе балалардың жалпы саны 50-ден аспайтын), БДО зал алаңында топтардың жалпы саны 5-тен аспайтын (немесе балалардың жалпы саны 100-ден аспайтын) болуы қарастырылады.

4.4.1.13 Топтық ұяшықтары екінші қабатта орналасқан, 4 жасқа дейінгі балалар тобының киім шешетін орнын ғимараттың бірінші қабатындағы кіреберісте орналастыруға жол беріледі.

4.4.1.14 Әрбір топтық ұяшықтың киім шешетін жерінде (немесе, егер киім шешетін орын жеке жоспарланған жағдайда, топтық) ғимараттан шығу үшін ыңғайлы әрі қысқа жол қарастырылуы тиіс.

Топтан шығатын, оның ішінде сыртқы екінші көшу жолы оның кез келген бөлмесінде қарастырылуы мүмкін.

4.4.1.15 МДТБҰ ғимараттарында ең көп дегенде 4 топқа бір кіретін есік болуын қарастырған жөн. Жалпы үлгідегі МДТБҰ 3 жасқа дейінгі сәбилерді даладан бірден кіретін жеке есігі болатындай бірінші қабатқа орналастыру керек.

4.4.1.16 Ғимараттың кіреберісінде тереңдігі кем дегенде 1,6 м болатын тамбур жобалануы қажет.

4.4.1.17 Балалар тобының кіреберісіне қарапайым тамбурдың орнына далаға шығар алдында барлық топ балаларының жиналып тұруына арналған тамбур-шлюздер қарастыруға жол беріледі. Ені 1,6 метрден кем емес, тереңдігі (жол бойымен өтетін қашықтықтан) 6 метрден аспайтын тамбур-шлюзда табиғи жарықтандыру болуы керек.

4.4.1.18 Ғимараттың кіреберісінде сырт жақтан далада серуендеп жүрген балаларға арналған дәретхана қарастырылуы мүмкін.

4.4.1.19 Балалар топтарына кіреберісте әрбіреуінің ауданы 12 м^2 кем емес шана-арбаларға арналған орын қарастырылу ұсынылады.

4.4.1.20 БДО ғимараттарында келетін балалар тобына (көрші МДТБҰ-дан) есеп бойынша, алайда әрқайсысына ауданы кемінде 16 м^2 сырт киім шешетін орын қарастыру ұсынылады.

4.4.1.21 Негізгі дәліздер ені 2 бастап 2,45 м дейін жобаланады.

4.4.1.22 МДТБҰ-да әр залында ауданы Д қосымшасы мен Д.1-кестеге сәйкес қоймасы бар ауданы 80 м^2 кем емес музыкалық және гимнастикалық бір зал болғаны жөн. Балалар қысқа мерзімде болатын МДТБҰ-да музыкалық және гимнастикалық зал қарастырылмайды.

4.4.1.23 Топтар саны 8 бастап 14 дейінгі мектепке дейінгі тәрбиелеу және білім беру ұйымдарының кешендерінде ертеңгіліктерге, музыкалық сабақтарға, қойылымдарға арналаған ауданы 120 м^2 кем емес зал алаңы қарастырылады.

4.4.1.24 6-дан артық топ сыятын жалпы үлгідегі МДТБҰ-да оқшаулау бөлмесі бар медициналық бөлмелер жиынтығын бірінші қабатқа ғимараттың кіреберіс есігіне тікелей жақын етіп, немесе оқшаулау бөлмесінен сыртқа жеке шығуды ұйымдастырып орналастыру керек.

4.4.1.25 7 немесе одан артық топ сыятын МДТБҰ-да оқшаулау бөлмесінен сыртқа жеке шығуды қарастыру керек.

4.4.1.26 ТКМ ғимаратында тағам блогын, зал жайларын (мектепке дейінгі және бастауыш оқушылар үшін спорт зал, музыкалық сабақтар, балалар ертеңгіліктері мен спектакльдер үшін жайлар), балалар үйірмелері мен секцияларын, сондай-ақ өтеу және сауықтыру функциялары бар медициналық жайлардың бөлігін мектеп және мектепке дейінгі бөлімшелерде жалпы жобалауға жол беріледі. Осы жайлардың құрамы мен ауданы Қазақстан Республикасының білім және мемлекеттік санитарлық қадағалау органдарымен келісім бойынша жобалауға арналған тапсырмамен анықталады.

4.4.1.27 Жалпы үлгідегі 6 және одан көп топқа арналған МДТБҰ ғимараттарында кір жуатын бөлме жанына қалада жуылып келетін кірді іріктеуге арналған ауданы 6 м^2 кем емес, сыртқа шығатын есігі бөлек бөлме қарастырылуы керек.

4.4.1.28 Жалпы үлгідегі МДТБҰ-дағы кір жуатын бөлмеде кір мөлшерінің 1/3 бөлігі жуылатыны есебінен жобалануы тиіс. Басқа талаптары, сондай-ақ МДТБҰ-ның басқа үлгілеріндегі кір жуатын бөлмелердің аудандары мен кір жуудың технологиялық сызбасы жобалауға берілген тапсырыспен жергілікті талаптарға байланысты анықталады.

4.4.1.29 Ғимараттың ішінде жалпы байланыс-демалу кеңістігінен кір жуатын және кір кептіру-үтіктеу бөлмесіне кіретін есіктер тамбур арқылы болуы қарастырылады.

4.4.1.30 Бір жақты жарықтандыру кезінде топтық жайлар тереңдігі 6 м аспауы тиіс. Жай тереңдігі 6 м артық болған кезде, терезе екі жақты қарама-қарсы немесе бұрыштық орналасуы (саңылаулық желдетуді қамтамасыз етуі) қажет.

4.4.1.31 Бөлмелер терезелерін көкжиек бағыттары бойынша бағдарын былай қабылдау керек:

а) топтық - 85° бастап 275° дейін жол берілетін секторда 180° (оңтайлы);

б) жатын, медициналық және ем-шара, түзеу бөлмелерінде – жол берілетін кез келген бағдарда 90° (оңтайлы);

в) музыкалық және гимнастикалық залдарда, үйірме бөлмелерінде, оқшаулау палаталарында – жол берілетін кез келген бағдарда 180° (оңтайлы);

г) даярлау цехының ас бөлмесінде – жол берілетін кез келген бағдарда 360° (оңтайлы). МДТБҰ-ны жобалаған кезде ҚР ЕЖ 2.04-104 талаптарын ескеру қажет.

4.4.1.32 Солтүстік ендіктің 60° бастап 45° дейінгі аудандар үшін 200° бастап 275°

дейінгі және оңтүстік ендіктің 45° аудандар үшін 90° бастап 290° дейін азимутындағы топтық, ойын, ұйықтайтын бөлмелердің, залдардың, оқшаулау палаталарының, ас бөлмелері терезелерін бағыттаған кезде күннен қорғайтын құрылғыларды падалану қажет. Күннен қорғайтын құралдар ретінде жарық өткізгіш және жарықты бәсеңдететін қасиеттері бар терезеперделер, күнқағарлар, мақтадан жасалған перделер ұсынылады.

4.4.1.33 Жоғарыдан түсетін табиғи жарықпен топтық ұяшықтардың киім ауыстыратын бөлмелері мен дәретханаларын, балалар мен ересектерді писхологиялық жағынан жеңілдету бөлмелерін («отбасылық бұрыштар»), қызметкерлер бөлмесін, музыкалық және гимнастика залдарын, балалар үйірмелері мен секцияларына арналған бөлмелерді, байланыс-демалу кеңістігінің бөлшектерін жарықтандыруға жол беріледі.

4.4.1.34 Топтық ұяшықтардың дәретханасы мен киім ауыстыратын бөлмелерді екінші жарықпен жарықтандыруға жол беріледі.

4.4.1.35 Буфетте, оқшаулағыштың қабылдау бөлмесінде, қызметкерлер бөлмесінде, қоймаларда (егер төсек-орын беретін қызметкердің бөлмесі жеке қарастырылса, сондай-ақ, таза төсек орын қоймасында), ыдыстар жуатын жерде, коммуникациялық жүйелерде (су өткізу және су жіберу сорғылары, ауаны желдету және реттеу камералары), рекреациялық жай, қойма және тұрмыстық жайлар болып табылмайтын дәліздерде, құрал-саймандар жайында, жуынатын бөлмеде, душ пен дәретханада, дезинфекциялау құралдарын дайындауға арналған жайларда табиғи жарықтандыруды қарастырмауға жол беріледі.

4.4.1.3.6* Жалпы МДББО, шағын МДББО, топтық бөлімше МДТК, ОТК, сондай-ак кыска уакытка қарау кезекші топтарын коп пәтерлі тұрғын ғимараттың бірінші кабаттарында орналастыру кажет.

Жапсарлас немесе жапсарлас-жанастыра салынган МДББО-ны мемлекеттік нормативтерде белгіленген радиусте белек тұрган МДББО-ға қолжетімділік болмаған кезде көп пәтерлі түргын гимаратка немесе түргын үйге міндетті түрде орналастыру қажет.

Бұл ретте, көп пәтерлі тұрғын ғимараттының жалпы алаңы 1-кестеде келтірілген, жайлылық сынбына сәйкес 1 адамды үйге және тұрғын алаңға қоныстандыру шарттарын негізге алғанда, есептік алаңнан артык болумауға тиіс.

Тұрғын үйге жапсарлас немесе жапсарлас-жанастыра салынган МДББО түрі мен топтарының саны жобалау тапсырмасында белгіленеді ***(Өзгерт.ред. – ҚТҮКШІ және ЖРБК 09.06.2018 ж. №153-НҚ бұйрық).***

4.4.1.37 «Отбасылық балабақша» үлгісіндегі МДТБҰ-ны Қазақстан Республикасы мемлекеттік санитарлық қадағалау органдарының келісімі бойынша бесінші қабаттан жоғары емес орналасқан және екі жақты немесе бұрыштық бағдары бар МДТБҰ иесінің тұрғын үй пәтерінде орналастыруға жол беріледі. Қызмет көрсететін бала саны 5-ке дейін дейін болса, онда пәтердің жалпы ауданы 40 м^2 кем емес, ал 10 балаға дейін болса, ауданы 60 м^2 кем болмауы тиіс.

***1-кесте - МДББО орналастыру кезіндегі тұрған гимарат алаңының есебі**

№ р/с	Жайлылык сыныбы	Есепті алаңы, м~
1	Ісынып	11 100
2	II сынып	9 250
3	III сынып	6 660
4	IV сынып	5 550
5	Шағын габаритті тұрғын үй	4 440

Ескертпе -
МДББН орналастыру кезіндегі тұрған ғимарат алаңының есебі былайша айкындалады:
$S_{есеп}$=a x b
мғндағы:
а - тғрғындар саны (тғрғын ғимараттағы тұрғындар саны кем дегенде 370 адам болған кезде МДББО орналастырылады);
b - 1 адам үшін тұрғын алаңның нормасы (жайлылық сыныбына сәйкес).

4.4.1.38 Жалпы балалар тобы мен оқушылар сыныбының жалпы саны 12-ден аспайтын жалпы үлгідегі МДТБҰ, шағын МДТБҰ, топтық бөлімдерді көп пәтерлі тұрғын үйдің жанына және (немесе) қас бетіне кіріктірме-жапсарлас салу қарастырылуы мүмкін.

4.4.1.39 Шағын МДТБҰ бөлмелерін қызметкерлер бөлмелерімен (көппәтерлі тұрғын үйдің пәтерімен, жеке тұрғын үймен) біріктіріп жобалауға жол беріледі.

4.4.1.40 МДТБҰ ғимараттарында жылытылмайтын жартылай ашық - шана-арба қоятын орындар, үлкен көлемді ойыншықтар мен бау-бақша құрал-саймандарын сақтайтын қоймалар; жылытылатын - әйнекпен жабылған дәліз-оранжереялар, сондай-ақ ашық террасалар мен терасса-манеждер қарастыруға жол беріледі.

4.4.1.41 Ашық террасаны екінші немесе үшінші қабат деңгейінде жобалаған кезде әрбір терраса арқылы екінші эвакуациялық шығаберісті ұйымдастыру арқылы пайдаланылатын жабын қолданылуы мүмкін. Пайдаланылатын жабын арқылы немесе үшінші қабат деңгейіндегі терраса арқылы сыртқы металл баспалдақ бойынша екінші эвкуациялық шығаберісті орнатуға жол берілмейді.

4.4.1.42 Кіреберіс есіктер балалар мен ересек адамдарға толықтай көрініп тұруды қамтамасыз ететін әйнектен (мықты төзімді әйнектен) болуы рұқсат етіледі.

4.4.1.43 МДТБҰ топтық ұяшықтарында ойын алаңына шығатын жеке есік болуы мүмкін.

4.4.2 Балалар негізгі болатын бөлмелер

4.4.2.1 Ясли топтық ұяшықтың барлық жайы бір қабатта және бір деңгейде орналастырылуы тиіс.

3 бастап 6 (7) жасқа дейінгі мектепке дейінгі балаларға арналған топтық ұяшықтардың бөлмелерін бір деңгейде де, сондай-ақ екі деңгейде де, биіктігі жарты қабаттан биік емес еден белгісінің құламасымен бірге, сонымен қатар, екі деңгейге бір қабаттан биік құламамен екі деңгей бөлмелерінің бөлігін орналастырғанда екі түрлі жарық түсетін ортақ ашық ойын алаңы (топтық) етіп орналастыруға жол беріледі.

Топтық, ойын және шағын топтар сабақтары, «үй бұрышы» жайларының арасында көрнекі байланыс қарастырылуы тиіс.

4.4.2.2 Әртүрлі үлгідегі топтық ұяшықтардың негізгі бөлмелерінің аудандары Е қосымшасы бойынша қабылданады.

Әртүрлі үлгідегі топтық ұяшықтардың қосымша бөлмелерінің аудандары Ж қосымшасы бойынша қабылданады.

4.4.2.3 Киім ауыстыратын бөлмелерде балалардың сырт киімдері мен аяқ киімдерін кептіретін сөрелер, киім ауыстыруға арналған орындықтар (пуфтар) қарастырылуы тиіс. Топтық ұяшыққа киім кептіретін арнайы бөлме орналастырғанда, сырт киімге арналған сөрелер кептіргіштерсіз жобаланады.

4.4.2.4 Топтық ұяшықта мыналар қарастырылуы тиіс:

а) балаларды тамақтандыруға және сабақ жүргізуге арналған орын (20 баладан тұратын топқа қажетті аймақ көлемі - кемінде 4,65 м × 5,75 м, 10 баладан тұратын топқа (шағын топқа) - кемінде 3,9 м × 4,8 м);

б) біршама оқшауланған жартылай жабық 2 - 3 алаңқайлар түріндегі ойын құралдарынан құралған тыныш ойын орны (бағдарланған көлемі кемінде әрқайсысы 2 м × 2 м).

Топтық және жатын бөлмелердің тереңдігі табиғи жарықтандырудың нормативтік коэффициентін 4.4.4.19 тармағына сәйкес қамтамасыз ету қажет.

4.4.2.5 Топтық бөлменің еден деңгейінен жоғары терезе ойығының асты 0,75 метрден аспауы тиіс. Егер құрама (жоғарғы екі жанынан, жоғарғы жағынан және екі жанынан) жарықтандыру пайдаланылса, 1 - 2 кем емес терезе ойықтарында еден деңгейінен 0,75 метрден аспайтын белгі болуы тиіс.

4.4.2.6 Мектепке дейінгі тәрбиелеу және білім беру ұйымдарының топтық ұяшықтарының бөлмелерінің аудандары:

а) киім ауыстыратын орын (қабылдау бөлмесі) - жалпы үлгідегі МДТБҰ барлық түрлері үшін 18 м^2, шағын МДТБҰ үшін ауданы 15 м^2 кем емес;

б) топтық бөлмесі (ойын) - жалпы үлгідегі МДОТҰ үшін ауданы 50 м^2-ден, мектепке дейінгі тәрбиелеу орталықтарында сәбилер тобы үшін бір балаға шаққанда 2,5 м^2, мектепке дейінгі топтарда 2,0 м^2 кем емес;

в) буфет - МДТБҰ-ның барлық түрлері үшін 3,8 м^2 кем емес;

г) жатын бөлме - жалпы үлгідегі МДТБҰ үшін - мектепке дейінгі топтарда 50 м^2; сәбилер тобы үшін 36 м^2; мектепке дейінгі тәрбиелеу орталықтары - сәбилер тобы үшін бір балаға шаққанда 1,8 м^2, мектепке дейінгі топтарда 2,0 м^2;

д) дәретхана - МДТБҰ барлық түрлері үшін 16 м^2; мектепке дейінгі тәрбиелеу орталықтары үшін - бір балаға шаққанда 0,8 м^2, бірақ, жалпы ауданы 12 м^2.

4.4.2.7 МДТБҰ жатын бөлмелерін жеке стационарлық төсектермен жабдықтайды. Үш жасқа дейінгі балаларға арналған төсектердің ұзындығы 1,2 м, ені 0,6 м кем емес, ауыспалы биіктігі мен тосқауылы бар болуы керек; 3 бастап 7 жасқа дейінгі балалар үшін ұзындығы 1,4 м, ені 0,6 м кем емес болуы қажет.

4.4.2.8 МДТБҰ жатын бөлмелеріндегі төсектер жақындауға және бөлмені жинауға ыңғайлы болуы үшін, терезеге параллель ұзыннан орналастырылады. Төсектер қатарының арасындағы қашықтық кемінде - 0,5 м, бас жағындағы қашықтық кемінде - 0,2 м.

4.4.2.9 Мектепке дейінгі топтардағы күндіз келіп-кететін балаларға бір балаға шаққанда 2 $м^2$ кем емес болатын аудан нормасын сақтағанда, екі қабатты төсектер мен асты қатты жайылмалы төсектерді және биіктігі 0,3 м кем емес кедергісі бар екі қабатты төсектерді пайдалануға рұқсат етіледі.

4.4.2.10 Жобалауға арналған тапсырмаға сәйкес жылжымалы кереуеттерді орналастыру үшін қосымша ауданның болуын ескере отырып, жатын жайлар бар топтық бөлмелерді біріктіруді қарастыруға болады.

4.4.2.11 Ойын бөлмелерінің ауданын жобалаған кезде бөлме ұзындығының еніне арақатынасын сақтау керек, ең дұрыс арақатынас - 3:2.

4.4.2.12 Топтық ұяшықтағы буфет екі камералы жуғышпен, үстелмен және ыдыс сақтайтын қабырға сөрелермен жабдықталады. Буфетке топтық ұяшықтардың бөлмелері арқылы жүк тиеуге жол берілмейді.

4.4.2.13 Ж қосымшасы мен Ж.1-кестесінде көрсетілгендерден бөлек 2 - 4 балалар топтарына ортақ қосымша бөлмелер ретінде ауданы кемінде 12 $м^2$ түзету бөлмесі (негізінен коррекциялық типтес топтарда немесе мектепке дейінгі мекемелерде) мен ауданы бірден отырғызылатын бір топқа шаққанда 20 $м^2$ кем емес тамақтану залы қарастырылуы мүмкін.

МДТБҰ ғимаратында ортақ тамақтану залдары қарастырылған болса, топтық ұяшықтарда, балалар топтарынада карантин болған жағдайда, осы ережелер жинағы талаптарын орындай отырып буфеттерді қалдыру керек.

4.4.2.14 Түзету үлгісіндегі МДТБҰ-да көру бұзушылығы бар балалар үшін әрбір топтық ұяшықта кемінде 6 м үй-жай көлемінің бірінен әрқайсысының ауданы 18 $м^2$ кем емес түзету бөлмесін қарастыру керек.

4.4.2.15 Дәретхана аймағында жабылатын кабиналарда балаларға арналған унитаздар орнатылуы керек. Балалар кабинасының көлемі 1,0 м × 0,75 м кем емес, кабиналардың қоршаулары 1,2 м (еденнен), еденге 0,15 м жетпеуі тиіс.

4.4.2.16 МДТБҰ топтарының жуынатын бөлмелерінде балалардың сүлгілері мен жеке гигиеналық заттарына арналған жеке ұяшықтары бар қабырғаға немесе ілінетін ілгіштерді, сәбилер топтарында құтыға арналған жеке-жеке белгіленген бөлек ұялары бар қосымша шкаф орналастырылады.

4.4.2.17 Санитарлық кабиналар есіктеріндегі есік тиектері еден деңгейінен 0,75 бастап 0,8 м дейінгі биіктіккн бекітіледі және ересектердің сыртқы жағынан ашу мүмкіндігін қамтамасыз етеді. Ясли топтардағы кабиналар жапқышсыз қарастырылады.

4.4.2.18 Кабинаға кіретін жер мен өртке қарсы қабырғаның арасындағы өткелдің ені (онда санитарлы аспаптар болмаған кезде) кемінде 1,0 м болып қабылданады.

4.4.2.19* Балалардың жарақат алуын және құлау мүмкіндігінің алдын алу мақсатында терезе блоктары қауіпсіздік құлыптарымен жабдықталуы қажет. ***(Толықтырылды – ҚТҮКШІК 10.01.2020 ж. №7-НҚ бұйрық).***

4.4.3 Мамандандырылған, ілеспе және қызметтік-тұрмыстық бөлмелер

4.4.3.1 МДТБҰ арнайы бөлмелердің құрамы мен ауданы Д қосымшасы бойынша қабылданады.

4.4.3.2 ОТК-да музыкалық және гимнастикалық сабақтарға арналған залының бір жағының өлшемдерінің әрқайсысы 9 м кем болмауы шарт. Өзге жағдайларда залдың қабырғаларының біреуі ұзындығы жағынан екіншісінен 2 еседен артық болмауы тиіс.

4.4.3.3 Жалпы үлгідегі МДТБҰ-да ауданы 35 бастап 55 м^2 дейінгі үйірмеге арналған әмбебап бөлме қарастырған жөн, әртүрлі жағдайларда ол мектепке дейінгі тәрбиелеу бағдарламасына енгізілген сыныптық сабақтарға арналған әмбебап бөлме ретінде, бейнелеу өнері сабақтарына арналған бөлме (сурет, желімдеу, жапсыру, қол еңбегі) ретінде пайдаланылуы мүмкін. Бұл бөлме сонымен қатар шет тілін үйрету үйірмесі үшін, балаларды мектепке даярлау үшін, бейнелеу, ырғақ, т.с.с. үшін, сондай-ақ диа-, бейне- және телебағдарламаларды көруге, компьютерлер үшін қолданылуы мүмкін.

4.4.3.4 Шағын МДТБҰ бөлмелерінде барлық топтарға ортақ ретінде музыка және гимнастика сабақтарына (50 бастап 75 м^2 дейінгі аудан кезінде), сонымен қатар балалар үйірмесі мен секцияларына арналған залдар сияқты, диа-, бейне- және телебағдарламалар көруге, қол еңбегіне пайдаланылатын ауданы 18 бастап 75 м^2 дейінгі аралықтағы әмбебап бөлме қарастырылуы мүмкін. Шағын МДТБҰ-да бұндай бөлменің болуы өте тиімді: қосымша қаражат болған жағдайда, ең алдымен осы бөлмені бөлмелер құрамына кіргізу ұсынылады.

4.4.3.5 Балаларға сабақ өткізуге арналған мамандандырылған бөлмелердің бірқатарында жарық түсіретін қоршауымен бірге дыбыс шығармайтын аралық қабырғасы бар (музакалық және гимнастикалық сабақтар үшін, залдар үшін, зал алаңдар үшін, бейнелеу студиялары үшін, т. б.), сонымен қатар бөлмелерді бір-бірінен немесе ғимараттың ішкі байланыс-дем алу кеңістігіненен қоршайтын ішкі аралық ретінде болуы мүмкін. Жарық түсіретін материалдарды пайдаланған кезде өрт қауіпсіздігінің талаптарын орындау керек.

Бір жай шегінде шыныланған немесе торлы арақабырғаларды, сәндік торлы немесе ағаш арақабырғаларды – кедергілерді қолдануға жол беріледі.

4.4.3.6 Ілеспе және қызметтік-тұрмыстық бөлмелердің құрамы мен аудандары К қосымшасы бойынша қарастырылады.

4.4.3.7 Медициналық бөлме мен палата арасында баланы қадағалай алатындай биіктігі еден деңгейінен 1,2 метрден аспайтын шыныланған саңылау (терезе) қарастырылуы керек.

4.4.3.8 Оқшаулау палаталарын ауданы кемінде 6 м^2 бір немесе екі орынды етіп жобалау керек.

4.4.3.9 Ас бөлменің ауданы 15 м^2 кем болмауы тиіс. Тұрғын үйлердің бірінші қабатында орналасқан шағын МДТБҰ тағамды сол жердегі ас бөлменің аумағында дайындауға жол беріледі.

4.4.3.10 7 және одан да көп топтары бар МДТБҰ-ның ас әзірлейтін бөлмелерінің тарату бөлігі жеке бөлме ретінде қарастырылуы тиіс.

4.4.3.11 Жұмыс істейтін мектепке дейінгі мекемелерде қызметкерлер үшін дәретхана жабық жеке кабина түрінде балалар дәретханасында санитарлық торапты жабдықтауға жол беріледі.

5.3.6.12 МДТБҰ-да дәліздерді тамақ тарату бөлмесінен балалар тамақтанатын бөлмеге дейінгі жол ортақ бөлмелер арқылы (киім ілетін, ойын бөлмелері және т. б.)

өтетіндей жобалауға тыйым салынады. Немесе балалар тамақтанатын бөлмеге екі есік, яғни қызметкерлерге кіретін есікті бөлек жасауды жобалау ұсынылады.

4.4.3.13 Жалпы үлгідегі МДТБҰ-да, БДО ғимараттарында ғимаратқа негізгі кіре берісте ауданы 5 м^2 кем емес кезекшілік пен демалыс орнына арналған жабдықталған күзетші бөлмесі қарастырылуы тиіс.

4.4.3.14 Қызметтік-тұрмыстық жайлар құрамына кемінде 8 м^2 (1 мұғалімге 2 бастап 3 м^2 дейінгі норма кезінде) мұғалімдер бөлмесі қарастырылады.

4.4.4 Заттай-кеңістіктік орта, стационарлық жабдықтар және бөлмелерді әрлеу

4.4.4.1 МДТБҰ бөлмелерін жабдықтау мен әрлеу қолданыстағы нормативтік құжаттар ережесіне сәйкес қарастырылады.

4.4.4.2 Топтық, ойын және жатын бөлмелеріндегі жарық түсетін ойықтар реттелетін күннен қорғау құрылғыларымен жабдықталады. Шыныланған ойықтарда (есіктер, ширма-қоршаулар, оранжереялар) биіктігі еденнен 0,9 м дейін және қашықтығы әйнектен 0,15 м-ден артық емес қорғау құрылғылары болуы тиіс.

4.4.4.3 Басқыштары 3-тен артық баспалдақтар мен деңгейінің құламасы 15 см артық пандустарда (егер олар табиғи рельеф бойынша төселмесе) балаларға арналған ұстағыш тұтқалары бар қоршаулары болуы тиіс.

4.4.4.4 Баспалдақтардың, қылтималардың, террасалардың, кішкене көпірлердің, антресоль қабаттардың қоршауларының биіктігі 1,2 м кем емес болуы шарт.

Тор қоршау тақтайшалар арақашықтығы 0,1 метрге дейін тігінен бөлінген болуы керек. Қоршаудың ұшы шығыңқы үшкір бөлшектермен аяқталмауы тиіс.

МДТБҰ ғимаратындағы техникалықтан басқа барлық баспалдақтардың бойында ересектер (биіктігі 0,85 м) мен балаларға (биіктігі 0,5 м) арналған ұстағыш тұтқаларды қарастыру керек.

4.4.4.5 Арнайы түзету білім беру ұйымдары ғимараттарының кіреберіс есіктері бір бөлікті болу қарастырылады және мұғалім жақта орналастырылады. Заңып және көзі нашар көретін балаларға арналған ұйымдарда төменгі және жоғарғы баспалдақтарда, баспалдақтың бірінші және соңғы басқышының ұстағыш тұтқаларын кедір-бұдыр етіп белгілейді.

4.4.4.6 Екі және одан көп бөлмелерден тұратын топтық ұяшықтардың ойын алаңын тосқауыл түріндегі қоршау қолдану арқылы, сынбайтын жарық түсіретін, тор немесе декорациялық тор қабырға аралық арқылы жобалау рұқсат етіледі.

4.4.4.7* МДТБҰ жобаларында кіріктірме жиһаздарды мынадай бөлмелерде қарастыру ұсынылады:

а) жатын аймақтары бар топтарда - терезелер астындағы таспалы үстелдер және ойыншықтар мен құралдарға арналған шкафтар, өзгермелі (трансформацияланатын) кереуеттер (кіріктірілген жиналмалы, жылжымалы, қозғалмалы, оралатын төсектер), төсек-кереуеттер кілемшелері немесе жеңілдетілген төсектер үшін шкафтар, төсек-орынға арналған шкафтар;

бөлек топтық және жатын бөлмелерде, топтық бөлмелерде - терезелер астындағы таспалы үстелдер және ойыншықтар мен құралдарға арналған шкафтар ***(Өзгерт.ред. –***

***ҚТҮКШІК 23.11.2018 ж. №240-НҚ бұйрық)*;**

б) жатын бөлмелерде - өзгермелі төсектер (жайылмалы, қозғалмалы, итермелі төсектер), жайма төсектерге арналған шкафтар, төсек орындарға арналған шкафтар;

в) топтық және жатын бөлмелер арасында - топтарда ойыншықтар мен оқу-құралдарына арналған шкафтарды алмастыратын шкаф қоршаулар, жататын бөлмелерде - балалардың киімдері мен төсек орынға, өзгермелі немесе жайма төсектерге арналған шкафтар;

г) киім ауыстыратын бөлмелерде - балалардың сырт киімдеріне арналған шкафтар (жылытқышы немесе кептіруге арналған сорғыш желдеткіші бар), қызметкерлер киіміне арналған шкафтар;

д) дәретханаларда - шаруашылық шкафтар мен сөрелер;

е) меңгеруші бөлмесі мен әдістемелік бөлмеде - кітаптар мен әдістемелік құралдарға арналған шкафтар мен сөрелер;

ж) қоймаларда – сөрелер;

и) қызметкерлерге ортақ бөлмеде, тағам блогы мен кір жуу қызметкерлерінің бөлмесінде - қызметкерлер киімдеріне арналған шкафтар.

Ескертпе - Өзгермелі төсектерді (оларды сақтауға арналған кіріктірме шкафтармен бірге қолданылатын кіріктірме жайылмалы төсектер, итермелі төсектер немесе жайма төсектер), кіріктірме жиһаздардың басқа түрлерін сәйкестік сертификаттары болған жағдайда ғана пайдаланылуға болады.

4.4.4.8 МДТБҰ дәретхана бөлмелерінде балалар сүлгілері мен жеке гигиенаға арналған жеке ұяшықтар бар қабырға және аспалы ілгіштер, ясли топтарында жеке таңбалары бар горшокқа арналған жеке ұялары бар қосымша шкафтар орнатылады.

4.4.4.9 Сәбилерге арналған бөлмеде биіктігі еден деңгейінен 0,5 м, ұзындығы 1,5 м және диаметрі 2,5 бастап 3 см дейінгі тұтқалар қарастыру қажет.

4.4.4.10 Ойын және жататын бөлмелердің қабырғалары ашық түске боялуы тиіс. Сондай-ақ ғимараттың барлық ауданының 25 % аспайтын аумаққа ерекше ашық түстерді қолдануға болады. Көкжиектің оңтүстік бөлімдерінде қалыптасқан МДТБҰ бөлмелеріне шағылысу коэффициенті 0,6 бастап 0,7 дейін өңдеу материалдары мен солғын суық түсті бояулары пайдаланған жөн.

Музыка және гимнастика сабақтарына арналған бөлмелер қабырғаларының бетін шағылысу коэффициенті 0,6 бастап 0,8 дейінгі ашық түстерге бояған жөн.

4.4.4.11 Буфет, дәретхана, кір жуу және үтіктеу бөлмелерінің қабырғаларын, тағам блогы бөлмелерінде, салқындатылатын камераларды, көкөністер қоймасын, асхана ыдыстары мен айналыстағы ыдыстарды жуатын бөлмелерді биіктіктігі 1,5 м кем емес етіп керамикалық плиткамен қаптау керек.

Тағам блогы ас әзірлеу бөлігінің қаптау биіктігін кемінде 1,8 м етіп қолдану керек.

4.4.4.12 Үй-жайдың төбесін әрлеу үшін, әдеттегідей, су эмульсиясының бояуы пайдаланылады.

Ылғалдылығы жоғары бөлмелердің төбесі (тағам блогының өндірістік цехтары, душ қабылдайтын бөлмелер, кір жуатын бөлмелер, жуынатын бөлмелер, дәретханалар және т. б.) майлы немесе эмаль бояумен боялады.

4.4.4.13 Жалпы үлгідегі МДТБҰ-ның бірінші қабатта орналасқан топтық (ойын) бөлмелердің, музыкалық және денешынықтыру сабақтарына арналған залдардың едендерін жылытылған және 22 °С дейін жылытылатындай етіп жасау керек. Негізгі бөлмелерде еденге арналған материалдар ретінде әдетте ағаш (тақтай едендер, паркет едендер), сонымен қатар, ламинат немесе линолеум едендер, ылғалды тазалау мен дезинфекциялауға болатын басқа да полимерлік материалдардан жасалған едендер пайдаланылады.

Түзету үлгісіндегі МДТБҰ-ның бірінші қабатында орналасқан топтық, қабылдау, киім ауыстыратын, жататын бөлмелерінде, музыкалық және денешынықтыру сабақтарына арналған залдарда, түзету гимнастикаға арналған, емдік денешынықтыру сабақтарына арналған залдарда, емдік сылау мен механотерапияның жеке сабақтарын өткізуге арналған бөлмеде, сумен емдеу бөлмесінде және суасты сумен уқалау жуынатын бөлмесінде, қыс мезгілінде еден бетін 22 °С дейін жылыту қарастырылу керек.

Дәретхана, тағам блогы, кір жуатын, үтіктеу бөлмелері мен қосалқы бөлмелердің едендеріне керамикалық плитка төселеді.

4.4.4.14 Күюден және жарақат алудан сақтану үшін балалар жүретін бөлмелердегі жылыту құрылғылары алмалы-салмалы ағаш қалқандармен немесе торлармен жабылуы тиіс.

Балалар жүрмейтін бөлмелерде электр құылғыларынан басқа кез келген жылыту құрылғылары орнатылу мүмкін.

Топтық бөлменің терезе астына радиаторларды орнатқан кезде құрылғының төменгі жағынан еден деңгейіне дейінгі қашықтық 0,05 метрден кем болмауы тиіс.

4.4.4.15 Жуыну, кір жуу және ыдыс жуу бөлмелері едендерінің еңістігі су ағатын ойықтарға қарай орнатылады.

4.4.4.16 МДТБҰ-ның әрбір қабатында тазалыққа арналған заттар сақталатын бөлме (орын) қарастырылады.

4.4.4.17 МДТБҰ бөлмелерін табиғи және жасанды жарықтандыру қолданыстағы нормативтік құжаттар ережелеріне және ҚР ЕЖ 2.04-104 сәйкес қарастырылады.

4.4.4.18 Нысандардың негізгі бөлмелері табиғи жолмен жарықтандырылуы тиіс. ТЖК көлемі жобалау кезінде бөлме терезесінен неғұрлым алыс орналасқан нүктеге есептелінеді және еден деңгейінде кемінде 1,5 %, нашар көретін және нашар еститін балалар үшін - кемінде 2,5 %, сол жердегі мектепке дейінгі топтарда - кемінде 2 % деп алынады. Жарық коэффициенті кемінде 1/5 болуы тиіс.

4.4.4.19 Негізгі бөлмелердегі табиғи жарықтандырудың біркелкі болмауы 5:1 арақатынастан аспауы тиіс.

Топтық бөлмелерде терезе 50 %-дан кем емес ойықтары табиғи жолмен желдетуді қамтамасыз ететін терезенің ашылатын жоғарғы бөлімдерімен (фрамуга) немесе айналмалы құрылғысы бар терезе блоктармен жабдықталған болуы тиіс.

4.4.4.20 ҚР ЕЖ 2.04-104 бойынша түзету үлгісіндегі МДТБҰ ғимараттарындағы топтық және сынып бөлмелеріндегі табиғи жарықтандыру коэффициенті (ТЖК) терезесі бар сыртқы қабырғадан 2/3 тереңдікте еден деңгейіне қарай 2 % кем емес; көру бұрышы - 45° кем емес (бірінші қатардың шетінде отырған баланың бормен жазатын алыстатылған тақтаға бағытталған көру сәулесі мен осы бала көз деңгейінде жүргізілген тақта

жазықтығындағы көлденең сызық арасындағы көлденең бұрыш) болуы тиіс.

4.4.4.21 Сыныптағы тақтаның көлемі мен сырт пішіні әртүрлі болуы мүмкін: жылжымалы, ашылмалы, биіктігі бойынша еңіске ауыспалы. Сынып тақталары бордың ұнтақтарын немесе сүрткішті ұстап тұратыны бар қою жасыл немесе қою қоңыр түсті болуы қарастырылады.

4.4.4.22 Есту қабілеті бұзылған балаларға арналған үстелдер мен парталар педагог үстелінің айналасына жартылай шеңбер бойымен қойылып, есту құралын орнату үшін тұрақты бекітіледі. Сабақ барысында оқушылармен жеке сабақ өткізу үшін әрбір қатарда үстелдер мен парталардың арасын кеңейтуге болады.

4.4.4.23 Зағип балаларды оқытуға арналған бөлмелерін көлемі мен арнайы құрылғылары сабақ оқу үшін Брайль жүйесі бойынша оқулықтарды пайдалануға және оларды сақтауға мүмкіндік беретін көлденең тақтасы бар үстелдермен жабдықтайды.

4.4.4.24 МДТБҰ-да сабаққа арналған жиһаздарды орналастыру кезінде мынадай талаптар қойылады:

а) үстелдер жарық түсіретін қабырғаға қарай, жарық сол жақтан түсетіндей етіп қойылады;

б) 4 орынды үстелдер кемінде - 2 қатарға, 2 орынды үстелдер кемінде - 3 қатарға қойылады. Үстелдер қатарының ара қашықтығы кемінде - 0,5 метр; ал үстелдердің бірінші қатары мен жарық түсіретін қабырға арасы - 1 метр, бірінші үстелдер мен тақтаның арасы - 2,4 бастап 2,7 м дейін болады;

в) қабырға тақтасының төменгі шетінің биіктігі кемінде 0,7 бастап 0,8 м дейін болуы керек.

4.4.4.25 Шудың ең жоғарғы жол берілетін деңгейі:

а) ойын алаңдары үшін - үздіксіз 70 дБ, қысқа мерзімді - 80 дБ;

б) сыртқы қабырға тұсында орналасқан жататын бөлмелер үшін - үздіксіз 60 дБ, қысқа мерзімді - 65 дБ;

в) сыртқы қабырға тұсында орналаспаған жататын бөлмелер үшін - үздіксіз 65 дБ, қысқа мерзімді - 70 дБ.

4.4.4.26 Нысандар бөлмелеріндегі балалар тұрақты келетін бөлмелерде штепсельдік розеткалар мен сөндіргіштер еденнен 1,8 метрден аспайтын биіктікте орнатылады.

4.4.4.27 Топтардағы терезе алды тақтайларын еден деңгейінен 0,3 метр биіктікте орналастыруға жол беріледі.

4.4.5 Мектепке дейінгі түзету үлгісіндегі оқыту мен тәрбиелеу ұйымдарын жобалау

4.4.5.1 Егер түзеу бөлмесі топтық ұяшық құрамында емес қарастырылса, онда түзеу бөлмесі жанына 4 бастап 6 дейінгі орынға балалар сырт киімдерін шешетін киім ауыстыратын орын қарастыру қажет.

4.4.5.2 Медициналық, ем-шара және физиотерапиялық бөлмелер, түзету қызметінің нақты бір түріне арналған бөлмелерді 2 немесе одан да көп топтық ұяшықтарға ортақ етіп жобалауға жол беріледі.

4.4.5.3 Түзету бөлмесі білім беру органдарының келісімі бойынша 2 немесе одан көп

топтық ұяшықтарға арналып қарастырылуы мүмкін.

4.4.5.4 Түзету қызметінің бірқатар бағыты үшін жалпы үлгідегі МДТБҰ-ның әмбебап топтық ұяшықтары пайдаланылуы мүмкін. Сыйымдылығы 12 балаға дейін әмбебап топтық ұяшықтарында тек 3 жастан асқан балалар үшін, сонымен қатар, жиі ауыратын, туберкулезбен ауыратын балалар, Л және М қосымшаларында көрсетілмеген өзге ауытқулары бар балалар үшін ұйымдастырылатын фонетикалық және фонематикалық сөйлеу қызметі бұзылған балалар тобы орналасуы мүмкін.

4.4.5.5 Дамуында кемістігі бар балаларға арналған түзету бағытындағы топтық ұяшықтар әмбебап ретінде жобалануы мүмкін. Бұндай топтық ұяшық құрамына ауданы 24 м^2 кем емес мамандандырылған сабақтарға арналған бөлме кіруі тиіс. Бұл бөлме балалардағы кемістіктердің түріне байланысты төмендегідей пайдаланылуы мүмкін:

а) полиомиелит пен церебральдік сал салдарынан есту қабілеті, ой-өрісі бұзылған балаларға арналған сабақ жүргізу сыныбы;

б) заґип және көру қабілеті нашар балаларға арналған тифлопедагог кабинеті;

в) қыли көзді және амблиопиялы балаларға арналған плеопто - ортоптика бөлмесі;

г) тіл кемістігі бар балаларға арналған логопед кабинеті.

4.4.5.6 Түзету типіндегі топтық ұяшықтарды учаскедегі түзету бөлмесімен және топтық алаңмен ыңғайлы байланыста, бір деңгейде, шағын жобалаған жөн.

Егер түзету бөлмесі топтық ұяшықтар құрамында қарастырылмаса, түзету бөлмесінің жанынан балалардың киім ілетін бөлмесін қарастыру керек.

4.4.5.7 Арнайы түзету білім беру ұйымдарында саласына байланысты мынадай қосымша бөлмелер қарастырылады:

а) естімейтін, нашар еститін және өте ауыр тіл кемістігі бар балалар үшін - бетпе-бет жұмыс жасауға арналған есту бөлмесі және естуін дамыту мен дыбыс шығаруды үйрету бойынша мұғалімнің баламен жеке жұмыс жасауға арналған бөлме; қабырғасы айна және хореографиялық қондырғылары бар музыкалық-ырғақтық сабақтарға арналған бөлме;

б) ақыл-есі кем балалар үшін - логопед бөлмесі;

в) заґип және көзі нашар көретін балалар үшін - логопед және лингафон бөлмесі, машинамен теру, электрлік техника, желімдеу және кедір-бұдырлы сурет бөлмелері, музыкамен жеке айналысуға арналған бөлме;

г) дем алу бөлмелері - бір қатысушыға шаққанда 1 м^2 кем емес оқу және тұрғын секцияларындағы қонақ бөлмелері;

д) барлық ұйымдарда ауданы кемінде 162 м^2 спорт зал және медицналық блоктарда емдік денешынықтыру бөлмелері немесе залдары;

е) соқыр және нашар көретін балалар үшін спорт залдары екі аймаққа бөлінеді: снарядты (шағын аймақ) және негізгі (үлкен аймақ). Шағын аймақтағы еден негізгі аймақтағы еденнен 6 бастап 7 см дейін биік болуы керек.

4.4.5.8 Балалардың жұмыс аптасы ішінде тәулік бойы немесе одан да ұзағырақ уақыт топтық ұяшық құрамында болатын дамуында кемшіліктері бар балаларға арналған мектепке дейінгі ұйымда буфетпен бірге кешенде асхана бөлмесін (ауданы 16 м^2 кем емес) қарастыру керек.

4.4.5.9 Есту қабілеті бұзылған (нашар еститін) балаларға арналған топтық

ұяшықтарда сыныпта сабақ үшін сол жағынан түсетін негізгі табиғи жарықпен қоса, артқы жағында мұғалімнің қимыл мен мимикасы балаларға жақсы көріну үшін отырғандардың артынан (еден деңгейінен 1,5 м кем емес биіктікте) қосымша жоғарыдан жарықтандыру қарастыру керек.

4.4.5.10 Арнайы түзету білім беру ұйымдарында оқу бөлмелерінің ауданы бір қатысушыға шаққандағы есептік көрсеткіш бойынша алынады:

а) ақыл-есі кем және психикалық дамуы тежелген балалар үшін - 2,2 $м^2$ кем емес;

б) полиомиелит және церебральдік сал зардабы бар балалар үшін - 3,5 $м^2$ кем емес;

в) қалған балалар үшін - 3,0 $м^2$ кем емес.

4.4.5.11 Көру қызметінің бұзушылығы бар (қыли көзді және амблиопиялы) балаларға арналған топтық ұяшықтарда ұзындығы 6 м кем емес плеопто-ортоптика бөлмесін қарастыру керек және оны солтүстікке қарай (екі жаққа 22,5° дейін ауытқитын) бағдарлау керек немесе күннен қорғау құрылғысын қолдану керек. Бұл бөлмеде арнайы құрылғыда көзге түзеу жасалып, көзді емдеу жүзеге асырылады.

4.4.5.12 Плеопто-ортоптика бөлмеге ұзындығы 6 м кем емес қызметтік аймақ аппараттармен жұмыс барысында немесе көздің көруін тексеру барысында бала ұзына бойымен қимылдайтын сызықтық аралық ретінде керек; бұл аймақтың ені 1,5 м кем емес.

4.4.5.13 Плеопто-ортоптика бөлмесі ретінде ауданы 6 $м^2$ кем емес қабырғасы қою жасылмен боялған қараңғы орын (үлкен рефлекссіз офтальмоскоппен жұмыс жасау үшін) бөлу керек.

4.4.5.14 Плеопто-ортоптикалық бөлме және топтық ұяшыққа қызмет көрсетілетін бөлмелер бір қабатта және бір-біріне жақын орналастырылуы тиіс, балаларға ем-шарадан кейін демалыс талап етіледі, яғни алғашқы 5 минуттан кейін олар нашар көреді.

4.4.5.15 Плеопто-ортоптикалық бөлме қыли және амблиопиясы бар мектепке дейінгі жастағы балаларға арналған екі топтық ұяшықтарына біреу қарастырылады.

4.4.5.16 Соқыр және нашар көретін балалар үшін топтық ұяшықтар құрамына бір мезгілде екі-үш баламен сабақ өткізуге арналған тифлопедагог бөлмесі кіреді.

4.4.5.17 Ақыл-ойының бұзушылығы бар жоғары қозғыштықпен ерекшеленетін балаларға арналған топтарда «үстелдер аймағы» толықтай жүйкелік-психикалық қызмет мүмкіндігінше толықтай қалпына келіп, мектепке оқуға даярлау үшін бір орынды үстелдермен жабдықталады, оның ішінде балаларда қарапайым метаматикалық түсінік қалыптасу үшін, сөйлеу қабілеті, сурет салу, қабылдау, ойлау дағдысы даму үшін түзету-тәрбиелеу сабақтарын жүргізу үшін жабдықталады.

4.4.5.18 Егер топтық ұяшықтың құрамында сынып қарастырылса, онда сабақтар сондай бір орынды үстелдермен жабдықталған сыныптарда жүргізіледі.

4.4.5.19 Тірек-қимыл аппараты бұзылған (полиомиелит пен сал ауруының салдарынан) балалардың топтық ұяшықтарында (сыныптарында) сөйлеу, назар аудару, есте сақтау, есту қабілеттерін, кеңістікті-уақыттық түсініктерін дамыту бойынша сабақтар жүргізіледі.

4.4.5.20 Топтық бөлмелердегі (сыныптардағы) «үстелдер аймағы» оқушылар үстелдерімен және құралдарға арналған шкафпен жабдықталады. Балалар қозғалу үшін «үстелдер аймағының» периметр бойымен тіреуіш тұтқамен жабдықталған еркін жолдар қарастыру керек. Үстелдерді орналастыру кезінде, үстелдер қатары мен қабырға немесе

өзге жабдық арасында моторикасы бұзылған балалардың өздігінен қозғалу мүмкіндігін сақтай отырып, әрбір балаға жетуге болатындай еркін жол жасау керек.

4.4.5.21 Көру қабілеті бұзылған балаларға арналған топтық ұяшықтардағым қоршау беттері мен жабдығы ашық түстердің күңгірт бояулармен боялуы тиіс, шағылысу коэффициенті мыналардан төмен болмауы керек: төбе - 70 %, қабырға - 50 % бастап 60 % дейін, еден 25 % бастап 30 % дейін, үстелдер - 45 %.

4.4.5.22 Көру қызметінің бұзушылығы бар балаларға арналған топтық ұяшықтардағы топтық пен жататын бөлмелер арасындағы, топтық бөлме мен дәретхана арасындағы қабырға аралықтарда шыныланған есіктер, ойықтар қарастырған жөн.

4.4.5.23 Көру қызметінің бұзушылығы бар балаларға арналған топтық ұяшықтарда мынаны ұстаған жөн:

а) топтық (ойын) пен жатын (ұйықтау) бөлмелер арасына, бөлек жағдайларда бұл бөлмелер арасына және әрине - буфет пен дәретхана (жуынатын аймақ) арасына жылжымалы есіктерді, сонымен қатар, бекітілген ашық күйдегі жармалары бар есіктерді қарастырылу керек. Балалар қимылына кедергі болмау үшін есік тесіктерін толтыруды мүлдем қарастырмауға болады;

б) шығыңқы жерлер мен сыртқы бұрыштар болмау керек немесе оларды дөңгелектеу (радиусы 0,05 бастап 0,1 м дейін) керек;

в) есіктердің, басқыштардың шеттерін, жиһаздар мен жабдықтарды қабырға бояуына қарама-қарсы бояуды ҚР ЕЖ 3.06-101 бойынша қарастыру керек.

4.4.5.24 Едендерді қабырға бояуларына қарама-қарсы түспен бояу ұсынылады, әйтпесе, еден мен қабырғалар арасындағы ернеуліктер анық бөлініп тұруын қамтамасыз ету керек.

4.4.5.25 Соқыр және нашар көретін балаларға арналған нысандардағы оқыту бөлмелері (сыныптар, бөлмелер, зертханалар, шеберханалар), сонымен қатар, оқу залдары қыздырылатын шамдары бар жасанды жарықтандырудың жиынтықталған жүйесімен жабдықтайды. Жалпы және жергілікті жарықтан жарықтандырудың жиынтық деңгейі көру патологиясы түріне байланысты мынаны құрайды:

а) жоғары деңгейде асқынған алыстан көрмеушілігі мен жақыннан көрмеушілігі 1000 лк жоғары деңгейдегі қатысушылар үшін; көруі 1000 лк бастап 1500 лк дейін көз торлары мен көру тамырларының зақымдалған (көз қарлығуысыз) балалар үшін;

б) көз қарлығуымен ауыратын қатысушылар үшін - 500 лк артық емес;

в) жалпы жарық жүйесінен жасанды жарықтандыру деңгейі 400 лк аспауы керек;

г) әрбір жұмыс орнын қуаты 40 ватт қызатын шамдары бар жергілікті жарық шырақтарымен жабдықтайды. Шырақтарда үстел үстіне қатты бекітілетін және иілу бұрышы мен жарық көзі деңгейін ауыстыруға мүмкіндік беретін иілгіш тіреуіші болу керек.

4.4.5.26 Түзету үлгісіндегі бала бақшаларда негізгі өту жолдарының (дәліздер мен басқыш торлары) едендері мен баспалдақ басқыштарында 5 лк апаттық жарықтандыру қарастырылуы тиіс.

4.4.6 Жалпы білім беру мектептерінің бастауыш сыныптарын балабақша ғимараттарына орналастыру

4.4.6.1 Сынып ретінде пайдаланылатын алаңы кемінде 50 м^2 бөлмелерде 20-дан аспайтын қатысушылар орналастырылады.

20-дан артық қатысушыларды орналастыру барысында 1 қатысушыға 2,5 м^2 кем емес аудан нормасы қабылданады.

25 оқушыны орналастырған жағдайда сыныптық үй-жайдың алаңы Е қосымшасына сәйкес кемі 62,5 м^2 болып алынады.

4.4.6.2 Оқушыларды тамақтандыруды ұйымдастырған кезде 8 оқушы сыныптары бойынша - екі рет отырғызуды өткізу қабілеті бар жалпы асхана қарастырылады.

4.4.6.3 Ауылдық жерлерде (500 бастап 1000 дейін тұрғындары бар) біріккен МДТБҰ мекемелері мен мектептер қарастырылады, мұндай ғимараттардың сыйымдылығы - МДТБҰ үшін 25 және 40 орын, мектептер үшін (10 + 15 + 40 орын) немесе МДТБҰ үшін 35 орын және мектеп үшін 60 орын (15 + 20 + 60 орын) болып қабылданады.

4.4.6.4 Жиһаздар мен жабдықтарды орналастырғанда грифель тақтасының шолуы ҚР ЕЖ 3.02-111 сәйкес көру бұрышы 45° болып қабылданады.

4.4.6.5 Дәретхана төрт жастан асқан балалардың топтық ұяшықтарына арналған қол жуатын жер ортақ болған кезде, қыздар мен ұлдар үшін бөлек жобаланады.

4.5 Ғимараттың конструктивтік шешімі мен құрылыс конструкцияларын есептеу әдістері

4.5.1 Мектепке дейінгі білім беру, оның ішінде сейсмикалық аудандардағы нысандарды жобалаған және салған кезде көтергіш конструкциялар есебін Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын нормативтік құжаттар ережесін ескере отырып жүргізу керек.

4.5.2 МДТБҰ ғимараттарын жобалау және көтергіш конструкцияларды есептеген кезде мыналар ескеріледі:

а) талап етілетін ғимараттың механикалық қауіпсіздігі;

б) пайдалануға жарамдылығы;

в) ұзақ мерзімділігі.

4.5.3 Көтергіш қабілеттілігі немесе пайдалану жарамдылығы қорының талап етілетін деңгейі келесі шаралар арқылы жүзеге асуы мүмкін:

а) алдын алу ескерту немесе қорғаныс іс-шаралары (мысалы, соққыдан қорғау құрылғысы, өрт қауіпсіздігі бойынша активті немесе пассивті іс-шаралар, қабатқа жабынды жағу, катодтық қорғануды қолдану сияқты тот басудан қорғайтын шаралар және т. б.);

б) есептеу кезіндегі тиісті іс-шаралар:

- әсер етудің мәндеріне тән сандық мәндер;
- есептеу кезінде қауіпсіздіктің жеке коэффициенттерін қолдану;

в) сапа менеджментіне қатысты іс-шаралар;

г) көтергіш конструкцияларды жобалау, есептеу және салу кезінде болатын

қателіктерді азайту, сонымен қатар ірі қателіктерді болдырмау шаралары;

д) көтергіш конструкцияларды жобалау кезінде қолданылатын қосымша шаралар кезінде мыналарды ескеру керек:

- негізге алынатын талаптарды;
- конструкцияның қаттылығын (зақымданудың дәлдік шегін);
- пайдалануға сәйкес мерзімін белгілей отырып ұзақ мерзімділігін;
- топырақты алдын ала зерттеудің түрі мен көлемін және қоршаған ортадан болуы ықтимал әсерін зерттеуді;
- қолданылатын есептеу әдістерінің нақтылығын;
- конструктивтік атқаруды;

е) жұмыс өндірісіне қажет нормаларға сәйкес жоспарланған құрылыспен қамтамасыз ету;

ж) жобалау құжатының талаптарына сәйкес бақылау және техникалық қызмет көрсету.

4.5.4 Тексеру, техникалық қызмет көрсету, жөндеу мен ауыстыру үшін ғимараттың қондырғыларына, арматурасына және инженерлік жүйелер аспаптарына және олардың қосылыстарына қолжетімділік мүмкіндігін қамтамасыз ету керек.

4.6 Инженерлік желілер мен жүйелерді жобалау

4.6.1 Сумен қамту және кәріз жүйесі

4.6.1.1 МДТБҰ-дағы сумен қамту мен кәріз жүйесін ҚР ЕЖ 4.01-101 сәйкес қарастыру керек.

4.6.1.2 МДТБҰ бөлмелерінің санитарлық-техникалық қондырғыларын Н қосымшасына сәйкес қабылдау керек.

4.6.1.3 МДТБҰ-да балаларға арналған санитарлық аспаптарды еденнен мынадан аспайтын биіктікте орнату қарастырылады: мектепке дейінгі сәбилерге және кіші жастағы балаларға арналған қолжуғыштар - 0,4 м; мектепке дейінгі орта және ересек жастағы балаларға арналған қолжуғыштар - 0,5 м; тұғырдағы ванна - 0,6 м; сәби шақтағы және бірінші кіші топтағы балаларға арналған терең душ тұғырығы (душ торының тұғыр түбінен орналасу биіктігі 1,5 м болған жағдайда) - 0,3 м, мектепке дейінгі жастағы балаларға арналған ұсақ душ тұғырығы (душ торының тұғыр түбінен орналасу биіктігі 1,5 м болған жағдайда) - 0,3 м.

4.6.1.4 Ыстық суды, жылуды жазғы профилактикалық өшіру кезінде көрсетілген құрылғылар электр қуатының құрылғыларына қосылатын бойлерлермен қамтамасыз етілу керек.

4.6.1.5 Жылыту мезгілінде бірінші қабатта орналасқан жайларда (топтық ұйымдардың ойын аймағына кіретін басқа да бөлмелерде), сонымен қатар, жататын бөлмелерде, егер биіктігі 0,15 метрге дейін болатын кілемше төсектер немесе жеңіл төсектерді пайдалану қарастырылса, еден бетінің температурасы 23 °С кем болмауы тиіс.

4.6.2 Жылыту және желдету

4.6.2.1 МДТБҰ ғимараттарын қолданыстағы нормативтік құжаттар мен ҚР ЕЖ 4.02-101 сәйкес жайды табиғи немесе жасанды желдеткішпен жабдықтау ұсынылады.

4.6.2.2 Жылытуды жобалауға арналған есептік температура мен МДТБҰ бөлмелеріндегі ауа алмасуының жиілігі П қосымшасында көрсетілген.

4.6.2.3 Балалар киімін кептіруге арналған бір шкафтан шығатын ауа көлемін кемінде 10 $м^3$/сағ деп есептеу керек.

4.6.2.4 Жылыту маусымында ауа температурасы мынадай аралықта қарастырылады:

а) жатын және оқу бөлмелерінде, кабинеттерде, мәдени-бұқаралық және демалыс шараларға арналған бөлмелерде, қызметтік-шаруашылық, кір жуатын бөлмелерде 18 °С бастап 22 °С дейін;

б) асханада, буфетте, үтіктеу, кептіру, киім-кешек сақтайтын бөлмелер мен қоймаларда кемінде 16 °С;

в) физиотерапиялық бөлмеде 28 °С артық емес;

г) медициналық жайларда, топтық, киім ілетін бөлмелерде, жатын бөлмелерде, дәретханаларда - 20 °С бастап 22 °С дейін;

д) рекреацияларда, вестибюльде, гардеробта, асүйде, киім мен аяқ киімдерді кептіру жайларында - 15 °С бастап 17 °С дейін;

е) душ қабылдау бөлмелерінде 25 °С кем емес;

ж) дәрігерлер бөлмесінде 21 °С бастап 23 °С дейін.

Барлық жайлардағы ауаның қолайлы салыстырмалы ылғалдығы 40 % бастап 55 % дейін болса, ас бөлме мен кір жуатын бөлмелерде 70 % дейін.

4.6.2.5 МДТБҰ барлық бөлмелері жақсы желдетілуі керек, сырттағы ауаның бір адамға шаққандағы 15 л/с кем емес болуы керек.

4.6.2.6 Сыртқы қабырғаларында терезе ойықтарынсыз жобаланатын топтық ұяшықтардың дәретханаларында сорғыш каналда ауа алмасуын дүркін-дүркін күшейту үшін бір-бірден осьтік көлемі шағын желдеткіштен орналастыру керек.

4.6.2.7 1-ші қабаттарда орналасқан МДТБҰ-ның ойын бөлмелерінде едендердің жылы болуы қарастырылады.

4.6.2.8 МДТБҰ-да балалардың күйіп қалмауы және жарақаттанбауы үшін, жылыту құралдары алмалы-салмалы ағаш тормен қоршалады.

4.6.2.9 МДТБҰ-да ыстық сумен қамтамасыз ету жүйесіне сырт киімді кептіру шкафтарында орналасқан жылыту құрылғыларын қосады.

4.6.2.10 Жылумен қамтамасыз етудің орталықтандырылған көзі болмаған жағдайда, дербес қазандық арқылы және газбен жылытуды қолдануға рұқсат беріледі.

4.6.2.11 Ауылды елді-мекендерде орын саны 300-ден аспайтын шағын жиынтықты ауылдық ұйымдардың бір қабатты ғимараттарын пешпен жылытуға жол беріледі. Жеке есігі бар оқшауланған бөлмеден пеш жағылады.

4.6.3 Электрмен жабдықтау, электрлік жарықтандыру және әлсіз тоқты құрылғылар

4.6.3.1 МДТБҰ ғимараттарын электрмен жабдықтауды ҚР ЕЖ 4.04-106 сәйкес орындау керек.

4.6.3.2* МДТБҰ-да балалардың болатын негізгі бөлмелерінде (топ бөлмесі, киім ауыстыратын бөлме, "отбасы бұрышы", шағын топтар бойынша ойын мен сабаққа арналған бөлме, музыкалық және гимнастикалық бөлме, арена-зал, балалар үйірмесі мен секцияларына арналған бөлме) штепсельді розеткаларды еден деңгейінен 1,8 м биіктікте орналастыру қарастырылуы тиіс.

Жатын бөлмелерде, жатын аймақтары бар топтық бөлмелерде, оқшаулау палаталарында және күзет үй-жайларында эвакуациялық жарықтандыру желісіне қосылған кезекшілік (түнгі) жарықтандыруға арналған құрылғыларды қарастыру керек ***(Өзгерт.ред. – ҚТҮКШІК 23.11.2018 ж. №240-НҚ бұйрық).***

Логопед бөлмелерінде айнаның маңайына иілу бұрышы мен биіктігін ауыстыруға мүмкіндік беретін кронштейндегі (биіктігі 1,2 м) жергілікті жарықтандыратын қабырға шырағын қарастыру керек.

4.6.3.3 Жалпы үлгідегі МДТБҰ ғимараттарында мына құралдардың болуы қарастырылады:

а) радионүктелер (радиотрансляциялық желілер) - топтық бөлмелерде, музыка және гимнастика залдарында, «үй бұрышында», меңгерушінің кабинетінде, қызметкерлер бөлмесінде, шаруашылық меңгерушісінің бөлмесінде, күзетші бөлмесінде;

б) телефондар - меңгерушінің кабинетінде, медициналық кабинетте, топтық ұядағы «үй бұрышында», қызметкерлер бөлмелері мен әдістемелік бөлмеде, күзетші бөлмесінде;

в) факс - меңгерушінің бөлмесінде;

г) штепсельдік розеткалар;

д) кабельден нөл фазалы штепсельдік розеткаларды - топтық бөлмеде, оқу сыныптарында, музыка және денешынықтыру залдарында, әмбебап үйірме бөлмелерінде, меңгерушінің кабинетінде, компьютерлік ойындарға арналған бөлмеде, компьютерлік сыныпта оқытудың техникалық құралдарын қолдану үшін;

е) интернет – меңгеруші бөлмесінде, медициналық бөлмеде, топтық ұяшықтың «үй бұрышында», қызметкерлер бөлмесі мен әдістемелік бөлмеде, компьютерлік ойындар жайлары мен компьютерлік сыныптарда;

ж) орталық телевидение берілісін қабылдау үшін телевизиялық жері – топық, музыкалық және гимнастикалық сабақтарға арналған залдарда, меңгеруші бөлмесінде, әдістемелік бөлмеде;

и) жерге тұйықтау қорғанысы - физиотерапия бөлмесінде.

4.6.3.4 Есту қызметінің бұзушылығы бар балаларға арналған түзету үлгісіндегі МДТБҰ бөлмелерінде мынадай жағдайлар қарастырылады:

а) топтық бөлмеде, оқу сыныбында, музыка және денешынықтыру сабақтарына арналған залдарда еден деңгейінен 1,8 метрден аспайтын биіктікте оқытудың техникалық құралдарын пайдалану үшін штепсельдік розеткаларды орнату;

б) ортақ жарықтандыру жүйесі үшін энергия үнемдейтін және люменесцентті

шамдармен жарықтандырғандағы жарықтық деңгейі топтық бөлмелерде, сабақ сыныптарын, музыка және гимнастика залдарында - еденнен 0,5 м деңгейде көлденең жазықтықта 300 лк кем емес; киім ауыстыратын бөлмедегі еденде - 200 лк кем емес; тігінен тұрған қабырғадағы сынып тақтасындағы жарықтық деңгейі - 300 лк кем емес;

в) сабаққа арналған сыныптарда - педагог үстеліндегі басқару тетігінен сурдотехникалық құралдармен жабдықталған балалар үстеліне дейін әлсіз токты желілерді дайындауға арналған каналдар.

4.6.3.5 Көру қабілеті бұзылған балаларға арналған МДТБҰ-да мына жағдайларды қарастырған жөн:

а) сабақ сыныптарында, топтық бөлмелерде және көз дәрігерінің кабинетінде - еденнен 0,5 м деңгейдегі көлденең жалпақтықтағы ортақ жарықтандыру жүйесінде жарықты қаматамасыз ету үшін ЛБ үлгідегі ақ түсті люменесцентті шамдары бар шырақтармен жарықтандыру 500 лк кем емес, сабақ сыныптарында - тік жазықтықта жарықты қамтамасыз ету үшін қабырғадағы сынып тақтасының жоғарыдан жарық түсетін жарығы - 500 лк кем емес;

б) плеопто-ортоптия бөлмелері мен көз дәрігері бөлмелерінде - құрал-жабдықты орналастыруға сәйкес еденнен 1,8 м аспайтын биіктіктегі 4 қосарлы штепсельдік розеткалар.

4.6.3.6 Ақыл-ой бұзушылығы бар балаларға арналған МДТБҰ мыналарды қарастыру керек:

а) топтық ұяшық жайлары мен изоляторда, музыкалық, дене шынықтыру сабақтарына арналған залдарда және түзету жаттығуларында – қыздыру шамы бар шырақтар немесе ЛБ типіндегі ақ түсті люминесценттік шам;

б) жалпы жарықтандырудан басқа топтық ұяшықта – демонстрациялық жоғарғы көмескі жарық және қабырға сынып тақтасы;

в) топтық ұяшықтан және медициналық бөлменің жатын бөлмесіне (кезекші медбике) дыбыстық және сыртқа шығатын палаталық сигнализация.

4.6.3.7 Түзету үлгісіндегі МДТБҰ-да негізгі өтетін жолдарда (дәліздер мен баспалдақ аймақтары) және баспалдақ басқыштарында 5 лк болатын төтенше жағдай жарығын қарастыру керек.

4.6.3.8 Түзету үлгісіндегі МДТБҰ-ның топтық бөлмелерінде, ойын, жататын бөлмелерінде, асханада, оқшаулау палаталарында, музыка және денешынықтыру залдарында қарастыру керек:

а) эритемді увиолалы (ЭУВ) немесе люминесцентті эритемді (ЛЭ) ультракүлгін сәуле көздері бөлмеде бөлмеге 3 Вт/м^2-ден кем емес еденнен 2,7 бастап 2,9 м дейін биіктіктегі есеп бойынша орналастыру керек;

б) ДБ 15 үлгідегі бактерицидті сәуле көздері бөлмеге 1 Вт/м^2-ден кем емес еденнен 2,7 бастап 2,8 м дейін биіктіктегі есеп бойынша орналасу керек.

4.6.3.9 Түзету үлгісіндегі МДТБҰ-ның логопед бөлмелерінде айнаның маңайына иілу бұрышы мен биіктігін ауыстыруға мүмкіндік беретін кронштейндегі (биіктігі 1,2 м) жергілікті жарықтандыратын қабырға шырағы орналастырылады.

4.6.3.10 Жалпы жасанды жарық барлық бөлмелерде қарастырылады. Жеке функционалдық аймақтар және жұмыс орындарына жарық түсіру үшін жергілікті

жарықтандырғыш орнатылады.

4.6.3.11 Ғимараттың сыртқы жарықтандыру құрылғысы аумақты біркелкі таралған жарықпен қамтамасыз етуі қажет. Кешкі уақытта жер телімі аумағында, сондай-ақ, санитарлық-аула құрылғыларда қызатын шамдармен жерде 10 лк кем емес, люминесцентті шамдар 20 лк кем емес, арнайы білім беру түзету мекемелерінде тиісінше, 20 лк және 40 лк нормадан тыс жасанды жарық қарастырылады.

4.6.3.12 Жалпы үлгідегі МДТБҰ ғимараттарында ортақ жарықтандыру үшін қызатын және люминесцентті шамдарды Р қосымшасына сәйкес пайдалану ұсынылады.

4.7 Пайдалану кезінде қауіпсіздікті қамтамасыз ету үшін іс-шаралар

4.7.1 Көгалдандыру аумағына жер телімдері элементтерінің арасындағы санитарлық бөлуді қамтамасыз ететін қорғану белдеулері жатады:

а) топтық алаңдар арасы, топтық пен спорттық алаңдар арасы 3 м кем емес;

б) топтық пен шаруашылық алаңдар арасы, жалпы дене шынықтыру мен шаруашылық алаңдыр арасы 6 м-ден кем емес;

в) жер телімдері қоршаулары мен топтық немесе жалпы дене шынықтыру алаңдары арасы 2 м кем емес.

4.7.2 Жалпы дене шынықтыру алаңы екі командалық ойындар (бадминтон, пионербол, балалар теннисі) үшін тормен, балаларға арналған баскетбол қақпаларымен, тапсырыс берушінің (білім беру органдары) қалауы бойынша басқа жабдықтармен жабдықталады.

Ескертпе - Екі командалық ойындар үшін алаңдар габариті шамамен 6 м × 9 м болып қабылданады.

4.7.3 Ойын алаңдары шөп жабындарымен қамтамасыз етілуі керек. Шөп жабынынынан басқа, ішінара (бірақ, алаңның жартысынан көп емес) құм себілген немесе түйіршік тас ұнтағымен орнықтырылған қатты немесе грунт жабынын қарастыру рұқсат етіледі. Жаяужол плиткаларын қолдануға жол беріледі.

Талдар МДТБҰ ғимараты қабырғсынан 10 м жақын емес, бұталар 1,5 м жақын емес отырғызылады.

4.7.4 МДТБҰ жер телімі биіктігі 1,6 м кем емес қоршаумен қоршалған болуы керек. Қоршау көлденең бөліктермен бөлінбеуі керек, сонымен қатар, тік шыбықтардың ұшы үшкір аяқталмауы керек. Қоршаудың тік элементтерінің арасы 0,1 м артық болмауы тиіс.

Ескертпе - Өте төмен қоршауларды немесе бұта қоршамымен ауыстыруға білім беру мен мемлекеттік санитарлық қадағалау органының келісімі болған кезде жол беріледі.

4.7.5 Жер телімдеріне, сонымен қатар, ойын алаңдарына және ғимаратқа кіре берістерге сыртқы жарықтандыру қарастыру қажет. Сыртқы шамдар кемінде 1,6 м биіктікте бекітілуі керек.

4.7.6 Жер телімін қоршау құрамына тік немесе көлбеу жарық түсіретін қоршауларды ұйымдастырғанда терезе ағаштары текшелеп бөлу барысында 0,4 м артық емес бөлімдерге

немесе үшбұрыштап бөлу барысында 0,3 м × 0,6 м бөлінген қызбайтын терезе әйнегін қолдануға жол беріледі.

4.7.7 Бөлменің қандай да бір нүктесінен шығаберіске дейінгі аралық 45 м аспауы керек.

4.7.8 Жататын бөлменің қандай да бір нүктесінен есікке дейінгі аралық 15 м аспауы керек.

4.7.9 МДТБҰ-да қауіпсіздікті қамтамасыз ету үшін:

а) периметрлік қоршаудың болуы және аймақты жарықтандыру;

б) күзетті қамтамасыз ету;

в) күзеттің инженерлік-техникалық құралдарының (күзет-өрт дабылдамасы (КӨД), қауіп дабылдамасы, бейнеқарау мен бақылау жүйесі) болуы;

г) рұқсат етілмеген бөтен тұлғалардың енуінен сенімді қорғануды қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін материалдардан орындалған кіре беріс есіктерді орнату;

д) мектепке дейінгі мекемелерді лаңкестікке қарсы қорғау бойынша қолданылатын шараларға жауапты лауазымды тұлғаны анықтау.

4.8 Аумақты мүмкіндігі шектеулі топтардың қолжетімділігін ескере отырып ұйымдастыру

4.8.1 Мектепке дейінгі тәрбиелеу және білім беру ұйымдарын ҚР ЕЖ 3.06-101 талаптарына сәйкес жобалау керек.

4.8.2 Шығаберіс есіктерге пандустармен жабдықтайды. Пандустың ең жоғарғы еңісі 6 мм, рампаның ең төменгі ені 1 м кем емес болуы керек, оның бетіне сырғанамайтын материал төселуі тиіс. Сондай-ақ, рампалар биіктігі кемінде 0,3 м болатын кедергілермен жабдықталады.

4.8.3 Көру қызметінің бұзушылығы бар балалардың топтық ұяшықтарында топтық және жатын бөлме, топтық және дәретхана арасын бөліп тұратын аралықтарға әйнек есіктер, ойықтар қарастырған жөн.

4.8.4 Мүмкіндігі шектеулі топтарды қауіпсіздікпен қамтамасыз ету мақсатында мынадай шаралар жүргізу ұсынылады:

а) тікелей қауіпті нысандарды биіктігі 0,1 метрден кем болмайтындай етіп қоршау;

б) кедергілердің маңайына кемінде 0,6 м қашықтықта сипап сезілетін (түйсіну) ескертулер орнату;

в) аспалы белгілерді 2 метрден кем болмайтын биіктікке орнату;

г) салбырап өсіп тұрған өсімдікті кемінде 2 метр болатындай қиып тастау.

4.8.5 Ақыл-ойы кем балаларға арналған топтық ұяшықтардағы сыртқа шығыңқы бұрыштары доғалдау болуы керек (радиусы кемінде 0,05 м).

4.8.6 Тірек-қимыл аппаратының бұзушылығы бар балалар (полиомиелит пен церебральдік сал салдарынан) топтық ұяшықтарында (сыныптарында) «үстелдер аймағы» периметрі бойымен қозғалу үшін еден дейгейінен 0,5 метрден аспайтын биіктікте бекітілген тіреуіш ұстағыштармен жабдықталған еркін өтетін жолдар қарастырылуы керек. Ұстағыштың диаметрі 0,05 метрден артық емес, ал үстелдер арасынан өтетін жолдардың ені 0,75 метрден кем емес болуы қажет.

4.8.7 Соқыр және көзі нашар көретін балаларға арналған жер телімдеріндегі серуендеу жолдарының ені 3 м кем емес және екі жағында екі деңгейлі қоршау болуы

керек: биіктігі 0,9 м жақтау және биіктігі 15 см сызық белгі. Қоршау балалардың жүруіне кедергі келтіретін барлық заттарға жасалады (ағаштар, бұталар, бағандар). Қақпалар, қабырғалар, бағандар және басқа да кедергілер ойын алаңдарынан кемінде 2,5 м бастап 3,0 м дейінгі қашықтықта орналасуы тиіс.

4.9 Қоршаған ортаны қорғау

4.9.1 Қоршаған ортаға тікелей немесе жанама кері әсер көрсететін МДТБҰ орналастыру, жобалау, салу, реконструкциялау, пайдалануға енгізу, пайдалану, консервация мен тарату қоршаған ортаны қорғау саласындағы талаптарға сәйкес жүзеге асырылады.

4.9.2. Қоршаған ортаны қорғауды аз қалдықты технологияны қолдануды, қоршаған ортаға кері әсер ету көзі болып табылатын өндіріс қалдықтарын өз уақытында пайдалануды ескере отырып, сондай-ақ үздік қолжетімді технологияны ескере отырып, экологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету әдістері мен тәсілдерін қолдануды қамтамасыз ету керек.

4.9.3 МДТБҰ жер телімінің көлемін ластанудан қорғау үшін ағаш және бұтақ көшеттерінің желден және шаңнан қорғау жолақтары қарастырылады.

5 ҒИМАРАТТЫҢ ЭНЕРГИЯ ТИІМДІЛІГІ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАРДЫ ҰТЫМДЫ ПАЙДАЛАНУ

5.1 Энергиялық ресурстарды қысқарту, жылу шығынын азайту

5.1.1 Ғимараттарда тиімділігі жоғары баламалы жүйелерді орнату мүмкінділігін (техникалық, экологиялық және экономикалық) қарастыру ұсынылады:

а) жаңартылған энергия көздері негізінде энергиямен қамтамасыз етудің орталықтандырылмаған жүйелері (мысалы, жылытуға және ыстық сумен қамтамасыз етуге арналған күн коллекторлары; аумақты жылыту және суыту үшін күн қуатын пайдалану);

б) басқа құрал-жабдықтар мен құрылғылар (мысалы, когенерациялық құрылғылар, жаңа тиімді құрылғылар, энергияның пайдалануды үйлесімдеуге арналған таймерлер, күту кезіндегі шығындарды азайту, реактивті қуатты төмендетуге арналған конденсаторларды орнату, шығыны төмен тансформаторлар);

в) жаңартылған көздерден энергияны, әсіресе, толықтай немесе жартылай алуға негізделген аудандық және блоктық жылыту мен суыту;

г) жылылық сорғылары, үнемді қазандықтар, орталықтан жылыту немесе суыту жүйелерін орнату, тиімді модернизациялау.

5.1.2 Егер олар техникалық, экономикалық және функционалдық жағынан сәйкес болса, онда ең жоқ дегенде мынадай жүйелік талаптар қолданылуы керек:

а) жылыту жүйелері;

б) ыстық сумен қамтамасыз ету жүйелері;

в) ауа температурасын реттеу жүйелері;

г) ірі желдеткіш жүйелері;

д) немесе осы жүйелердің бірігуі кезінде.

5.1.3 Суық ауа райында ғимаратқа күн сәулесін түсіріп және панель, қабырға, жабын, балкондар және т. б. арқылы жылуды сақтай отырып, ғимаратта жылуды пайдалану мөлшерін азайту үшін күн сәулесін пайдалану ұсынылады.

5.1.4 Күндізгі жарықты тиімді пайдалану жасанды жарық қолданысын біршама азайта отырып, энергияны пайдалану мөлшерін төмендетеді. Ғимараттарда мыналарды қамтамасыз ету ұсынылады:

а) жарық түсетін жақтар бойынша ғимаратты дұрыс бағыттау арқылы күндізгі жарыққа қол жеткізу;

б) күндізгі жарық түспейтін кеңістікті барынша азайту.

5.1.5 Көлеңке бастырмалар ғимаратты артық күн сәулесінен қорғауға пайдаланылуы мүмкін. Көлеңке жаппалардың құрылымы, әдеттегідей, оңтүстік қасбеттерге арналып жобаланады.

5.1.6 Энергия үнемдеуді қамтамасыз ету үшін ұсынылатын терезелер күндізгі жарық пен табиғи желдету есебінен энергия тиімділігін арттыруы тиіс:

а) ғимараттың желдету мен суытуды қажет ететін бөлігіне жел өткізетін терезелер;

б) табиғи жолмен желдетілетін ғимараттарда еден ауданынан кемінде 5 % саңылаудың (терезе немесе есік) эквивалентті ауданы болуы керек;

в) ыстық ауаны жоғарыдан шығара отырып, суық ауаны төменнен жұту арқылы ауа айналымымен қамтамасыз ететін, жоғарыдан және төменнен ашылатын жармасы бар терезелер.

5.1.7 Қуатты үнемдеуде шамды дұрыс таңдаудың үлкен мәні бар. Шамның қуат тиімділігінің жақсы көрсеткіші ол – жарық қайтарымдылығы болып саналады (люмен / ватт).

5.1.8 Ғимаратта жұмыс істейтін қызметкерлердің көпшілігі үшін ғимараттарда температураны, ылғалды, ауа шығынын реттеп жеке реттеп тұру мүмкіндігін қарастыру керек. Бөлмелердегі жылу-ылғал жайлылығын реттеу мүмкіндігі үшін төмендегілерді қолдану керек:

а) жылыту құрылғыларындағы термостатикалық элементтер;

б) берілетін жылу-суық тасымалдағыш параметрлерін орталықтан реттеу;

в) сырттағы ауаның ішке берілуін орталықтан реттеу;

г) басқарылатын терезелерді пайдалану;

д) кондициалау жүйесін орталықтан реттеу;

е) жеке реттеу мүмкіндігімен жұмыс орнына ағымды ауаны жеке жіберу.

5.1.9 Ғимараттарды жобалау кезінде жобалауға берілген тапсырыспен бекітілген және энергияны үнемдеудің аса жоғары әсеріне жетуге бағытталған талаптарды қолдануға болады.

5.1.10 МДТБҰ аумағында күн сәулесі, жел, геотермальді, су, биомасса және биогаздың аз мөлшері сияқты қуаттың баламалы түрлерін пайдалану ұсынылады.

5.1.11 Жылу сіңірудің төмен коэффициентін қамтамасыз ету үшін ғимараттың қабырғалары мен шатырын бояғанда ашық түстерді пайдалану ұсынылады.

5.1.12 Ғимараттың инженерлік жүйелері орталықтан қамтамасыз етілу жағдайында

жылу қуатын, суық және ыстық суды, электр қуатын және газды есептеу құрылғыларымен жабдықталуы тиіс.

5.2 Табиғи ресурстарды тиімді пайдалану

5.2.1 Ағаштарды отырғызған кезде климаттық жағдайларды, топырақ түрін, жауын-шашын мөлшерін, желдің бағытын, өсімдіктер күтімін, балалар мен қызметкерлердің өміріне қауіпсіздігін ескеру қажет.

5.2.2 Жылу қуатын пайдалану мөлшерін азайту үшін мынадай шараларды қолдану ұсынылады:

а) жану үдерістерін автоматтандыру арқылы ауа мен жанармай қатынасын оңтайландыру;

б) жылу тасымалдаушы ретінде пайдаланылатын суды агрессивтік газдан тазалау үшін деаэрация технологиясын енгізу;

в) жаңа жылыту қазандықтарын іске қосу;

г) жанармайдың оттегілік жану технологиясын пайдалану;

д) түтінді газдардың жылу қуатын тиімді пайдалану;

е) құбырларды жөндеу;

ж) су жіберетін үдерістерді автоматтандыру үшін жиілік өзгерткіштерді орнату;

и) орталықтандырған жүйеге қарағанда энергияны көбірек беретін сумен қамтамасыз етудің тәуелсіз көздерін пайдалану.

5.2.3 Электр қуатын пайдалану мөлшерін азайту үшін келесі шараларды қолдану ұсынылады:

а) жылытылатын суды химиялық, мембраналық, электромагниттік немесе комплексонатты тазалау;

б) «энергетикалық тор» әдісін енгізу. Электр қуатының көздерін орналастыруды оңтайландыру тұтыну орнына тасымалдау барысында оны жоғалтуды азайту үшін құралы болып табылады;

в) энергияның баламалы көздерін пайдалану.

5.2.4 Көгалдандыру жоспарын жобалаған кезде арнайы күтімді қажет етпейтін және құрғақшылыққа төзімді өсімдіктерді таңдаған дұрыс.

5.2.5 Суды пайдалану мөлшерін төмендету үшін қажетті шаралар:

а) төгу жүйесінде тазартылған немесе алдын-ала тазартылған және залалсыздандырылған жаңбыр суын пайдалану;

б) әрбір тұтынушы үшін ыстық су мен суық судың есептегіш құралдарын орнату;

в) суды шығындауға шек қоятын құрал орнату;

г) аэрацияны пайдалану, душ пен қолжуғыш шүмектеріне ағынның ылғалдатқыш әсерін және суды пайдалану тиімділігін арттыратын сушашыратқыш орнату;

д) суаруды көп қажет етпейтін өсімдіктерді егу;

е) жер телімі аумағына жергілікті климатқа үйренген өсімдіктерді отырғызу және оларды суаруға тазартылған немесе жауын суын пайдалану;

ж) пайдаланылған кәріз суын мейлінше қайта өңдеу, оларды тазалап, қайта пайдалану.

5.2.6 Топырақ эрозиясын алдын алу және шаң-тозаңды әкету үшін мынадай іс-шаралар жүргізу қажет:

а) аймаққа көпжылдық шөптерді уақытша немесе тұрақты түрде егу, жерді нығайту;

б) жердің бетін жабу, топырақ үйіндісі;

в) геоторкөздер құрылғысы, бағанды торкөздер құрылғысы;

г) өлшенген бөлшектерге торлар жасау;

д) құрылыс аймағынан шығатын автокөліктердің дөңгелектерін жууды ұйымдастыру.

А қосымшасы

(ақпараттық)

А.1-кестесі - Мектепке дейінгі білім беру мекемелерінің түрлері. Ғимараттар мен кешендердің тұрпаттары

Мектепке дейінгі білім беру нысандары ғимараттар мен кешендердің тұрпаттары	Оларда орналастырылатын мектепке дейінгі білім беру мекемелерінің түрлері	Мекемелердің тиеслілігі, мәртебесі	Қала құрылысы шарттары
1 Жалпы үлгідегі мектепке дейінгі білім беру мекемелері	Мектепке дейінгі білім беру мекемесі: - тәрбиеленушілерді дамытуда бір немесе бірнеше бағыттарды басым жүзеге асыратын (жалпыдамыту) балабақша; - санитарлық-гигиеналық және емдеу-сауықтыру шараларын басым жүзеге асыратын қарау және сауықтыру балабақшасы; - дамуында физикалық және психикалық кемістігі бар тәрбиеленушілерге мамандандырылған түзету жұмыстарын жүргізетін өтемдік үлгідегі балабақша; - жалпы дамыту, сауықтыру және қолдау топтарын кез келген арақатынаста қамти алатын аралас сипатындағы балабақша.	Мемлекеттік мектепке дейінгі мекемелері. Ведомстволық, ұжымдық меншіктің басқа түрлері. Жеке.	Белгіленген нормативтік немесе нақты қажеттілікке және қызметтің нормативтік аумағына сәйкес.
2 Мектепке дейінгі тәрбиелеу орталықтары (балалар бөлімдерін қамтитын)	Мектепке дейінгі білім беру мекемесі: - баланы дамыту орталығы - барлық тәрбиеленушілерге физикалық және ақыл-ой дамуын, қолдау және сауықтыруын жүзеге асыратын балабақша - тәрбиеленушілерді дамытуда қосымша қызметтерді қамтуы мүмкін (ата-аналармен әдістемелік жұмыстар және отбасыға көмек), бір немесе бірнеше бағыттарды басым жүзеге асыратын балабақша; балалар үйірелері мен секциялар, соның ішінде мектепке дейінгі білім беру нысандарына жақын және мектепке дейінгі білім беру мекемелеріне қатыспайтын балаларға арналған; балалар концерттерін, ертеңгіліктерін және көріністерін және басқаларын ұйымдастыру).	Сондай	5 - 10 мың тұрғындарға арналған тұрғын үйлерге бір бірден, немесе оданда ірірек кешендер мен елді мекендердегі әр 10 мың тұрғынға бір орталық есебінде.

А.1-кестесі - Мектепке дейінгі білім беру мекемелерінің түрлері. Ғимараттар мен кешендердің типтері *(жалғасы)*

Мектепке дейінгі білім беру нысандары ғимараттар мен кешендердің тұрпаттары	Оларда орналастырылатын мектепке дейінгі білім беру мекемелерінің түрлері	Мекемелердің тиеслілігі, мәртебесі	Қала құрылысы шарттары
3 Топтық бөлімдер	Мектепке дейінгі білім беру мекемесі: - тәрбиеленушілерді дамытуда бір немесе бірнеше бағыттарды басым жүзеге асыратын (жалпыдамыту) балабақша; - санитарлық-гигиеналық және емдеу-сауықтыру шараларын басым жүзеге асыратын қарау және сауықтыру балабақшасы; - дамуында физикалық және психикалық кемістігі бар тәрбиеленушілерге мамандандырылған түзету жұмыстарын жүргізетін өтемдік үлгідегі балабақша; - аралас сипатындағы балабақша (жалпы дамыту, сауықтыру және қолдау топтарын кез келген арақатынаста қамти алатын); - белгілі бір жас топтарына қызмет көрсету бойынша мамандандырылған мектепке дейінгі білім беру объектілері (балабақша, мектепке дайындық және т.б.).	Сондай.	Сондай. (Кіріктірілген топтық бөлімшелерді қолдану кезінде - аумақ пайдаланудың жоғары қарқындылығына ие тұрғын үй құрылысында қолдану артықшылығымен
4 Оқыту-тәрбиелеу кешені (ОТК)	Білім беру мекемесі - білім беру орталығы. ОТК-нің мектепке дейінгі бөлімі - мектепке дейінгі білім беру мекемесі: - тәрбиеленушілерді дамытуда бір немесе бірнеше бағыттарды басым жүзеге асыратын балабақша.	Сондай.	Орта мектептер желісі есебін назарға ала отырып, нормативтік және нақты қажеттіліктерін анықтауына сәйкес

А.1-кестесі - Мектепке дейінгі білім беру мекемелерінің түрлері. Ғимараттар мен кешендердің типтері *(жалғасы)*

Мектепке дейінгі білім беру нысандары ғимараттар мен кешендердің тұрпаттары	Оларда орналастырылатын мектепке дейінгі білім беру мекемелерінің түрлері	Мекемелердің тиеслілігі, мәртебесі	Қала құрылысы шарттары
5 Мектепке дейінгі шағын білім беру нысандары	Мектепке дейінгі білім беру мекемесі: - тәрбиеленушілерді дамытуда бір немесе бірнеше бағыттарды басым жүзеге асыратын балабақша; - санитарлық-гигиеналық және емдеу-сауықтыру шараларын басым жүзеге асыратын қарау және сауықтыру балабақшасы; - дамуында физикалық және психикалық кемістігі бар тәрбиеленушілерге мамандандырылған түзету жұмыстарын жүргізетін өтемдік үлгідегі балабақша; - жалпы дамыту, сауықтыру және қолдау топтарын кез келген арақатынаста қамти алатын аралас сипатындағы балабақша.	Сондай.	Аз қабатты құрылыстық ауыл қоныстарында немесе қалалық кешендерде, аз қабатты тұрғын үй құрылысы бар сақталатын тарихи құрылысты қалпына келтірілетін тұрғын үй
6 Серуендеу топтары	Мектепке дейінгі білім беру мекемесі: - санитарлық-гигиеналық және емдеу-сауықтыру шараларын (сауықтыру) басым жүзеге асыратын қарау және сауықтыру балабақшасы;	Жеке.	Орташа есеппен 5 және одан жоғары қабатты тұрғын құрылыстарында
7 Отбасылық балабақша	Сондай	Сондай.	Кез-келген
8 Қысқа мерзімдегі кезекші топтар	Сондай	Мемлекеттік мектепке дейінгі мекемелері. Жеке.	Сондай

Б қосымшасы
(ақпараттық)

Бұқаралық құрылыс нысандары ретінде ұсынылатын мектепке дейінгі тәрбиелеу және білім беру ұйымдарының номенклатурасы

Б.1 4, 6, 8, 10, 12 және 14 топқа арналған жеке тұрған ғимарат болып салынатын, бұқаралық қолданыстағы көп пәтерлі тұрғын үйге кіріктірме (кіріктірме-жапсарлас) жалпы үлгідегі МДТБҰ.

Б.2 2 топқа бөлінетін шағын МДТБҰ:

а) жеке тұрған ғимарат;

б) көп пәтерлі тұрғын үйге кіріктірме салынған;

в) тұрғын үйдің жанындағы бөлік ретінде қоршауланған - аз қабатты тұрғын үй құрылысы бар тұрғынжайға өзгертілген аз қабатты, коттеджді, үй-жайлық тұрғын жай жағдайына арналған.

Б.3 Көп қабатты тұрғын үй құрылысы (Үлкен мектепке дейінгі тәрбиелеу кешені) жағдайында көппәтерлі тұрғын үйге кіріктірме, кіріктірме-жапсарлас, жапсарлас салынған 4 бастап 6 жасқа дейінгі балалардың 12 тобы мен 4 топтан 12 топтық бөлімі бар мектепке дейінгі тәрбие беру орталығы.

Б.4 Аз қабатты тұрғынжайдың жанындағы элементтері ретінде кіріктірме салынған (кіріктірме-жапсарлас) немесе қоршауланып салынған 4 бастап 6 жасқа дейінгі балалардың 6 тобы және 2 топтан 6 топтық бөлімдері бар мектепке дейінгі тәрбиелеу орталығы (Мектепке дейін тәрбиелеудің шағын кешені).

Б.5 6 топқа арналған мектепке дейінгі бөлімі бар 12 сыныптық (I сатылы мектеп) оқу-тәрбие кешені: ескі жобамен салынған жалпы білім беру мектептерінен бастауыш сыныптарды шығару үшін, сондай-ақ балаларды 4 - 5 жастан бағдарламалық оқытатын гимназия ретінде.

Б.6 Оқыту-тәрбие беру кешендері:

а) 4 топтық мектепке дейінгі бөлімшесі бар 11 сыныпқа арналған (I, II, III сатылы мектептер);

б) 4 топтық мектепке дейінгі бөлімшесі бар 8 сыныпқа арналған (I - II) сатылы мектептер);

в) 2 топтық мектепке дейінгі бөлімшесі бар 4 сыныпқа арналған (I сатылы мектептер) (ауылдық және қала маңындағы елді-мекендерге, коттеджді, үй-жайлық және аз қабатты тұрғын үй құрылыстарына арналған түрі).

В қосымшасы
(міндетті)

В.1-кестесі - Топтық ұяшықтар бөлмелерінің құрамы

Топтық ұяшықтар түрлері	Негізгі элементтер					
	Киім ілетін бөлме	Топтық бөлме	Шағын топ бойынша жүргізілетін сабақтарға арналған бөлмелер	Жатын бөлме (ұйықтайтын аймақ)	Буфет	Дәретхана
1 3 жасқа дейінгі бір жастағы балалар тобы (жан-жақты сәбилер тобы)	•	•	□	•	•	•
2 1 бастап 3 дейінгі әртүрлі жастағы балалар тобы	•	•	□	•	•	•
3 3 - 6 (7) жастағы бір жастағы балалар тобы (жан-жақты мектепке дейінгі топ)	•	•	□	•	•	•
4 3 - 6 (7) жастағы әртүрлі жастағы балалар тобы	•	•	•	•	•	•
5 Алты жастағылар тобы	•	•	□	•	•	•
6 Әдеттегі режимдегі шағын жиынтықты топ (0,5 топ)	•	•		•	•	•
7 Серуендеу тобы	•	•		□	□	•

В.1-кестесі - Топтық ұяшықтар бөлмелерінің құрамы (*жалғасы)*

Топтық ұяшықтар түрлері	Негізгі элементтер					
	Киім ілетін бөлме	Топтық бөлме	Шағын топ бойынша жүргізілетін сабақтарға арналған бөлмелер	Жатын бөлме (ұйықтайтын аймақ)	Буфет	Дәретхана
8 Қысқа мерзімді қарау кезекші тобы	•	•	□	□	□	•
9 Қысқа мерзімді қарау тәуліктік кезекші тобы	•	•	□	•	•	•

Ескертпелер

1 • - міндетті түрде қарастырылатын үй-жайлар, □ – таңдау үшін ұсынылған.

2 Шағын топтар бойынша сабаққа (ойынға) арналған үй-жайларды (топтық бөлменің жалпы ауданының құрамына кіретін аймақты) құрылысы жаңадан салған кезде әртүрлі жастағы топтар үшін қарастыру қажет. Жұмыс істеп тұрған аймақ қорында топтық бөлме ауданына функционалдық қондырғылар бөлінуі ықтимал.

Г қосымшасы
(міндетті)

Г.1-кестесі - Мектепке дейінгі тәрбиелеу және білім беру ұйымдары ғимараттарының функционалдық құрылымы

Мектепке дейінгі мекемелердің сәулеттік түрі	Ғимараттың негізгі функционалдық топтары						Рекреациялық-коммуникациялық
	Топтық ұяшықтар	Балалармен сабақ өткізуге арналған маманданды рылған бөлме	Ілеспе үй-жайлар				
			Медициналық қызмет көрсету	Тамақтандыру ұйымдары	Кір жуатын ұйымдар	Қызметтік-тұрмыстық	
Шағын әдеттегі режим	●	□	●	●	●	●	
Тәулік бойы қарау кезекші тобы	●		□	●	●		
Қысқа мерзімді қарау кезекші тобы	●			□			
Серуендеу топтары	●		□	□			
«Отбасылық балабақша»	●			●			
Жалпы үлгідегі мектепке дейінгі мекемелер	●	●	●	●	●	●	
Балалар тобы жоқ баланы дамыту орталығы	●					●	□
Балалар тобы бар мектепке дейінгі тәрбие орталығы	●	●	●	●	●	●	□
Мектепке дейінгі тәрбие кешені (топтық бөлімдер)	●	□	●	●	●	●	
Оқу-тәрбие кешені (мектепке дейінгі бөлім)	●	●	●	●	●	●	□
● – үй-жайдың міндетті функционалдық топтары, □ – таңдау							

Д қосымшасы
(ақпараттық)

Д.1-кестесі - Мектепке дейінгі тәрбиелеу және білім беру ұйымдарының мамандандырылған бөлмелерінің құрамы мен аудандары

Шаршы метрмен

Үй-жайдың атауы	Ауданы, кемінде			
	Жалпы үлгідегі МДОТҰ		Мектепке дейінгі тәрбиелеу кешені	
	4 - 7 топ	8 - 14 топ	7 топ	8 - 14 топ
Музыкалық сабақтарға, балалар ертеңгіліктері мен қойылымдарына арналған алаң-зал:	–	–	120	120
- артистер бөлмесі	–	–	12	12
- зат қоятын бөлме	–	–	6	6
Дене шынықтыру залы:	–	–	100	120
- киім ілетін, жуынатын бөлме және дәретхана	–	–	$\frac{24}{12+12}$	$\frac{24}{12+12}$
- даярлау бөлмесі	–	–	8	8
Музыкалық және гимнастикалық сабақтарға арналған әмбебап зал:	80	80		
- залдың кіреберісіндегі зат қоятын бөлме	6	12		
Жан-жақты үйірмелік бөлмелер:	36	54	$\frac{90}{54+36}$	$\frac{144}{54\times2+36}$

Д.1-кестесі - Мектепке дейінгі тәрбиелеу және білім беру ұйымдарының мамандандырылған бөлмелерінің құрамы мен аудандары *(жалғасы)*

Шаршы метрмен

Үй-жайдың атауы	Ауданы, кемінде			
	Жалпы үлгідегі МДОТҰ		Мектепке дейінгі тәрбиелеу кешені	
	4 - 7 топ	8 - 14 топ	7 топ	8 - 14 топ
- қоймалар	6	6	$\frac{12}{6\times2}$	$\frac{18}{6\times3}$
- мұғалімдер бөлмесі	6	6	9	12
Дем алатын байланыс орны: - вестибюль - холл	–	36	54	80
- балалардың сырт киіміне арналған гардероб	–	–	$\frac{48}{12\times4}$	$\frac{72}{12\times6}$
- ата-аналармен бірге келетін балаларға арналған киім ілетін орын (гардероб)	–	8	$\frac{16}{8\times2}$	$\frac{24}{8\times3}$

Ескертпелер

1* 80 орынға арналған 2 әмбебап залды пайдаланған жағдайда жобалау тапсырмасы бойынша сазгерлік және дене шынықтыру сабақтарына арнап бөлек пайдалануды қарастыру керек.

Музыкалық және гимнастикалық сабақтарға арналған әмбебап залдардың алаңын анықтау кезінде бөбекжай топтары ескерілмейді ***(Өзгерт.ред. – ҚТҮКШІК 23.11.2018 ж. №240-НҚ бұйрық).***

2 үйірмелік бөлмені пайдалану кезінде бөлмелерді хореографияға, сурет салуға және мүсін өнеріне арнап бөлек пайдалануды қарастыру керек.

3 Бассейінді жобалау тапсырмасы бойынша қарастыру керек.

4* Шағын МДББО-да музыкамен және гимнастикамен айналысатын әмбебап залдың алаңы 50 м^2 кем болмауы кажет ***(Толықтырылды – ҚТҮКШІ және ЖРБК 09.06.2018 ж. №153-НҚ бұйрық).***

Е* қосымшасы
(міндетті)

Е.1*-кестесі - Топтық ұяшықтардың негізгі бөлмелерінің алаңы
(Өзгерт.ред. – ҚТҮКШІ және ЖРБК 09.06.2018 ж. №153-НҚ және 23.11.2018 ж. №240-НҚ бұйрықтар)

Шаршы метрмен

Топтық ұяшықтардың негізгі бөлмелері	Әртүрлі үлгідегі МДТБҰ топтық ұяшықтарының негізгі үй-жайларының алаңы, м^2			
	Серуендеу топтары	Шағын МДТБҰ	Жалпы үлгідегі МДТБҰ, МДТ, топтық бөлімдер, МТК	ОТК (мектепке дейінгі бөлімдер)
Топтық (жатын аймағымен)	36	40 (35)	50 (35)	60 (35)
Жатын бөлме* - бөбекжай топтары үшін - мектепке дейінгі топтар үшін	 - -	 50 50	 50 50	 36 50
Киім ілетін, киім ауыстыратын бөлме	есептеу бойынша (бір балаға 0,7 м^2)			
Буфет	3,8	3,8	3,8	3,8
Дәретхана	6	12 кем емес	16	16

Ескерте

1 Жақшада көрсетілген жатын аймағының алаңы, егер жатын бөлме жеке бөлме ретінде қарастырылмаса (өзгермелі (трансформацияланатын) кереуеттерді пайдаланған кезде) топтық бөлмелердің қосымша өсуін білдіреді.

* Жеке жатын бөлме жобалауға арналған тапсырма бойынша қарастырылады (мемлекеттік емес МДТБҰ үшін).

2 1-2 топтарға арналған шағын МДТБҰ және МТК топтық бөлімдеріндегі киім ілетін, киім ауыстыратын бөлме (жалпы киім ауыстыратын бөлме) бір мезгілде холл (вестибюль-холл) ретінде қолданылса, онда оның алаңы 20 м^2 кем емес (МДТБҰ 1-тобына арналған) және 36 м^2 (МДТБҰ 2-тобына арналған) қарастырылады.

3 Егер «Серуендеу топтары» үлгісіндегі МДТБҰ үшін тұрғын пәтер бөлінсе, онда ол пайдаланылады:

- 2 бөлмелі (немесе жалпы алаңы 50 м^2 кем емес) - бір топты орналастыру үшін (20 орынға дейін);
-3 бөлмелі (немесе жалпы алаңы 70 м^2 кем емес) - екі топты орналастыру үшін (40 орынға дейін);
- 1 бөлмелі (немесе жалпы алаңы 30 м^2 кем емес) - 0,5 топты орналастыру үшін (10 орынға дейін).

Осы пәтерлердің санитарлық тораптары әрбір 10 балаға бір унитаз және бір қолжуғыш қарастырылуы үшін қайта жабдықталуы керек.

Ж қосымшасы
(ақпараттық)

Ж.1-кестесі - Топтық ұяшықтардың қосымша бөлмелерінің аудандары

Шаршы метрмен

Топтық ұяшықтар қосымша үй-жайларының атауы	Үй-жайдың ауданы, кемінде
1 Шағын топ бойынша балалар сабағы мен ойынына арналған үй-жай	12
2 Спорттық-ойын қондырғыларының кеңістіктік модулі	2
3 «Шебер» модулі - бейнелеу шығармашылығына, мүсіндеуге, сазбен, сумен, бояумен ойнауға арналған аймақ	2
4 Ойын қондырғыларын алмастыратын кеңістіктік модулі («Театр», «Сарай», «Джунгли», «Құрылыс» және т. б.)	4
5 Кір кептіретін бөлме	4
Ескертпе - шағын топ бойынша (1т.) балалар сабағы мен ойынына арналған үй-жай түзету бөлмесі ретінде пайдаланылуы мүмкін.	

К* қосымшасы
(міндетті)

К.1*-кестесі - Ілеспе және қызметтік-тұрмыстық бөлмелердің құрамы мен аудандары *(Өзгерт.ред. – ҚТҮКШІ және ЖРБК 09.06.2018 ж. №153-НҚ бұйрық)*

Шаршы метрмен

Үй-жайдың атауы	Жобалық қуаттылық кезіндегі үй-жайдың ауданы								
	50	95	140	190	280	360	400	450	500
Медициналық үй-жайлар									
Медициналық бөлме	6	8	8	8	10	12	15	15	15
Емдеу бөлмесі	-	-	-	8	8	10	12	12	12
Оқшаулағыш:									
Қабылдау бөлмесі	2	2	2	4	6	8	8	10	12
Палата (бөлме)	6	6	6	6	$\frac{12}{6+6}$	$\frac{18}{6+12}$	$\frac{18}{6+12}$	$\frac{18}{6+12}$	$\frac{18}{6+12}$
Дәретхана	-	2	2	2	$\frac{4}{2+2}$	$\frac{4}{2+2}$	$\frac{4}{2+2}$	$\frac{4}{2+2}$	$\frac{4}{2+2}$
Зарарсыздандырғыш заттарды дайындау бөлмесі	-	2	2	2	2	2	2	2	2
Физиотерапия бөлмесі	-	-	12	12	12	$\frac{24}{12+12}$	$\frac{24}{12+12}$	$\frac{24}{12+12}$	$\frac{24}{12+12}$
Ескертпелер 1) МДТБҰ-ның басқа қуатына арналған үй-жайлардың ауданын интерполяция бойынша қабылдау. 2) Физиотерапиялық жабдықтарды емдеу бөлмесіне орналастыруға болады.									
Тағам блогы жайлары									
Таратуы бар асүй	15	23	23	28	30	43	45	45 + 12	45 + 12
Дайындау цехы	6	8	8	-	-	-	-	-	-
Ет-балық цехы	-	-	-	14	16	18	18	20	20
Алдын ала өңдеу кіретін көкөніс цехы	-	-	-	$\frac{16}{6+12}$	$\frac{18}{6+12}$	$\frac{20}{6+12}$	$\frac{22}{7+15}$	$\frac{24}{7+17}$	$\frac{26}{8+18}$

К.1-кестесі* - Ілеспе және қызметтік-тұрмыстық бөлмелердің құрамы мен аудандары *(жалғасы)*

Шаршы метрмен

Үй-жайдың атауы	Жобалық қуаттылық кезіндегі үй-жайдың ауданы								
	50	95	140	190	280	360	400	450	500
Асүй ыдыстарын жуатын бөлме	4	4	4	5	6	8	8	8	8
Салқындатқыш камера	-	6	8	9	12	14	6 + 9	6 + 12	6 + 6 + 10
Құрғақ азық-түлік қоймасы	7	8	8	8	8	8	8	10	12
Жемістер қоймасы	4	4	4	5	8	10	10	12	12
Тиеу бөлмесі	-	4	4	5	6	6	8	10	10
Кір жуатын орын									
Кір жуатын	12	14	14	16	16	18	20 + 6 сұрыптама	22 + 8 сұрыптама	26 + 10 сұрыптама
Үтіктейтін	-	10	10	12	12	12	14	16	18
Қызметтік-тұрмыстық үй-жайлар									
Меңгеруші бөлмесі	10	10	10	9	9	15	18	16 + 6	16 + 6
Әдістемелік бөлме	8	10	10	15	15	15	18	20	24
Психолог, логопед бөлмесі	6	8	8	8	10	12	15	15	$\frac{30}{15+2}$
Шаруашылық меңгерушісі бөлмесі	-	-	-	6	6	6	8	8	10
Қызметкерлер бөлмесі	8	8	8	10	12	12	12	12	12
Шаруашылық қоймасы	4	5	5	8	12	$\frac{20}{10+10}$	$\frac{20}{10+10}$	$\frac{24}{10+14}$	$\frac{26}{10+16}$
Таза киімдер қоймасы	4	6	6	8	10	14	14	16	18
Киімдерді қарайтын қызметші бөлмесі	-	-	-	-	6	6	6	6	6
Душ бөлмесі	-	2	2	2	2	2	2	2	2
Қызметкерлерге арналған дәретхана (әр қабатта)	3	3	3	3	3	3	3	3	3

Л қосымшасы
(ақпараттық)

Л.1-кестесі - Түзеу үлгісіндегі балалар топтарының толымдылығы

Балалар дамуының бұзылу түрі	Сәби жастағы балалар топтарында, артық емес	Мектепке дейінгі жастағы балалар топтарында, артық емес
Өте ауыр тіл кемістігі бар балалар үшін	10	12
Сөйлеу тілінің фонетикалық-фонематикалық бұзылған балалар үшін	10	12
Естімейтін (саңырау) балалар үшін	8	8
Нашар еститін балалар үшін	10	12
Көрмейтін (зағип) балалар үшін	10	10
Нашар көретін, амблиопиялы, қыли көзді балалар үшін	10	15
Тірек-қимыл аппаратының бұзушылығы бар балалар үшін	10	12
Ақыл-ойы бұзылушылығы бар (ақыл-есі кем) балалар үшін	6	10
Психикалық дамуы тежелген балалар үшін	6	10
Күрделі ақыл-есі кемістігі бар балалар үшін	6	10
Туберкулезбен ауыратын балалар үшін	10	15
Жиі ауыратын балалар үшін	10	15
Кемістік құрылымы күрделі (2 және одан да көп кемістіктер) балалар үшін	6	6
Дамуында басқа да кемшіліктері бар балалар	10	15

М қосымшасы
(міндетті)

М.1-кестесі - Түзеу үлгісіндегі мектепке дейінгі тәрбиелеу және білім беру ұйымдарының топтық ұяшықтарының құрамы мен аудандары (тірек-қимыл аппаратының бұзушылығы бар балаларға арналған МДТБҰ-нан басқа)

Текше метрмен

Үй-жай	Бұзушылықтары бар балаларға арналған жайдың ең төменгі ауданы, кемінде			
	Естімейтін (саңырау), нашар еститін, туберкулезбен ауыратын балалар үшін	Көруі		Күрделі ақыл-есі кемістігі бар балалар үшін
		Нашар көретін балалар үшін	Амблиопиялық, қыли көзді балалар үшін	
Киім ілетін бөлме (қабылдау)	10	10	10	10
Балалардың жеке заттарына арналған бөлме	2	2	2	2
Топтық	30	40	30	40
Сабақтарға арналған сынып	25	30	–	–
Ұйықтайтын бөлме	25	30	25	30
Буфет	3	3	3	3
Дәретхана	8	8	8	12
Плеоптоортоптикалық бөлме	–	20	16	–
Логопед бөлмесі	–	–	–	12

Ескертпелер

1 Аблиопиялық, қыли көзді балаларға арналған МДТБҰ-ға әрбір 2 топқа бір плеоптоортоптикалық бөлме рұқсат етілу қарастырылады;

2 Күрделі кемістігі бар балаларға логопед бөлмесінің орнына жалпы түзеу бөлмесін қарастыруға жол беріледі.

Н қосымшасы
(міндетті)

Н.1-кестесі - Жалпы үлгідегі мектепке дейінгі тәрбиелеу және білім беру ұйымдарына арналған санитарлық-техникалық жабдықтар саны

Бөлмелер	Қолжуғыштар		Унитаздар		Қоспалауышы бар құйылыс тесігі (видуар)	Су бөлетін кран	Құрама қоспалауышы бар ванна	Иілгіш шлангасында торы бар душ түпқоймасы	Қоспалауышысы бар жуғыш	Сүлгі кептіргіш
	Балаларға дәретхана краны бар	Үлкендерге қоспалауышы бар	Балаларға	Үлкендерге						
Буфет	–	–	–	–	–	–	–	–	1 (екі ұялы)	–
3 жасқа дейінгі балалар үшін дәретхана	3	1	3	–	–	–	–	1 терең	–	1
3 - 6 (7) жастағы балалар үшін дәретхана	3	–	3	–	–	–	–	1 майда	–	1
Дене шынықтыру залына кіреберістегі душ бөлмесі	–	–	–	–	–		–	2	–	–
Медициналық бөлме	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–
Ем-қабылдау бөлмесі	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–
Оқшаулау бөлмесі	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Оқшаулауға арналған дәретхана	–	1	1	–	1	–	–	1		1

Н.1-кестесі - Жалпы үлгідегі мектепке дейінгі тәрбиелеу және білім беру ұйымдарына арналған санитарлық-техникалық жабдықтар саны

(жалғасы)

Үй-жайлар	Қолжуғыштар		Унитаздар		Қоспалауышы бар құйылыс тесігі (видуар)	Су бөлетін кран	Құрама қоспалауышы бар ванна	Иілгіш шлангасында торы бар душ түпкоймасы	Қоспалауышысы бар жуғыш	Сүлгі кептіргіш
	Балаларға дәретхана краны бар	Үлкендерге қоспалаушы бар	Балаларға	Үлкендерге						
Қызметкерлер үшін дәретхана	–	1		1	–	–	–	–	–	–
Әйелдердің жеке гигиенасына арналған бөлме	–	1		биде	–	–	–	–	–	–
Қызметкерлер үшін душ бөлме	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–
Балалардың сыртқы учаскеден келгенде пайдаланатын дәретханалары	1	–	1			–	–	–		
Кір жууға арналған бөлме (шағын МДТБҰ-да)	–	–	–	–	–	–	1	–	–	–

П қосымшасы
(міндетті)

П.1-кестесі - Ауаның есептік температурасы және алмасу жиілігі

Бөлмелер	Ауаның есептік температурасы, °С, кем емес	Алмасу еселігі, кемінде	
		Құйылу	Сорып шығару
3 жасқа дейінгі балалар тобының топтық және шешіну бөлмелері	22	–	1,5
Топтық және шешіну бөлмелері: - 3 - 4 жастағы балалар тобы - 4 - 6 (7) жастағы балалар тобы	 21 20	 – –	 1,5 1,5
Жатын бөлме: - 3 жасқа дейінгі балалар тобы - 3 - 6 (7) жастағы балалар тобы	 22 19	 – –	 1,5 1,5
Дәретханалар: - 3 жасқа дейінгі балалар тобы - 3 - 6 (7) жастағы балалар тобы	 22 20	 – –	 1,5 1,5
Буфет	16	–	1,5
Музыкалық және гимнастикалық сабақтарға арналған залдар	19	–	1,5
Медициналық бөлмелер	22	–	
Қызметтік-тұрмыстық бөлмелер	18	–	1
Асхана	15	Есеп бойынша	
Кір жуу бөлмесі	18	5	5
Үтіктеу бөлмесі	16	5	5
Физиотерапиялық бөлме, емдік сылау бөлмесі	28	–	1,5

Ескертпелер

1 Кір жуу және үтіктеу бөлмелеріне, әдеттегідей, механикалық ағу мен ауаны сорып шығаруды қамтамасыз ету қажет;

2 3 бастап 6 (7) жасқа дейінгі балалар топтарында ауаны сорып шығаруды дәретханаларда қамтамасыз еткен жөн;

3 Табиғи жарықтандырусыз жобаланатын топтық ұяшықтардың дәретханаларда сорып шығару үш еседен кем болмауы керек.

Р қосымшасы
(ақпараттық)

Р.1-кестесі - Мектепке дейінгі тәрбиелеу және білім беру ұйымдары бөлмелеріндегі жасанды жарықтандыру

Люкспен

Үй-жайдың атауы	Ең төмен жарықтандыру деңгейлері	
	Люминесцентті шам кезінде	Қыздыру шамдары кезінде
Сынып бөлмелері, топтық (ойын), компьютерлік сыныптар, мультимедиялық кабинеттер, үйірме бөлмелері, бөлмелер: медициналық пункт, мәдени-көпшілік шаралар (мәжіліс және көрме залдары)	300	150 (оқу үстелдерінің жазықтығына)
Қызметшілерге арналған қызметтік бөлме	300	100
Спорттық, музыкалық және дене шынықтыру сабақтарына арналған бөлмелер, мәжіліс залы, шешінетін, жуынатын (душ) бөлме, буфет, оқшаулау бөлмесі, түскі ас ішетін залдар, кір жуатын, кептіретін, киімдерді механикалық жолмен үтіктейтін бөлмелер	200 (еденде)	100
Вестибюлдер және киім ілетін орын (гардероб), дем алатын орындар, қызметкерге кезекпен қызмет көрсету бөлмесі	100	50
Ұйықтайтын, шыныланған дәліз, жуынатын бөлмелер, дәретхана	100	75
Топтық (ойын) бөлмелер	300	150
Асхана	100	50
Буфет	200	100
Дәліздер, жуынатын бөлмелер, баспалдақ алаңдары	50	20
Шатырлар	–	5

ӘОЖ 725.57 **МСЖ 93.040.10**

Түйінді сөздер: мектепке дейінгі тәрбиелеу және білім беру ұйымдары, есептік сыйымдылық, жобалау, балалар тобы, алаңдар, жер телімдері, аумақ, бөлмелер, музыкалық және гимнастикалық сабақтарға арналған залдар, үй-жай (бөлме), дәліздер, басқыш алаңдары, сумен жабдықтау, кәріз жүйесі, санитарлық-техникалық жабдық, сөрелер, электр жабдығы, сыртқы жарықтандыру желілері, түзету үлгісіндегі мектепке дейінгі ұйымдар, кабинеттер (бөлмелер).

СОДЕРЖАНИЕ

ВВЕДЕНИЕ III
1 ОБЛАСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ 1
2 НОРМАТИВНЫЕ ССЫЛКИ 1
3 ТЕРМИНЫ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ 2
4 ПРИЕМЛЕМЫЕ РЕШЕНИЯ 3
4.1 Общие положения 3
4.2 Размещение, организация и оборудование земельного участка 4
4.3 Пожарная безопасность 7
4.4 Объемно-планировочные решения 9
4.4.1 Типы организаций дошкольного воспитания и обучения 9
4.4.2 Помещения основного пребывания детей 13
4.4.3 Специализированные, сопутствующие и служебно-бытовые помещения 15
4.4.4 Предметно-пространственная среда, стационарное оборудование и отделка помещений 17
4.4.5 Проектирование организаций дошкольного воспитания и обучения коррекционного типа 20
4.4.6 Размещение начальных классов общеобразовательной школы в зданиях детских садов 23
4.5 Конструктивные решения зданий и методы расчетов строительных конструкций 24
4.6 Проектирование инженерных сетей и систем 25
4.6.1 Водоснабжение и канализация 25
4.6.2 Отопление и вентиляция 25
4.6.3 Электроснабжение, электроосвещение и слаботочные устройства 26
4.7 Мероприятия для обеспечения безопасности при эксплуатации 28
4.8 Организация территории с учетом доступности для маломобильных групп 30
4.9 Охрана окружающей среды 30
5 ЭНЕРГОЭФФЕКТИВНОСТЬ ЗДАНИЙ И РАЦИОНАЛЬНОЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ 31
5.1 Сокращение энергетических ресурсов, уменьшение потерь тепла 31
5.2 Рациональное использование природных ресурсов 32
Приложение А (информационное) Организации дошкольного воспитания и обучения 34
Приложение Б (информационное) Номенклатура организаций дошкольного воспитания и обучения, рекомендуемых в качестве объектов массового строительства 38
Приложение В (обязательное) Состав помещений групповых ячеек 39
Приложение Г(обязательное) Функциональная структура зданий организаций дошкольного воспитания и обучения 41
Приложение Д (информационное) Состав и площади специализированных помещений организаций дошкольного воспитания и обучения 43
Приложение Е (обязательное) Площади основных помещений групповых ячеек 45

Приложение Ж (информационное) Площади дополнительных помещений групповых ячеек 46
Приложение К (обязательное) Состав и площади специализированных, сопутствующих и служебно-бытовых помещений 47
Приложение Л (информационное) Наполняемость детских групп коррекционного типа 50
Приложение М (обязательное) Состав и площади групповых ячеек организаций дошкольного воспитания и обучения коррекционного типа (кроме ОДВО для детей с нарушением опорно-двигательного аппарата) 51
Приложение Н (обязательное) Количество санитарно-технического оборудования для организаций дошкольного воспитания и обучения общего типа 52
Приложение П (обязательное) Расчетная температура и кратность объема воздуха 54
Приложение Р (информационное) Искусственное освещение в помещениях организаций дошкольного воспитания и обучения 55

ВВЕДЕНИЕ

Настоящий документ разработан в рамках реформирования нормативной базы строительной сферы Республики Казахстан в соответствии с параметрическим методом нормирования, в целях реализации, совершенствования нормативно-технических документов в области архитектурной, градостроительной и строительной деятельности.

Настоящий свод правил является одним из нормативных документов доказательной базы технического регламента «Требования к безопасности зданий и сооружений, строительных материалов и изделий» применительно к зданиям дошкольных объектов образования.

Настоящий свод правил устанавливает приемлемые решения и параметры к требованиям рабочих характеристик СН РК 3.02-04-2011 «Дошкольные объекты образования» и не является единственным способом выполнения их требований.

Метод приемлемых решений принимается с учетом уровня эксплуатации здания (главная цель или функция), факторов риска, связанных с опасностями для пользователей зданий, и величин событий: характером опасности (внутренний или внешний), количеством пользователей (посетители, персонал), продолжительностью занятости людьми, в том числе уязвимыми группами населения (младенцы, маленькие дети, люди с ненормальной психикой или другими недостатками) и др.

ДЛЯ ЗАМЕТОК

ҚР ЕЖ 3.02-110-2012*
СП РК 3.02-110-2012*

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЕРЕЖЕЛЕР ЖИНАҒЫ
СВОД ПРАВИЛ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

ДОШКОЛЬНЫЕ ОБЪЕКТЫ ОБРАЗОВАНИЯ

PRESCHOOL INSTITUTIONS

Дата введения – 2015-07-01

1 ОБЛАСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ

1.1 Настоящий свод правил устанавливает приемлемые решения к размещению, земельному участку, функциональным группам, объемно-планировочным решениям, инженерному оборудованию организаций дошкольного воспитания и обучения.

1.2 Настоящий свод правил распространяется на проектирование, строительство и реконструкцию организаций дошкольного воспитания и обучения на территории Республики Казахстан не зависимо от форм собственности.

1.3 Типы, виды организаций дошкольного воспитания и обучения определяются по заданию на проектирование.

2 НОРМАТИВНЫЕ ССЫЛКИ

Для применения настоящего свода правил необходимы следующие ссылочные нормативные документы:

СП РК 2.04-104-2012 Естественное и искусственное освещение.

СП РК 3.01-101-2013 Градостроительство. Планировка и застройка городских и сельских населенных пунктов.

СП РК 3.02-111-2012 Общеобразовательные учреждения.

СП РК 3.06-101-2012 Проектирование зданий и сооружений с учетом доступности для маломобильных групп населения. Общие положения.

СП РК 4.01-101-2012 Внутренний водопровод и канализация зданий и сооружений.

СП РК 4.02-101-2012 Отопление, вентиляция и кондиционирование.

СП РК 4.04-106-2013 Электрооборудование жилых и общественных зданий. Правила проектирования.

Примечание - При пользовании целесообразно проверить действие ссылочных документов по информационным каталогам «Перечень нормативных правовых и нормативно-технических актов в сфере архитектуры, градостроительства и строительства, действующих на территории Республики Казахстан», «Указатель нормативных документов по стандартизации Республики Казахстан» и «Указатель межгосударственных

Издание официальное

нормативных документов по стандартизации Республики Казахстан», по состоянию на текущий год и соответствующим ежемесячно издаваемым информационным бюллетеням-журналам. Если ссылочный документ заменен (изменен), то при пользовании настоящим нормативом следует руководствоваться замененным (измененным) документом. Если ссылочный документ отменен без замены, то положение, в котором дана ссылка на него, применяется в части, не затрагивающей эту ссылку.

3 ТЕРМИНЫ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

В настоящем своде правил применяются термины и определения, приведенные в нормативных документах, относящихся к данному объекту, а также следующие термины с соответствующими определениями:

3.1 **Аварийный выход:** Выход (дверь, люк), ведущий на путь эвакуации, непосредственно наружу или в безопасную зону.

3.2 **Комплекс дошкольного воспитания:** Система дошкольных учреждений (6 - 12 учреждений) отдельно стоящих зданий, встроенных (встроено-пристроенных) или пристроенных к торцам зданий домов, обслуживающих жилой район, квартал или его часть и объединяющихся на базе «Центра развития ребенка» и предоставляющих дополнительные возможности детским группам из других дошкольных учреждений комплекса (зал-арена) для детских утренников, спектаклей, осуществляющих координацию административную, методическую и функциональную координацию.

3.3 **Лоджия:** Встроенное или пристроенное, открытое во внешнее пространство, ограждение с трех сторон стенами (с двух - при угловом расположении) помещение с глубиной, ограниченной требованиями естественной освещенности помещения, к наружной стене которого она примыкает. Может быть остекленной.

3.4 **Малые ОДВО:** Детский сад с приоритетным осуществлением одного или нескольких направлений развития воспитанников (интеллектуального, художественно-эстетического, физического, др.):

а) детский сад присмотра и оздоровления с приоритетным осуществлением санитарно-гигиенических и оздоровительных мероприятий и процедур;

б) детский сад комбинированного вида (на основе сочетания детских групп с вышеназванными направлениями обслуживания. В составе учреждения могут предусматриваться также группы коррекционного типа для детей с легкими нарушениями развития).

3.5 **Мансардное окно:** Окно, устанавливаемое в наклонной плоскости крыши.

3.6 **Прогулочные группы:** Дошкольный объект образования на 1 - 2 группы детей, размещаемый, как правило, на первом этаже многоквартирного жилого дома, в котором дети спят и обедают дома. Основная деятельность - прогулки на свежем воздухе.

3.7 **Учебно-воспитательный комплекс:** Детский сад с приоритетным осуществлением одного или нескольких направлений развития воспитанников.

3.8 **Этаж подвальный:** Этаж с отметкой пола помещений ниже планировочной отметки земли более чем на половину высоты помещений.

3.9 **Этаж технический:** Этаж для размещения инженерного оборудования и прокладки коммуникаций. Может быть расположен в нижней (техническое подполье), верхней (технический чердак) или в средней части здания.

4 ПРИЕМЛЕМЫЕ РЕШЕНИЯ

4.1 Общие положения

4.1.1 Объекты организаций дошкольного воспитания и образования (далее – ОДВО) проектируют не более 3-х этажей. На третьем этаже здания ОДВО располагают групповые ячейки старших возрастных групп детей (от 4 лет), залы и иные специализированные помещения для работы, служебно-бытовые и рекреационные помещения.

Объекты, размещаемые на первом этаже многоквартирного жилого дома, должны иметь отдельный вход, не совмещенный с подъездом жилого дома.

4.1.2 Здания специальных коррекционных образовательных организаций для детей с нарушениями опорно-двигательной системы и слепых детей предусматриваются не более двух этажей. Для глухих детей и детей с тяжелыми нарушениями речи допускается строительство трехэтажных зданий.

4.1.3 Объекты должны размещаться в самостоятельном здании или нескольких отдельных зданиях. Допускается соединение зданий теплыми переходами. Для зданий, размещаемых в IV климатическом районе, устройство отапливаемых переходов не требуется.

4.1.4 Высота всех помещений ОДВО (за исключением зальных) предусматривается не ниже 3 м, физкультурного зала и зала-арены для музыкальных занятий, детских утренников и спектаклей - не менее 6 м.

4.1.5 Рекомендуемые типы организаций дошкольного воспитания и обучения общего типа:

а) с приоритетным осуществлением одного или нескольких направлений развития воспитанников (интеллектуального, художественно-эстетического, физического, др.);

б) коррекционного типа с приоритетным осуществлением квалификационной коррекции отклонений в физическом развитии воспитанников;

в) присмотра и оздоровления с приоритетным осуществлением гигиенических и оздоровительных мероприятий и процедур;

г) комбинированного вида (на основе сочетания детских групп с вышеизложенными направлениями обслуживания в любом соотношении);

д) физического и общеобразовательного вида, поддержки и оздоровления воспитанников (центра развития ребенка).

4.1.6 При проведении занятий детская группа, как правило, делится на две подгруппы по 10 человек, исходя из дифференцированных программ обучения, а также для организации игр по подгруппам и индивидуальной работы с детьми.

Число детей в кружках иностранного языка принимается не более 10, в остальных кружках и секциях - не более 20.

4.1.7 Типы и виды зданий и комплексов ОДВО определяются заданием на проектирование по согласованию с органами образования, с учетом Приложения А.

4.1.8 Рекомендуемая номенклатура типов ОДВО для массового строительства с учетом особенностей их размещения в жилой застройке приведена в Приложении Б.

4.1.9 Расчетный уровень обеспеченности детей организациями дошкольного воспитания и обучения следует принимать в пределах 85% в том числе общего типа - 70% (для государственных и частных ОДВО); специализированного - коррекционного типа - 3%; для оздоровительных, кратковременного пребывания и круглосуточных - 12%.

4.2 Размещение, организация и оборудование земельного участка

4.2.1 Общая площадь земельного участка отдельно стоящего здания ОДВО принимается из расчета на 1 место при вместимости: до 100 мест - не менее 40 м^2, свыше 100 мест - не менее 35 м^2; свыше 500 мест - не менее 30 м^2 в соответствии с СП РК 3.01-101 и действующих нормативных документов.

Размеры земельных участков могут быть уменьшены: на 25% - в условиях реконструкции; на 15% - при размещении на рельефе с уклоном более - 20%; на 10% - в населенных пунктах-новостройках (за счет сокращения площади озеленения).

4.2.2 Площадь групповой площадки для детей ясельного возраста принимают не менее 7,5 м^2 на 1 место. Игровые площадки для детей дошкольного возраста допускается размещать за пределами участка ОДВО общего типа.

4.2.3 Площадь земельного участка специальных коррекционных образовательных учреждений для детей, имеющих недостатки в физическом и умственном развитии, предусматривают не менее 2,2 гектаров.

4.2.4 Размещение детских садов в жилой застройке принимается с радиусом (R) пешеходной доступности 500 м и в соответствии с СП РК 3.01-101.

4.2.5 Из расчета на одно место для детей с нарушениями слуха площадь земельного участка принимают не менее 50 м^2, с нарушением зрения и интеллекта - не менее 60 м^2, с нарушениями опорно-двигательного аппарата - не менее 65 м^2.

4.2.6 Уклон дорожек и тротуаров территории участка для детей с нарушениями опорно-двигательного аппарата предусматривают не более 5 градусов, ширину дорожек не менее - 1,6 м. На поворотах и через каждые не более 6 м устраивают площадки для отдыха.

4.2.7 Расстояние земельного участка объекта от здания до красной линии должно быть не менее 25 м, в сельских населенных пунктах - не менее 10 м.

4.2.8 Расстояние до гаражей и открытых стоянок с числом автомобилей на земельных участках, выделяемых для ОДВО, следует принимать:

а) до 10 машин - не менее 15 м;

б) от 10 до 100 машин - не менее 25 м;

в) свыше 100 машин - не менее 50 м.

4.2.9 Если здание ОДВО проектируется как «шумозащищенное» (групповые обращены в противоположную от источника шума сторону), игровую территорию следует располагать со стороны групповых.

4.2.10 В отдельных случаях (встроенная ОДВО, недостаточно или неинсолируемая территория у здания ОДВО, др.) по согласованию с органами государственного санитарного надзора, часть или всю игровую территорию допускается размещать в отрыве от здания ОДВО или участка, к нему примыкающего. Расстояние от входов в здание или

от границ участка до участка, размещаемого в отрыве от здания, следует принимать не более 50 м.

4.2.11 Зона игровой территории должна включать в себя:

- групповые площадки, индивидуальные для каждой детской группы, площадью 6м^2 на одно место;

- площадь озеленения, из расчета 120 м^2 на каждую детскую группу;

- общую физкультурную площадку площадью 250 м^2 для ОДВО с числом групп 9 и более.

4.2.12 Групповые площадки допускается разделять ограждениями высотой не менее 1,5 м с проходами между групповыми площадками.

4.2.13 В составе игровой зоны дополнительно допускается предусматривать следующие элементы: парк крупноразмерных игрушек, лыжню, зимний каток, велосипедную дорожку, площадку для изучения правил дорожного движения. Другие элементы - по согласованию с органами образования.

4.2.14 На каждой групповой площадке следует предусмотреть теневые навесы, огороженные с трех сторон, пол навеса должен быть деревянным. Иные решения принимаются при согласовании с органами образования и государственного санитарно-эпидемиологического надзора, навеса входит в площадь игровой площадки. Площадь навеса следует принимать не менее 20 м^2 на одну группу.

4.2.15 Допускается при ОДВО, размещаемых на первом этаже многоквартирного жилого здания, индивидуального дома, а также встроено-пристроенных к жилому зданию, предусматривать на придомовой территории только игровую площадку на расстоянии не более 50 м от ОДВО и не менее 10 м от наружной стены здания ОДВО или многоквартирного жилого дома (для индивидуальных жилых домов не менее 5 м).

4.2.16 Игровая территория дежурной группы кратковременного присмотра выделяется на озелененной придомовой территории как групповые площадки площадью не менее 60 м^2 для каждой детской группы, с необходимыми отступами и санитарными разрывами между площадками.

Примечание - Если игровая территория групп кратковременного присмотра заменяется открытыми террасами при здании, площадь террасы для каждой группы принимается не менее 30 м^2.

4.2.17 Игровые площадки следует оборудовать соответственно росту и возрасту детей, а также обеспечивать надежное и устойчивое крепление. Поверхность оборудования должна быть без выступов и шероховатостей, выступающих болтов, иметь водостойкое покрытие и хорошо поддаваться очистке.

4.2.18 Максимальная высота платформы игровых горок на площадках для возрастных групп предусматривается:

а) от 12 до 24 месяцев - 0,9 м;

б) от 2 до 5 лет - 1,2 м;

в) от 5 до 7 лет - 1,4 м.

4.2.19 Зоны игрового оборудования рекомендуется устраивать с защитными барьерами, расположенными на расстоянии не менее 0,9 м друг от друга, с поручнями для рук, высотой от 0,5 до 0,75 м.

4.2.20 Максимальную высоту игрового оборудования в зависимости от возраста рекомендуется принимать по Таблице 1.

Таблица 1 - Высота игрового оборудования

В метрах

Игровое оборудование	1 - 2 года	2 - 5 лет	5 - 7 лет
Гимнастическое бревно	–	0,3	0,4
Поручни	–	–	1,4
Турник	–	1,5	2,1
Подвесной мост	–	0,76	1,2
Лаз	–	1,5	1,5
Лаз комбинированный	–	1,2	1,4
Лаз-дуга	–	–	1,5
Лаз канатный (под углом 90º)	–	2,4	2,4
Лаз канатный (под углом 60º)	–	–	1,4
Гимнастический шест	–	–	1,4
Горизонтальная лестница	–	1,5	2,1
Параллельные брусья	–	–	0,9
Беседка	1,8	1,8	1,8
Турник с кольцами	–	–	2,1
Горка	0,9	1,2	1,4
Качели на пружине	–	0,7	–
Качели	2,1	2,4	2,4
Вращающиеся качели	–	2,4	2,4
Туннель	0,9	1,2	1,4

4.2.21 Участок ОДВО типа «Семейный детский сад» выделяется как групповая площадка на озелененной придомовой территории площадью не менее 60 м^2 и может быть огорожен живой изгородью.

4.2.22 В состав хозяйственной зоны дополнительно разрешается включать овощехранилище (площадью не более 30 м^2), огород, ягодник, фруктовый сад, площадку для содержания домашних животных и птиц, прочие элементы подсобного хозяйства (по согласованию с органами образования и государственного санитарного надзора).

4.2.23 Мусоросборники устанавливаются на расстоянии не менее 25 м от зданий на бетонированной или асфальтированной площадке, огражденной с трех сторон.

4.2.24 При ОДВО встроенных ОДВО (групповых отделениях) вместимостью не более 4 групп, блокируемых с жилыми домами, а также у прогулочных групп в качестве игровой территории допускается предусматривать только групповые площадки, размещаемые на придомовой территории, с необходимыми отступами и санитарными разрывами между площадками (п.п. 4.7.1).

4.2.25 При ОДВО общего типа, при встроенных малых ОДВО (отделениях) предусматривается загрузочная площадка для пищеблока, постирочной.

4.2.26 На территории участка объекта предусматривают отвод дождевых и талых вод.

4.2.27 Имеющиеся на территории смотровые колодцы оборудуются плотно закрывающимися люками.

4.2.28 Рядом с территорией ОДВО рекомендуется предусматривать парковку для родителей из расчета 1 место на 3 - 5 детей, расположенную на расстояниях согласно п. 4.2.8.

4.3 Пожарная безопасность

4.3.1 Пожарная безопасность зданий ОДВО и доступ пожарных подразделений должны соответствовать требованиям действующих нормативных документов по пожарной безопасности.

4.3.2 В зданиях ОДВО III степени огнестойкости внутренний противопожарный водопровод следует проектировать в количестве 2 струй с расходом воды не менее 2,5 л/сек.

4.3.3 Устройство автоматической пожарной сигнализации следует предусматривать во всех помещениях, кроме туалетных, душевых, стиральной, кладовой овощей, охлаждаемых камер, бойлерной, насосной, вентиляционных камер.

4.3.4 Коридоры, соединяющие лестничные клетки, необходимо разделять самозакрывающимися дверями с уплотнением в притворах для обеспечения выходов из каждой групповой ячейки в разные отсеки коридора.

4.3.5 Ширина дверей на путях эвакуации в свету из групповых ячеек принимается не менее 0,9 м, а из групповых ячеек при числе эвакуирующихся более 15 человек - не менее 1,2 м.

4.3.6 Ширину коридоров и галерей на путях эвакуации в зданиях детских садов следует принимать не менее 1,4 м.

В зонах зданий, проектируемых с учётом доступности инвалидов, передвигающихся в инвалидном кресле-коляске, ширину коридоров и галерей на путях эвакуации следует принимать не менее 1,6 м.

4.3.7 В здании необходимо обеспечить безопасный и свободный путь следования для выхода наружу из любого места.

4.3.8 Обязательные эвакуационные выходы должны открываться по направлению выхода из здания без применения ключей или инструментов.

4.3.9 Одно- и двухэтажные здания ОДВО должны быть не ниже III степени огнестойкости независимо от вместимости здания. Огнестойкость трехэтажного здания ОДВО должна быть не ниже II степени независимо от вместимости здания, класс конструктивной пожарной опасности принимается «С1».

4.3.10 При встраивании, блокировке ОДВО с жилыми домами или зданием школы, их помещения должны быть отделены противопожарными перегородками I типа и перекрытиями III типа.

4.3.11 На третьем этаже допускается размещать только помещения для старших групп, залы для музыкальных и физкультурных занятий, а также служебно-бытовые помещения и прогулочные веранды.

4.3.12 Из помещений второго и третьего этажа должны быть предусмотрены рассредоточенные выходы на две лестничные клетки.

4.3.13 Перепады уровней высотой 0,15 м и более должны сопровождаться соответствующей организацией лестниц (пандусов) и ограждениями.

Лестницы, имеющие более 3 ступеней, должны иметь ограждения с поручнями для детей.

4.3.14 Все системы, устройства и оборудование, предназначенные для обнаружения возгорания, сигнализации о пожаре, тушения или контроля пламени, либо некоторая их комбинация, должны всегда поддерживаться в действующем состоянии.

4.3.15 В зданиях ОДВО независимо от наличия или отсутствия в них людей должны устанавливаться и поддерживаться в рабочем состоянии один или несколько дымовых пожарных извещателей в следующих местах:

а) на потолке или стене вне пределов каждой отдельной зоны сна в непосредственной близости от спален;

б) в каждой комнате, используемой для сна;

в) в коридорах, лестничных проемах и т.д.;

г) на каждом этаже внутри ОДВО, включая цокольный этаж и подвалы, кроме чердачных помещений.

4.3.16 Ручные пожарные извещатели следует устанавливать на стенах и конструкциях на высоте 1,5 м от уровня земли или пола.

4.3.17 Ручные пожарные извещатели следует устанавливать на расстоянии:

а) не более 50 м друг от друга внутри зданий;

б) не более 150 м друг от друга вне зданий;

в) не менее 0,75 м от других органов управления и предметов, препятствующих свободному доступу к извещателю.

4.3.18 Пожарная сигнализация в ОДВО должна быть напрямую связана с местным отделением или экстренной службой.

4.3.19 Командный микрофон с возможностью зонирования следует располагать рядом с панелью пожарной сигнализации. Необходимо обеспечить совпадение зоны оповещения с зонами эвакуации и поэтапную эвакуацию.

4.3.20 Система пожарной сигнализации должна быть сопряжена с:

а) системой управления зданием;

б) телефоном;

в) радиосвязью;

г) системами контроля доступа для возможности беспрепятственной эвакуации и беспрепятственного входа пожарной бригады (входные барьеры и т.д.).

4.4 Объемно-планировочные решения

4.4.1 Типы организаций дошкольного воспитания и обучения

4.4.1.1 Организации дошкольного воспитания и обучения предоставляют педагогические и медицинские услуги по воспитанию, обучению, уходу и присмотру за детьми от 1 года до 6 (7) лет, а также методическую помощь родителям или лицам, их замещающим, на основе утвержденных программ воспитания и обучения.

4.4.1.2 Расчетная вместимость дошкольных образовательных учреждений (общее число мест) определяется заданием на проектирование, исходя из организационной структуры, расчетной вместимости детских групп, градостроительных и социально-демографических условий.

Количество групп для детей до 3 лет должно быть не более 25% от общей вместимости. Общее расчетное число мест здания ОДВО не должно превышать 500.

4.4.1.3 Расчетную наполняемость детских групп ОДВО следует принимать: для детей до двух лет не более 10 мест; для детей до 3 лет - не более 20 мест; для детей от 3 до 7 лет - не более 25 мест.

4.4.1.4 В ОДВО групповые ячейки рекомендуется проектировать универсальными: групповая ячейка для детей до 3 лет должна иметь необходимые площади и комплекты санитарно-технического оборудования для размещения 15 детей, групповая ячейка для детей от 3 лет - для размещения 20 детей.

4.4.1.5 Оптимальная вместимость ОДВО составляет 50, 95, 140, 190 и 280 мест.

4.4.1.6 Число мест в прогулочных группах кратковременного присмотра определяется заданием на проектирование и установлены 5 мест в прогулочных группах и 1 место в дежурных группах кратковременного присмотра на каждую 1000 жителей микрорайона (поселения).

4.4.1.7 ОДВО могут предусматриваться отдельно стоящие и встроенные (встроено-пристроенных к жилым домам) здания.

Организации дошкольного воспитания и обучения с первыми классами общеобразовательной школы, а так же ЦРР проектируются отдельно или в комплексе при условии взаимной функциональной и пространственной изоляции школьного и дошкольного отделений, как в здании, так и на участке.

4.4.1.8 Набор типов групповых ячеек и их состав, а также соотношение в здании ОДВО определяются заданием на проектирование по расчету, исходя из возрастной комплектации детей или в соответствии с Приложением В.

Примечание - Групповые ячейки ясельных групп (детей до 3 лет) в универсальных зданиях ОДВО общего типа, по согласованию с органами местного управления и образования, допускается проектировать по составу и площадям помещений аналогичными групповым ячейкам детей от 3 лет.

4.4.1.9 Функциональная структура ОДВО различных типов принимается по Приложению Г.

4.4.1.10 В планировочной структуре здании ОДВО следует предусматривать принцип групповой изоляции, при котором групповая ячейка является местом основного пребывания детей каждой конкретной детской группы, с осуществлением основных групповых по подгруппам и индивидуальных занятий с детьми, игр, оздоровительных мероприятий, отдыха, дневного сна, переодевания и кормления детей.

4.4.1.11 Допускается при согласовании с органами государственного санитарного надзора организация питания в обеденном зале с единовременной посадкой 2 групп детей.

4.4.1.12 Общие мероприятия (праздники, детские спектакли) в залах для музыкальных и гимнастических занятий ОДВО допускается предусматривать не более чем для 2 групп детей (или с общим числом детей не более 50), в зале-арене ЦРР - с общим числом групп не более 5 (или с общим числом детей не более 100).

4.4.1.13 Раздевальные групп детей до 4 лет, групповые ячейки которых располагаются на втором этаже, допускается размещать на первом этаже при входе в здание.

4.4.1.14 Из раздевальной каждой групповой ячейки (или групповой, если раздевальная проектируется отдельно) должен предусматриваться удобный и короткий доступ к наружному выходу из здания.

Второй эвакуационный выход из групповой ячейки, в том числе наружный, может предусматриваться из любого ее помещения.

4.4.1.15 В зданиях ОДВО следует предусматривать один вход не более чем на 4 группы. В ОДВО общего типа детей раннего возраста до 3 лет следует располагать преимущественно на первом этаже с самостоятельными входами с участка.

Для ОДВО на 450 - 500 мест допускается предусматривать один вход не более чем на 5 групп.

4.4.1.16 Входы в здание следует проектировать с тамбуром глубиной не менее 1,6 м.

4.4.1.17 При входах для детских групп вместо обычного тамбура допускается предусматривать тамбуры-шлюзы для накопления детей всей группы перед выходом на участок. Тамбур-шлюз должен иметь естественное освещение, ширину не менее 1,6 м, глубину (расстояние по пути следования) - не более 6 м.

4.4.1.18 При входах в здание со стороны участка могут предусматриваться туалеты для пользования детьми во время прогулки.

4.4.1.19 При входах для детских групп рекомендуется предусматривать саночную-колясочную, площадью не менее 12 м^2 каждая.

4.4.1.20 В зданиях ЦДВ для приходящих (из соседних ОДВО) групп детей рекомендуется предусматривать раздевальные верхней одежды, площадью по расчету, но не менее 16 м^2 каждая.

4.4.1.21 Основные коридоры проектируются шириной от 2 до 2,45 м.

4.4.1.22 В ОДВО следует иметь один зал для музыкальных и гимнастических занятий площадью не менее 80 м^2, с кладовой при каждом зале площадью согласно Приложению Д, Таблица Д.1. В ОДВО кратковременного пребывания музыкальный и гимнастический залы не предусматриваются.

4.4.1.23 В комплексах организаций дошкольного воспитания и обучения с количеством групп от 8 до 14 предусматривается зал-арена для утренников, музыкальных занятий, спектаклей площадью не менее 120 м^2.

4.4.1.24 Группу медицинских помещений вместе с изолятором в ОДВО общего типа вместимостью более 6 групп следует размещать на первом этаже в непосредственной близости от входа в здание, либо с организацией отдельного наружного выхода из изолятора.

4.4.1.25 В ОДВО вместимостью 7 и более групп из изолятора необходимо предусматривать отдельный наружный выход.

4.4.1.26 В зданиях УВК пищеблок, зальные помещения (спортивный зал для дошкольников и младших школьников, помещения для музыкальных занятий, детских утренников и спектаклей), часть помещений детских кружков и секций, медицинских, а также с компенсирующей и оздоровительной функциями допускается проектировать общими на школьное и дошкольное отделения. Состав и площади этих помещений определяются заданием на проектирование по согласованию с органами образования и государственного санитарного надзора Республики Казахстан.

4.4.1.27 В зданиях ОДВО общего типа на 6 групп и более при постирочных следует предусматривать помещение для сортировки белья, стираемого в городских прачечных, площадью не менее 6 м^2, с организацией отдельного наружного выхода.

4.4.1.28 Постирочные в ОДВО общего типа следует проектировать из расчета стирки 1/3 объема белья. Иные условия, а также площади постирочных и технологическая схема стирки белья в иных типах ОДВО определяются заданием на проектирование в зависимости от местных условий.

4.4.1.29 Внутри здания входы в постирочную и сушильно - гладильную из общего коммуникационно - рекреационного пространства предусматриваются через тамбур.

4.4.1.30 При одностороннем освещении глубина групповых помещений должна составлять не более 6 м. При глубине помещений более 6 метров необходимо двустороннее параллельное или угловое расположение окон (обеспечивающее сквозное проветривание).

4.4.1.31 Ориентацию окон помещений по сторонам горизонта следует принимать:

а) групповой - 180 ° (оптимальная), при допускаемой в секторе от 85° до 275°;

б) спальни, медицинской и процедурной комнат, комнаты коррекции - 90° (оптимальная) при допускаемой любой ориентации;

в) зала для музыкальных и гимнастических занятий, кружковых помещений, палат изолятора - 180 ° (оптимальная), при допускаемой любой ориентации;

г) кухни, заготовочного цеха - 360° (оптимальная), при допускаемой любой. При проектировании ОДВО следует учитывать требования СП РК 2.04-104.

4.4.1.32 При ориентации окон групповых, игровых, спален, залов, палат изолятора, кухни на азимуты от 200° до 275° для районов от 60° до 45° северной широты и от 90° до 290° для районов 45° южной широты необходимо использовать солнцезащитные устройства. В качестве солнцезащитных средств рекомендуются жалюзи, козырьки, шторы из хлопчатобумажных тканей, обладающих светопропускными и светорассеивающими свойствами.

4.4.1.33 Освещать естественным верхним светом допускается раздевальные и туалетные групповых ячеек, комнаты психологической разгрузки детей («домашние уголки») и взрослых, комнаты персонала, залы для музыкальных и гимнастических занятий, помещения детских кружков и секций, фрагменты коммуникационно - рекреационного пространства.

4.4.1.34 Туалетные и раздевальные групповых ячеек допускается освещать вторым светом.

4.4.1.35 Допускается не предусматривать естественного освещения в буфетных, приемных изолятора, комнатах персонала, кладовых (в том числе, в кладовой чистого белья, если комната кастелянши предусматривается отдельно), в моечной кухонной посуды, коммуникационных системах (насосные водопровода и водоотведения, камеры вентиляционные и кондиционирования воздуха), коридорах, не являющихся рекреационными помещениями, складских и бытовых помещениях, инвентарных, умывальных, душевых и туалетах, помещениях для приготовления дезинфицирующих средств, кладовых.

4.4.1.36* ДОО общего типа, малые ДОО. групповые отделения КДВ, УВК, а также дежурные группы кратковременного присмотра следует размещать на первых этажах многоквартирного жилого здания

Размещение встроенного или встроенно-пристроенного ДОО в многоквартирном жилом здании или в жилом доме обязательно при отсутствии в установленном государственными нормативами радиусе доступности отдельно стоящих ДОО.

При этом, общая площадь многоквартирного жилого здания должна превышать расчетную площадь, приведенную в таблице 1, исходя из условия заселения дома и жилой площади на 1 человека в соответствии с классом комфортности.

Тип и количество групп ДОО, встраиваемого или встраемо- пристраиваемого в жилое здание устанавливается в задании на проектирование ***(Изм.ред. – Приказ КДСЖКХиУЗР от 09.06.2016 г. №153-НҚ).***

Таблица 1* - Расчетная площадь жилого здания при размещении ДОО

№ п/п	Класс комфортности	Расчетная площадь, м"
1	I класс	11 100
2	II класс	9 250
3	III класс	6 660
4	IV класс	5 550
5	Малогабаритное жилье	4 440
Примечание - Расчетная площадь жилого здания при размещении ДОО определяется следующим образом: $S_{расч}$=a x b где: a - количество жителей (ДОО размещается в жилом здании при количестве жителей не менее 370 человек); b- норма жилой площади на 1 человека (в соответствии с классом комфортности).		

4.4.1.37 ОДВО типа «Семейный детский сад» допускается располагать в жилой квартире владельца ОДВО, имеющей двухстороннюю или угловую ориентацию и расположенной не выше пятого этажа, по согласованию с органами государственного санитарного надзора Республики Казахстан. При обслуживании до 5 детей общая площадь квартиры должна быть не менее 40 $м^2$, до 10 детей - не менее 60 $м^2$.

4.4.1.38 ОДВО общего типа, малые ОДВО, групповые отделения с общим числом детских групп и ученических классов не более 12 могут предусматриваться встроено - пристроенными (пристроенными) с торцов и (или) с фасадных сторон многоквартирных жилых домов.

4.4.1.39 Допускается проектирование помещений малых ОДВО, объединенных с жильем для персонала (квартирой в многоквартирном жилом доме, индивидуальным жилым домом).

4.4.1.40 При зданиях ОДВО допускается предусматривать полуоткрытые неотапливаемые, помещения - саночно-колясочные, кладовые хранения крупноразмерных игрушек, садового инвентаря.

4.4.1.41 При проектировании открытых террас в уровне второго или третьего этажей могут применяться эксплуатируемые кровли с организацией второго эвакуационного выхода с каждой террасы. Устройство второго эвакуационного выхода с эксплуатируемой кровли или с террасы в уровне третьего этажа по наружной металлической лестнице не допускается.

4.4.1.42 Входные двери допускается делать застекленными (из закаленного стекла), обеспечивающими полную видимость для детей и взрослых.

4.4.1.43 Групповые ячейки ОДВО могут иметь отдельный выход на игровую площадку.

4.4.2 Помещения основного пребывания детей

4.4.2.1 Все помещения ясельной групповой ячейки должны располагаться на одном этаже и на одном уровне.

Помещения групповой ячейки для детей 3 - 6 (7) лет допускается располагать как на одном уровне, так и двух-трех, с перепадом отметок пола с высотой не более чем в пол-этажа, а также в два уровня с перепадом не более чем один этаж при размещении части помещений обоих уровней раскрытыми в общее двухсветное игровое пространство (групповую).

Между помещениями групповой, игр и занятий по подгруппам, «домашним уголком» должна предусматриваться визуальная связь.

4.4.2.2 Площади основных помещений групповых ячеек различных типов принимаются по Приложению Е.

Площади дополнительных помещений групповых ячеек различных типов принимаются по Приложению Ж.

4.4.2.3 В раздевальных следует предусматривать шкафы с подсушкой для верхней одежды и обуви детей, скамьи (пуфы) для переодевания. При устройстве в групповой

ячейке специального помещения сушки одежды шкафы для верхней одежды проектируются без подсушки.

4.4.2.4 На площади групповой ячейки должны предусматриваться:

а) место для кормления детей и занятий с детьми (необходимые габариты зоны на группу в 20 детей - не менее 4,65 м × 5,75 м, на группу (подгруппу) в 10 детей - не менее 3,9 м × 4,8 м);

б) место тихих игр, сформированное игровым оборудованием в виде 2 - 3 относительно изолированных полузамкнутых площадок (с ориентировочными габаритами не менее 2 м × 2 м каждая).

Глубина помещений групповых и спален должна обеспечивать нормативный коэффициент естественного освещения согласно пункту 4.4.4.19.

4.4.2.5 Низ оконных проемов над уровнем пола групповой должен быть не выше 0,75 м. Если применяется комбинированное (верхнебоковое, верхнее и боковое) освещение, не менее 1 - 2 боковых оконных проемов должны иметь отметку низа проема над уровнем пола не более 0,75 м.

4.4.2.6 Площади помещений групповой ячейки организации дошкольного воспитания и образования:

а) раздевальная (приемная) - для всех типов ОДВО общего типа площадью не менее 18 м^2, для малых ОДВО площадью не менее 15 м^2;

б) групповая (игровая) - для ОДВО общего типа площадью не менее 50 м^2, для центров дошкольного воспитания - для ясельных групп из расчета не менее 2,5 м^2 на 1 ребенка, в дошкольных группах - не менее 2,0 м^2;

в) буфетная - для всех типов ОДВО площадью не менее 3,8 м^2;

г) спальня - для ОДВО общего типа - для дошкольных групп площадью не менее 50 м^2; для ясельных групп площадью не менее 36 м^2; для центров дошкольного воспитания - для ясельных групп из расчета не менее 1,8 м^2 на 1 ребенка, для дошкольников - не менее 2,0 м^2;

д) туалетная - для всех типов ОДВО - не менее 16 м^2; для центров дошкольного воспитания из расчета не менее 0,8 м^2 на 1 ребенка, но общей площадью не менее 12 м^2.

4.4.2.7 Спальни ОДВО оборудуют индивидуальными стационарными кроватями. Длина кроватей для детей до трех лет составляет не менее 1,2 м, ширина - не менее 0,6 м с переменной высотой ложа и ограждения; для детей от 3 до 7 лет - длина не менее 1,4 м, ширина не менее 0,6 м.

4.4.2.8 Кровати в спальнях ОДВО устанавливаются длинной стороной параллельно окнам с учетом удобства подхода и уборки помещения. Минимальное расстояние между рядами кроватей - 0,5 м, между изголовьями - 0,2 м.

4.4.2.9 В дошкольных группах с дневным пребыванием детей допускается использовать двухъярусные кровати и раскладные кровати с твердым ложем при соблюдении нормы площади на 1 ребенка не менее 2 м^2 и наличием ограждения двухъярусных кроватей высотой не менее 0,3 м от ложа.

4.4.2.10 В соответствии с заданием на проектирование допускается предусматривать совмещение групповых комнат со спальными помещениями с учетом наличия дополнительной площади для размещения раздвижных кроватей.

4.4.2.11 При проектировании площади игровых комнат следует придерживаться соотношения длины к ширине комнат, идеальным соотношением является 3 : 2.

4.4.2.12 Буфетная групповой ячейки оборудуется двухкамерной мойкой, столом и навесными шкафами для хранения посуды. Не допускается загрузка буфетной через помещения групповой ячейки.

4.4.2.13 В качестве дополнительных помещений, помимо указанных в Приложении Ж, Таблица Ж.1, общими на 2 - 4 детские группы могут предусматриваться комната коррекции (преимущественно в группах коррекционного типа или дошкольных образовательных учреждениях коррекционного типа) минимальной площадью 12 м^2 и обеденный зал площадью из расчета не менее 20 м^2 на одну группу в одну посадку.

В случае, если в здании ОДВО предусматриваются общие обеденные залы, в групповых ячейках на случай карантина в детских группах, следует сохранять буфетные с выполнением требований настоящего свода правил.

4.4.2.14 В ОДВО коррекционного типа для детей с нарушением зрения при каждой групповой ячейке следует предусматривать комнаты коррекции площадью не менее 18 м^2 каждая при одном из размеров помещения не менее 6 м.

4.4.2.15 В зоне уборной следует размещать в закрывающихся кабинах детские унитазы. Размер детской кабины в плане не менее 1,0 м × 0,75 м, ограждения кабин 1,2 м (от пола), не доходящие до уровня пола на 0,15 м.

4.4.2.16 В туалетных комнатах групп ОДВО устанавливают настенные или навесные вешалки с индивидуальными ячейками для детских полотенец и предметов личной гигиены, в ясельных группах дополнительно шкафы с отдельными гнездами для горшков, имеющих индивидуальную маркировку.

4.4.2.17 Дверные запоры на дверях санитарных кабин крепятся на высоте от 0,75 до 0,8 м от уровня пола и обеспечивают возможность открывания кабины взрослым с внешней стороны. В ясельных группах кабины предусматриваются незапирающимися.

4.4.2.18 Ширина прохода между входом в кабины и противопожарной стеной (при отсутствии с ней санитарных приборов) принимается не менее 1,0 м.

4.4.2.19* В целях предотвращения травматизма и возможности выпадения детей, оконные блоки должны быть укомплектованы замками безопасности. ***(Дополнен – Приказ КДСиЖКХ от 10.01.2020 г. №7-НҚ).***

4.4.3 Специализированные, сопутствующие и служебно-бытовые помещения

4.4.3.1 Состав и площади специализированных помещений ОДВО принимаются по Приложению Д.

4.4.3.2 Один из размеров зала для музыкальных и гимнастических занятий в ОДВО должен быть не менее 9 м. В остальных случаях одна из сторон зала по длине не должна превышать вторую более чем 2 раза.

4.4.3.3 В ОДВО общего типа целесообразно предусматривать универсальное кружковое помещение площадью 35 от до 55 м^2 , в разных ситуациях оно может использоваться как универсальное классное помещение, помещение для занятий изобразительным творчеством (рисунок, лепка, аппликация, ручной труд), включенным в

программу дошкольного воспитания. Это помещение может также использоваться для занятий детских кружков - иностранного языка, подготовки детей к школе, ИЗО, ритмики и т.п., а также для просмотра диа-, видео- и телепрограмм, для компьютеров.

4.4.3.4 В качестве общего для всех групп помещения в малых ОДВО может предусматриваться универсальная комната площадью от 18 до 75 м^2, используемая для просмотра диа-, теле- и видеопрограмм, ручного труда, как зал для музыкальных и гимнастических занятий (при площади от 50 до 75 м^2), а также для занятий детских кружков и секций. Наличие этого помещения в малом ОДВО весьма эффективно: включение его в состав помещений при наличии дополнительных средств рекомендуется в первую очередь.

4.4.3.5 Ряд специализированных помещений для занятий с детьми (зал для музыкальных и гимнастических занятий, зал-арена, и т.п.) в качестве внутренней перегородки, отгораживающей их друг от друга или от внутреннего коммуникационно-рекреационного пространства здания, могут иметь полностью или фрагментарно, в сочетании с глухим, светопрозрачное ограждение. При применении светопрозрачных материалов следует выполнять требования противопожарной безопасности.

Допускается в пределах одного помещения применение остекленных или сетчатых перегородок, декоративных решетчатых или деревянных перегородок - барьеров.

4.4.3.6 Состав и площади сопутствующих и служебно-бытовых помещений следует принимать по Приложению К.

4.4.3.7 Между медицинской комнатой и палатой следует предусматривать остекленный проем для наблюдения за ребенком на высоте не более 1,2 м от уровня пола.

4.4.3.8 Палаты изолятора следует проектировать одно- или двухместными минимальной площадью 6 м^2.

4.4.3.9 Площадь кухни принимается не менее 15 м^2. Приготовление пищи в малых ОДВО, размещенных на 1-х этажах жилых домов, допускается на площадях существующих кухонь.

4.4.3.10 Раздаточная пищеблока ОДВО общего типа на 7 и более групп должна предусматриваться отдельным помещением.

4.4.3.11 В существующих дошкольных организациях допускается оборудование санитарного узла для персонала в детской туалетной комнате в виде отдельной закрытой туалетной кабины.

4.4.3.12 В ОДВО коридоры запрещается проектировать так, чтобы путь из раздаточной в комнату приема пищи детей проходил через общие комнаты (раздевальные, игровые и т.д.). Либо рекомендуется проектировать два входа в комнату приема пищи детей, вход для служебного персонала отдельно от общего.

4.4.3.13 В ОДВО общего типа, зданиях ЦРР со стороны основного входа в здание следует предусматривать помещение охраны с оборудованным местом для дежурства и местом для отдыха площадью не менее 5 м^2.

4.4.3.14 В составе служебно-бытовых помещений предусматривается учительское помещение не менее 8 м^2 (при норме от 2 до 3 м^2 на 1 учителя).

4.4.4 Предметно-пространственная среда, стационарное оборудование и отделка помещений

4.4.4.1 Оборудование и отделка помещений ОДВО предусматривается согласно положениям действующих нормативных документов.

4.4.4.2 Светопроемы в групповых, игровых и спальных оборудуются регулируемыми солнцезащитными устройствами. Остекленные проемы (двери, ширмы-перегородки, остекленные веранды-оранжереи) должны иметь защитные устройства на высоту до 0,9 м от пола и на расстоянии не более 0,15 м от стекла.

4.4.4.3 Лестницы, имеющие более 3 ступеней, и пандусы с перепадом уровней более 15 см (если они не проложены по естественному рельефу) должны иметь ограждения с поручнями для детей.

4.4.4.4 Высота ограждений лестниц, балконов, террас, переходов-мостиков, антресольных этажей должна быть не менее 1,2 м.

Решеточное ограждение должно иметь только вертикальные членения с расстоянием между рейками до 0,1 м. Ограждение не должно завершаться острыми торчащими элементами.

Вдоль всех лестниц в здании ОДВО, кроме технических, необходимо предусматривать поручни для взрослых (на высоте 0,85 м) и для детей (на высоте 0,5 м).

4.4.4.5 Входные двери в зданиях в специальных коррекционных образовательных организациях предусматривают однодольными и располагают со стороны учителя. Лестницы в организациях для слепых и слабовидящих детей вверху и внизу, поручни первой и последней ступени лестницы обозначают рифлением.

4.4.4.6 Игровое пространство групповой ячейки, состоящее из двух и более помещений, допускается проектировать с использованием перегородок в виде барьеров, а также с применением небьющихся светопрозрачных, сетчатых или декоративных решетчатых перегородок.

4.4.4.7* В проектах ОДВО встроенную мебель рекомендуется предусматривать в следующих помещениях:

а) в групповых со спальными зонами - ленточные столы под окнами и шкафы для игрушек и пособий, трансформируемые кровати (встроенные откидные, выдвижные, выкатные кровати), шкафы для кроваток-ковриков или облегченных кроваток, шкафы для постельного белья;

при раздельных помещениях групповой и спальни, в групповых - ленточные столы под окнами и шкафы для игрушек и пособий ***(Изм.ред. – Приказ КДСиЖКХ от 23.11.2018 г. №240-НҚ)*;**

б) в спальнях - трансформируемые кровати (встроенные откидные, выдвижные, выкатные кровати), шкафы для облегченных кроваток, шкафы для постельного белья;

в) между групповыми и спальнями - шкафные перегородки, заменяющие в групповых шкафы для пособий и игрушек, в спальнях - шкафы для одежды детей, постельного белья, трансформируемых или облегченных кроваток;

г) в раздевальных - шкафы для верхней одежды детей (с подогревом и вытяжной вентиляцией для сушки), шкафы для одежды персонала;

д) в туалетных - хозяйственные шкафы и стеллажи;

е) в кабинете заведующего, методическом кабинете - шкафы и стеллажи для книг и пособий;

ж) в кладовых - стеллажи;

и) в общей комнате персонала, комнате персонала пищеблока и прачечной - шкафы для одежды персонала.

Примечание - Трансформируемые кровати (встроенные откидные кровати, выкатные кровати или облегченные кроватки, применяемые в сочетании со встроенными шкафами для их хранения), другие виды встроенной мебели могут быть применены только при наличии сертификатов соответствия.

4.4.4.8 В туалетных комнатах ОДВО устанавливают настенные или навесные вешалки с индивидуальными ячейками для детских полотенец и предметов личной гигиены, в ясельных группах дополнительно шкафы с отдельными гнездами для горшков, имеющих индивидуальную маркировку.

4.4.4.9 В комнате для младенцев необходимо предусматривать поручни на высоте 0,5 м от уровня пола, длиной 1,5 м и диаметром от 2,5 до 3 см.

4.4.4.10 Стены игровых и спален должны окрашиваться в светлые тона. Могут применяться яркие цветовые акценты, не превышающие по площади 25% от всей площади помещения. В помещениях ОДВО, ориентированных на южные румбы горизонта, следует применять отделочные материалы и краски неярких холодных тонов с коэффициентом отражения от 0,6 до 0,7.

Поверхности стен помещений для музыкальных и гимнастических занятий следует окрашивать в светлые тона с коэффициентом отражения от 0,6 до 0,8.

4.4.4.11 Стены в кухне, буфетных, в помещении для сортировки и хранения грязного белья, туалетных, кладовой овощей, охлаждаемых камерах, моечной и кладовой термоконтейнеров следует облицовывать керамической плиткой на высоту не менее 1,5 м.

В пищеблоках, и зоне заготовочной, душевых и постирочной высота облицовки должна быть не менее 1,8 м.

4.4.4.12 Для отделки потолков в помещениях с обычным режимом эксплуатации, как правило, используются водоэмульсионные краски.

Потолки в помещениях с повышенной влажностью воздуха (производственные цеха пищеблока, душевые, постирочные, умывальные, туалеты и др.) окрашиваются масляной или эмалевой краской.

4.4.4.13 В ОДВО общего типа полы в помещениях групповых (игральных), в залах для музыкальных и физкультурных занятий, размещаемых на первом этаже, следует делать утепленными и обогреваемыми до 22°С. В основных помещениях в качестве материалов для пола, как правило, используется дерево (дощатые полы, паркетные полы), а также полы с применением ламината или линолеума, прочих полимерных материалов, допускающих влажную уборку и дезинфекцию.

В ОДВО коррекционного типа в групповых, приемных, раздевальных и спальнях, в залах для музыкальных и физкультурных занятий, в комнате для корригирующей гимнастики, в залах для занятий лечебной физкультурой, в комнате для массажа и

индивидуальных занятий механотерапией, в комнате гидротерапии и подводного массажа, в ванной комнате, расположенных на первом этаже здания, следует предусматривать подогрев поверхности пола в зимний период до температуры 22°С.

Полы в помещениях туалетных, пищеблока, постирочной, гладильной, подсобных помещениях выстилают керамической плиткой.

4.4.4.14 В помещениях с пребыванием детей во избежание ожогов и травм приборы отопления должны быть защищены съёмными деревянными экранами или решетками.

В помещениях без пребывания детей могут устанавливаться любые нагревательные приборы, кроме электроприборов.

При установке радиаторов в подоконном пространстве групповых помещений расстояние от низа прибора до уровня пола допускается принимать не менее 0,05 м.

4.4.4.15 В душевых, постирочных и моечных полы оборудуют сливными трапами с уклоном пола к отверстиям трапов.

4.4.4.16 На каждом этаже ОДВО предусматривают помещения (места) для хранения, обработки уборочного инвентаря.

4.4.4.17 Естественное и искусственное освещение помещений ОДВО предусматривается согласно положениям действующих нормативных документов и СП РК 2.04-104.

4.4.4.18 Основные помещения объектов должны иметь естественное освещение. Величина КЕО рассчитывается при проектировании в наиболее удаленной от окон точке помещений и предусматривается - не менее 1,5%, в спальне - 1%; для детей с нарушениями зрения и слуха - не менее 2,5%, в дошкольных группах при них - не менее 2% на уровне пола. Световой коэффициент предусматривается - не менее 1/5.

4.4.4.19 Неравномерность естественного освещения основных помещений не должна превышать 5 : 1.

В помещениях групповых не менее 50 % оконных проемов должны быть оборудованы открывающимися верхними фрамугами или оконными блоками с поворотным устройством, обеспечивающими естественное проветривание.

4.4.4.20 Коэффициент естественной освещенности (КЕО) в групповых и классах в зданиях ОДВО коррекционного типа должен быть не менее 2% на уровне пола на глубине 2/3 от наружной стены с окнами; угол зрения - не менее 45° (горизонтальный угол между лучом зрения крайнего ребенка, сидящего на первом ряду, направленным на удаленную вертикальную кромку меловой доски, и горизонтальной линией на плоскости доски, проведенной на уровне глаз этого ребенка) по СП РК 2.04-104.

4.4.4.21 Размеры и конфигурация классных досок может быть различной: передвижные, открывающиеся, меняющиеся по высоте с наклоном. Классные доски предусматривают темно-зеленого или темно-коричневого цвета с лотками для удержания меловой пыли, ветоши или губки.

4.4.4.22 Для детей с нарушениями слуха парты и столы расставляют полукругом вокруг стола педагога, стационарно закрепляют для установки слуховой аппаратуры. Допускается увеличение расстояния между столами и партами в каждом ряду для индивидуальных занятий с учащимися во время урока.

4.4.4.23 Помещения для обучения слепых детей оборудуют столами с горизонтальной доской, размер которой и специальные приспособления позволяют использовать для занятий учебники по Брайлю и хранить их.

4.4.4.24 В ОДВО при расстановке мебели для занятий соблюдают требования:

а) столы устанавливают к светонесущей стене с левосторонним освещением;

б) 4-х местные столы устанавливают не более чем в 2 ряда, 2-х местные столы - не более чем в 3 ряда. Расстояние между рядами столов предусматривают не менее 0,5 м, расстояние 1-го ряда столов от светонесущей стены - 1 м, от первых столов до доски - от 2,4 до 2,7 м;

в) высота подвеса нижнего края настенной доски от 0,7 до 0,8 м.

4.4.4.25 Максимально допустимые уровни шума:

а) для игровой площадки - непрерывный 70 дБ, кратковременный - 80 дБ;

б) для спальных комнат, расположенных у наружной стены, - непрерывный 60 дБ, кратковременный - 65 дБ;

в) для спальных комнат, не расположенных у наружной стены, - непрерывный 65 дБ, кратковременный - 70 дБ.

4.4.4.26 В помещениях объектов постоянного пребывания детей штепсельные розетки и выключатели устанавливают на высоте не более 1,8 м от пола.

4.4.4.27 Подоконники групповых ячеек допускается устанавливать на высоте 0,3 м от уровня пола.

4.4.5 Проектирование организаций дошкольного воспитания и обучения коррекционного типа

4.4.5.1 Если комната коррекции предусматривается не в составе групповой ячейки, при комнате коррекции следует предусматривать детскую раздевальную верхней одежды от 4 до 6 мест.

4.4.5.2 Медицинские, процедурные и физиотерапевтические кабинеты, помещения для определенных видов корректирующей деятельности допускается проектировать общими на 2 или более групповых ячеек.

4.4.5.3 Комната коррекции может предусматриваться на 2 или более групповые ячейки по согласованию с органами образования.

4.4.5.4 Для ряда направлений коррекционной деятельности могут быть использованы универсальные групповые ячейки ОДВО общего типа. В универсальных групповых ячейках могут также размещаться группы детей с фонетико-фонематическими нарушениями речи, которые организуются только для детей старше 3-х лет и имеют наполняемость до 12 детей, а также для детей с туберкулезной интоксикацией, часто болеющих, с иными отклонениями, не указанными в Приложениях Л и М.

4.4.5.5 Групповые ячейки коррекционной направленности для детей с нарушениями развития могут проектироваться универсальными. В такую групповую ячейку должно входить помещение для специализированных занятий площадью не менее 24 м^2, которое в зависимости от вида нарушения у детей может использоваться как:

а) класс занятий для детей с нарушением слуха, интеллекта, с последствиями полиомиелита и церебральных параличей;

б) кабинет тифлопедагога для слепых и слабовидящих детей;

в) плеопто - ортоптическая комната для детей с косоглазием и амблиопией;

г) кабинет логопеда для детей с нарушениями речи.

4.4.5.6 Групповые ячейки коррекционного типа целесообразно проектировать в одном уровне, компактными, с удобной связью с комнатой коррекции и с групповой площадкой на участке.

Если комната коррекции предусматривается не в составе групповой ячейки, при комнате коррекции следует предусматривать детскую раздевальную.

4.4.5.7 В зависимости от профиля в специальных коррекционных образовательных организациях предусматривают дополнительные кабинеты:

а) для глухих, слабослышащих и с тяжелыми нарушениями речи - слуховой кабинет для фронтальных работ и кабинеты для индивидуальной работы учителя с учеником по развитию слуха и обучению произношения; кабинет для музыкально-ритмических занятий с зеркальной стеной и хореографическими станками;

б) для умственно отсталых детей - логопедические кабинеты;

в) для слепых и слабовидящих детей - логопедический и лингафонный кабинет, кабинеты машинописи, электротехники, лепки и рельефного рисунка, комнаты для индивидуальных занятий музыкой;

г) рекреации - гостиные в учебных и жилых секциях из расчета не менее 1 $м^2$ на одного учащегося;

д) во всех организациях спортивный зал площадью не более 162 $м^2$ и при медицинском блоке кабинеты или залы лечебной физкультуры;

е) для слепых и слабовидящих детей спортивные залы разделяют на две зоны: снарядная (меньшая зона) и основная (большая зона). Пол в меньшей зоне должен быть от 6 до 7 см выше пола основной зоны.

4.4.5.8 В дошкольном учреждении для детей с нарушениями развития с круглосуточным пребыванием детей в течение рабочей недели или более длительного времени в составе групповой ячейки дополнительно следует предусматривать помещения столовой (площадью не менее 16 $м^2$) в комплексе с буфетной.

4.4.5.9 В групповых ячейках для детей с нарушением слуха (слабослышащих) в классе для занятий наряду с основным естественным освещением слева следует предусматривать дополнительное верхнее освещение сзади сидящих (на высоте не ниже 1,5 м от уровня пола) для лучшего рассмотрения детьми жестов и мимики преподавателя.

4.4.5.10 Площадь учебных помещений в специальных коррекционных образовательных организациях принимают из расчета на одного учащегося:

а) для умственно отсталых детей и детей с задержкой психического развития - не менее 2,2 $м^2$;

б) для детей с последствиями полиомиелита и с церебральными параличами - не менее 3,5 $м^2$;

в) для остальных детей - не менее 3,0 $м^2$.

4.4.5.11 В групповых ячейках для детей с нарушением зрения (с косоглазием и амблиопией) следует предусматривать плеопто-ортоптическую комнату длиной не менее 6 м и ориентировать ее на север (с отклонением до 22,5° в обе стороны) или применять солнцезащитные устройства. В этом помещении осуществляется корректировка и лечение зрения на специальной аппаратуре.

4.4.5.12 Функциональная зона длиной не менее 6 м в плеопто-ортоптической комнате нужна как линейная дистанция, вдоль которой ребенок передвигается при работе с аппаратами или при проверке зрения; ширина этой зоны может составлять не более 1,5 м.

4.4.5.13 В плеопто-ортоптической комнате следует выделить темное помещение площадью не менее 6 $м^2$ (для работы на большом безрефлексном офтальмоскопе) с окраской стен в темно-зеленый цвет.

4.4.5.14 Плеопто-ортоптическая комната и помещения обслуживаемой групповой ячейки должны быть расположены на одном этаже и вблизи друг от друга, детям после процедур требуется отдых, так как первые 5 минут после процедуры они плохо видят.

4.4.5.15 Плеопто-ортоптическая комната предусматривается одна на две групповые ячейки для детей дошкольного возраста с косоглазием и амблиопией.

4.4.5.16 В состав групповой ячейки для слепых и слабовидящих детей входит кабинет тифлопедагога для занятий одновременно с двумя-тремя детьми.

4.4.5.17 В групповой для детей с нарушениями интеллекта, отличающихся повышенной возбудимостью, «зона столиков» оборудуется одноместными столиками для возможно более полного восстановления их нервно-психической деятельности и по подготовке к обучению в школе, в том числе для проведения коррекционно-воспитательных занятий по формированию у детей элементарных математических представлений, развитию речи, изобразительной деятельности, восприятия и мышления.

4.4.5.18 Если в составе групповой ячейки предусматривается класс, то занятия проводятся в классе, который также оборудуется одноместными столиками.

4.4.5.19 В групповых ячейках (классах) детей с нарушениями опорно-двигательного аппарата (с последствиями полиомиелита и церебральных параличей) проводятся занятия по развитию речи, внимания, памяти, слуха, пространственно-временных представлений.

4.4.5.20 «Зона столиков» в групповой (классе) оборудуется ученическими столами и шкафом для пособий. Для передвижения детей по периметру «зоны столиков» следует предусматривать свободные проходы, оборудованные опорным поручнем. Столы и стулья должны жестко крепиться к полу. При размещении столов необходимо обеспечить свободный доступ к каждому ребенку между рядами столов и стеной или иным оборудованием, сохраняя возможность самостоятельного передвижения детей с нарушенной моторикой.

4.4.5.21 Ограждающие поверхности и оборудование в групповых ячейках для детей с нарушением зрения должны быть окрашены матовыми красками светлых тонов, коэффициенты отражения которых должны быть не ниже: потолка - 70%, стен - от 50% до 60%, пола - от 25% до 30%, столов - 45%.

4.4.5.22 В групповых ячейках для детей с нарушением зрения в перегородках между групповой и спальней, между групповой и туалетной целесообразно предусматривать остекленные двери, проемы.

4.4.5.23 В групповых ячейках для детей с нарушением зрения целесообразно:

а) между помещениями групповой (игровой) и спальни (спален), в отдельных случаях между этими помещениями и, соответственно, буфетной и туалетной (умывальная зона) предусматривать раздвижные двери, а также двери с фиксированными в распахнутом состоянии створками. Можно вообще не предусматривать заполнения дверных проемов, чтобы не представлять препятствий при движении детей;

б) избегать выступов, внешних углов или скруглять их (радиус от 0,05 до 0,1 м);

в) предусматривать контрастную окраску дверей, границ ступеней, мебели и оборудования по отношению к окраске стен по СП РК 3.06-101.

4.4.5.24 Полы рекомендуется окрашивать в цвета, контрастные с цветом стен, в противном случае плинтуса должны обеспечить четкое разграничение между полом и стенами.

4.4.5.25 На объектах для слепых и слабовидящих детей учебные помещения (классы, кабинеты, лаборатории, мастерские), а также читальные залы оборудуют комбинированной системой искусственного освещения с лампами накаливания. Суммарный уровень освещенности от общего и местного освещения в зависимости от вида зрительной патологии составляет:

а) для учащихся с высокой степенью осложненной близорукости и дальнозоркостью высокой степени - 1000 лк; для детей с поражением сетчатки и зрительного нерва (без светобоязни) - от 1000 лк до 1500 лк;

б) для учащихся, страдающих светобоязнью - не более 500 лк;

в) уровень искусственной освещенности от системы общего освещения не должен превышать 400 лк;

г) каждое рабочее место оборудуют светильниками местного освещения с лампами накаливания мощностью 40 Вт. Светильники должны иметь жесткое крепление к поверхности стола и гибкий кронштейн, позволяющий менять угол наклона и высоту источника света.

4.4.5.26 В детских садах коррекционного типа необходимо предусматривать аварийное освещение 5 лк на полу основных проходов (коридоры и лестничные клетки) и ступенях лестниц.

4.4.6 Размещение начальных классов общеобразовательной школы в зданиях детских садов

4.4.6.1 В помещениях для использования в качестве классного, площадью не менее 50 м^2, размещается не более 20 учащихся.

При размещении более 20 учащихся принимается норма площади на 1 учащегося не менее 2,5 м^2.

При размещении 25 учащихся площадь классного помещения принимается не менее 62,5 м^2, в соответствии с Приложением Е.

4.4.6.2 При организации питания школьников предусматривается общая столовая с пропускной способностью в две посадки по 8 ученических классов.

4.4.6.3 В сельской местности (от 500 до 1000 жителей) предусматриваются объединенными учреждения ОДВО и школы, вместимость таких зданий принимается для ОДВО 25 мест и для школы 40 мест, (10 + 15 + 40) или 35 мест ОДВО и 60 мест школы (15 + 20 + 60 мест).

4.4.6.4 При расстановке мебели и оборудования обзор грифельной доски принимается под углом зрения 45° согласно СП РК 3.02-111.

4.4.6.5 Туалетная проектируется раздельной для девочек и для мальчиков при общей умывальной для групповых ячеек детей от четырех лет.

4.5 Конструктивные решения зданий и методы расчетов строительных конструкций

4.5.1 При проектировании и строительстве, в том числе в сейсмических районах, дошкольных объектов образования расчет несущих конструкций следует производить с учетом положений нормативных документов, действующих на территории Республики Казахстан.

4.5.2 При проектировании зданий ОДВО и расчете несущей конструкции учитывается:

а) требуемая механическая безопасность зданий;

б) эксплуатационная пригодность;

в) долговечность.

4.5.3 Требуемый уровень запаса несущей способности или эксплуатационной пригодности может быть достигнут следующими мерами:

а) предупреждающие или защитные мероприятия (например, устройство защиты от удара, активные или пассивные мероприятия по противопожарной безопасности, мероприятия по защите от коррозии, такие как нанесение покрытий, слоев, применение катодной защиты и т.д.);

б) соответствующие мероприятия при расчете:

- числовые значения для характерных значений воздействий;
- применение в расчете частных коэффициентов безопасности;

в) мероприятия по менеджменту качества;

г) мероприятия по сокращению ошибок при проектировании, расчете и строительстве несущих конструкций, а также по исключению грубых ошибок;

д) дополнительные мероприятия при проектировании несущих конструкций, учитывающие:

- основополагающие требования;
- жесткость конструкции (допуск повреждений);
- долговечность в сочетании с установлением соответствующего срока эксплуатации;
- вид и объем предварительных исследований грунтов и исследование возможных влияний окружающей среды;

- точность применяемых методов расчета;
- конструктивное исполнение;

е) обеспечение запланированного строительства в соответствии с нормами на производство работ;

ж) соответствующий контроль и техническое обслуживание согласно требованиям проектной документации.

4.5.4 Следует обеспечить возможность доступа к оборудованию, арматуре и приборам инженерных систем здания и их соединениям для осмотра, технического обслуживания, ремонта и замены.

4.6 Проектирование инженерных сетей и систем

4.6.1 Водоснабжение и канализация

4.6.1.1 Водоснабжение и канализацию ОДВО следует предусматривать в соответствии с СП РК 4.01-101.

4.6.1.2 Санитарно-техническое оборудование помещений ОДВО следует принимать в соответствии с Приложением Н.

4.6.1.3 В ОДВО предусматривают установку детских санитарных приборов на высоте от пола не более: умывальников для детей ясельного и младшего дошкольного - 0,4 м; умывальников для детей среднего и старшего дошкольного возраста - 0,5 м; ванн на постаментах - 0,6 м; глубокого душевого поддона для детей группы раннего возраста и первой младшей группы (при высоте расположения душевой сетки над днищем поддона 1,5 м) - 0,3 м, мелкого душевого поддона для детей дошкольного возраста (при высоте расположения душевой сетки над днищем поддона от 1,5 м) - до 0,3 м.

4.6.1.4 На период летнего профилактического отключения системы горячего водоснабжения теплоснабжение указанных приборов должно обеспечиваться бойлерами с подключением к электросиловым установкам.

4.6.1.5 Температура поверхности пола в отапливаемый период должна быть не менее 23°С в помещениях размещаемых на первом этаже (иных входящих в игровую зону помещений групповой ячейки), а также в спальнях, если предусматривается применение кроваток-ковриков или облегченных кроваток высотой до 0,15 м.

4.6.2 Отопление и вентиляция

4.6.2.1 Здания ОДВО рекомендуется оборудовать естественной или искусственной вентиляцией помещений и отоплением согласно положениям действующих нормативных документов и СП РК 4.02-101.

4.6.2.2 Расчетная температура для проектирования отопления и кратность обмена воздуха в помещениях ОДВО представлены в Приложении П.

4.6.2.3* Объем воздуха, удаляемого от одного шкафа для сушки детской одежды, следует принимать не менее 10 $м^3$/ч.

4.6.2.4 В отопительный период температура воздуха предусматривается:

а) в спальных и учебных помещениях, кабинетах, в помещениях для культурно-массовых мероприятий и отдыха, служебно-бытовых, стиральных от 18 °С до 22 °С;

б) в обеденных залах, буфетных, гладильных, сушильных, кладовых и бельевых - не менее 16°С;

в) в физиотерапевтичесих кабинетах - не более 28°С;

г) в медицинских помещениях, групповых, раздевальных, спальных, туалетных - от 20°С до 22°С;

д) в рекреациях, вестибюле, гардеробе, кухне, сушильных одежды и обуви - от 15°С до 17°С;

е) в душевых - не менее 25°С;

ж) в кабинетах врачей - от 21°С до 23°С.

Оптимальная относительная влажность воздуха во всех помещениях составляет от 40% до 55%, в кухне и постирочной - до 70%.

4.6.2.5 Все помещения ОДВО должны хорошо проветриваться, рекомендуется не менее 15 л/с наружного воздуха на человека.

4.6.2.6 В туалетных групповых ячеек, проектируемых без оконных проемов в наружных стенах, для периодической интенсификации воздухообмена на вытяжном канале следует устанавливать по одному осевому малогабаритному вентилятору.

4.6.2.7 В игровых ОДВО, размещенных на 1-х этажах, предусматриваются теплые полы.

4.6.2.8 В ОДВО во избежание ожогов и травм у детей отопительные приборы ограждают съемными деревянными решетками.

4.6.2.9 В ОДВО к системе горячего водоснабжения присоединяют нагревательные приборы, размещенные в шкафах для сушки верхней одежды в раздевальных.

4.6.2.10 При отсутствии централизованного источника теплоснабжения допускается применение автономной котельной и газового отопления.

4.6.2.11 В сельских населенных пунктах в одноэтажных зданиях малокомплектных сельских организаций с количеством мест не более 300 допускается устройство печного отопления. Топка производится в изолированном помещении с отдельным входом.

4.6.3 Электроснабжение, электроосвещение и слаботочные устройства

4.6.3.1 Электроснабжение зданий ОДВО следует выполнять в соответствии с требованиями СП РК 4.04-106.

4.6.3.2* Установку штепсельных розеток в помещениях ОДВО основного пребывания детей (групповая, раздевальная, «домашний уголок», помещение для игр и занятий по подгруппам, зал для музыкальных и физкультурных занятий, зал-арена, помещения для занятий детских кружков и секций) следует предусматривать на высоте 1,8 м от уровня пола.

В спальнях, групповых со спальными зонами, палатах изолятора и помещении охраны следует предусматривать устройства для дежурного (ночного) освещения,

присоединенные к сети эвакуационного освещения. ***(Изм.ред. – Приказ КДСиЖКХ от 23.11.2018 г. №240-НҚ).***

В логопедических комнатах около зеркала следует предусматривать настенные светильники местного освещения на кронштейне (на высоте 1,2 м), позволяющем менять угол наклона и высоту.

4.6.3.3 В зданиях ОДВО общего типа следует предусматривать:

а) радиоточки (радиотрансляционной сети) - в помещениях групповых, залах для музыкальных и гимнастических занятий, «домашнем уголке», в кабинете заведующего, в комнате персонала, завхоза, помещении охраны;

б) телефоны - в кабинете заведующего, в медицинском кабинете, в «домашнем уголке» групповой ячейки, в комнатах персонала и методическом кабинете, в помещении охраны;

в) факсы - в кабинете заведующего;

г) штепсельные розетки;

д) штепсельные розетки от кабеля с нулевой фазой - для использования технических средств обучения в групповой, классах для занятий, в зале для музыкальных и физкультурных занятий, в универсальных кружковых помещениях, в кабинете заведующего, в помещении для компьютерных игр, в компьютерном классе;

е) интернет - в кабинете заведующего, в медицинском кабинете, в «домашнем уголке» групповой ячейки, в комнатах персонала и методическом кабинете, в помещении для компьютерных игр, в компьютерном классе;

ж) телевизионную сеть для приема передач центрального телевидения - в групповых, залах для музыкальных и гимнастических занятий, кабинете заведующего, в методическом кабинете;

и) защитное заземление - в физиотерапевтическом кабинете.

4.6.3.4 В зданиях ОДВО коррекционного типа для детей с нарушением слуха предусмотреть:

а) установку штепсельных розеток для использования технических средств обучения в групповой, классе для занятий, в зале для музыкальных и физкультурных занятий на высоте не более 1,8 м от уровня пола;

б) освещенность при энергосберегающих и люминесцентных лампах для системы общего освещения помещений групповой, классов для занятий, зала для музыкальных и физкультурных занятий - не менее 300 лк в горизонтальной плоскости на уровне 0,5 м от пола, в раздевальной - не менее 200 лк на полу; освещенность в вертикальной плоскости на настенной классной доске - не менее 300 лк;

в) в классе для занятий - каналы для подготовки слаботочных линий от пульта управления у стола педагога к оборудованным сурдотехнической аппаратурой столам для детей.

4.6.3.5 В ОДВО для детей с нарушением зрения следует предусмотреть:

а) в классе для занятий, групповых и в кабинете врача-окулиста - освещение светильниками с люминесцентными лампами белого света типа ЛБ для обеспечения освещенности не менее 500 лк в системе общего освещения в горизонтальной плоскости

на уровне 0,5 м от пола, в классе для занятий - верхний подсвет настенной классной доски для обеспечения освещенности в вертикальной плоскости не менее 500 лк;

б) в плеопто-ортоптических комнатах и в кабинетах врача-окулиста - 4 двойных штепсельных розетки на высоте не более 1,8 м от пола в соответствии с размещением оборудования.

4.6.3.6 В ОДВО для детей с нарушением интеллекта следует предусмотреть:

а) в помещениях групповых ячеек и изоляторе, в залах для музыкальных, физкультурных занятий и корригирующей гимнастики - светильники с лампами накаливания или люминесцентные лампы белого света типа ЛБ;

б) в групповых кроме общего освещения - верхний подсвет демонстрационной и настенной классных досок;

в) звуковую и световую палатную сигнализацию из групповых и спален в медицинскую комнату (дежурной медицинской сестре).

4.6.3.7 В ОДВО коррекционного типа предусмотреть аварийное освещение 5 лк на полу основных проходов (коридоры и лестничные клетки) и ступенях лестниц.

4.6.3.8 В ОДВО коррекционного типа в помещениях групповых, игральных, столовых, спален, палат изолятора, залов для музыкальных и физкультурных занятий предусмотреть:

а) источники ультрафиолетового излучения эритемные увиолевые (ЭУВ) или люминесцентные эритемные (ЛЭ) из расчета не менее 3 Вт/м^2 комнаты и устанавливать их на высоте от 2,7 до 2,9 м от пола;

б) источники бактерицидного облучения типа ДБ 15 из расчета не менее 1 Вт/м^2 комнаты и устанавливать их на высоте от 2,7 до 2,8 м от пола.

4.6.3.9 В логопедических комнатах ОДВО коррекционного типа около зеркала устанавливаются настенные светильники местного освещения на кронштейне (на высоте не более 1,2 м), позволяющем менять угол наклона и высоту.

4.6.3.10 Общее искусственное освещение предусматривают во всех помещениях. Для освещения отдельных функциональных зон и рабочих мест устанавливают местное освещение.

4.6.3.11 Наружное осветительное оборудование здания должно обеспечивать равномерный рассеянный свет территории. В вечернее время на территории участка, в том числе в санитарно-дворовых установках, предусматривают искусственное освещение, исходя из нормы не менее 10 лк на земле при лампах накаливания и не менее 20 лк при люминесцентных лампах, для специально коррекционных организаций образования - 20 лк и 40 лк, соответственно.

4.6.3.12 В зданиях ОДВО общего типа рекомендуется использовать лампы накаливания и люминесцентные лампы для общего освещения согласно Приложению Р.

4.7 Мероприятия для обеспечения безопасности при эксплуатации

4.7.1 В площадь озеленения включаются защитные полосы между элементами участка, обеспечивающие санитарные разрывы:

а) не менее 3 м между групповыми площадками, между групповой и спортивной площадками;

б) не менее 6 м между групповой и хозяйственной площадками; между общей физкультурной и хозяйственной площадками;

в) не менее 2 м между ограждением участка и групповыми или общей физкультурной площадками.

4.7.2 Общая физкультурная площадка оборудуется сеткой для двухкомандных игр (бадминтон, пионербол, детский теннис), детскими баскетбольными щитами, прочим оборудованием по усмотрению заказчика (органов образования).

Примечание - Габариты площадки для двухкомандных игр ориентировочно принимаются 6 м × 9 м.

4.7.3 Игровые площадки должны иметь травяное покрытие. Кроме травяного покрытия частично (но не более чем на половине площадки) допускается предусматривать твердое или грунтовое покрытие, укрепленное песчаной подсыпкой или мелкой каменной крошкой. Допускается применение тротуарной плитки.

Деревья высаживаются не ближе 10 м от стен здания ОДВО, кустарник - 1,5 м.

4.7.4 Участок ОДВО должен быть огорожен оградой высотой не менее 1,6 м. Ограда не должна иметь горизонтальных членений, а также острых завершений вертикальных прутьев. Расстояние между вертикальными элементами ограждения должно быть не более 0,1 м.

Примечание - Применение более низкой ограды или замена ее живой изгородью допускается при согласовании с органами образования и государственного санитарного надзора.

4.7.5 На участке необходимо предусматривать наружное освещение, в том числе игровой территории и входов в здание. Наружные светильники должны крепиться на высоте не менее 1,6 м.

4.7.6 При организации вертикальных или наклонных светопрозрачных ограждений в составе ограждений участка (веранды, террасы, галереи, игровые комплексы) допускается применение оконного незакаленного стекла с членениями переплета не более 0,4 м при квадратном членении или 0,3 м × 0,6 м - при прямоугольном.

4.7.7 Расстояние от любой точки комнаты до выхода не должно превышать 45 м.

4.7.8 Расстояние от любой точки в спальной комнате до двери не должно превышать 15 м.

4.7.9 Для обеспечения безопасности ОДВО рекомендуется:

а) наличие периметрального ограждения и освещения территории;

б) обеспечение охраны;

в) наличие инженерно-технических средств охраны (охранно-пожарной сигнализации (ОПС), тревожной сигнализации, системы видеонаблюдения и контроля);

г) установка входных дверей, выполненных из материалов, позволяющих обеспечить надежную защиту от несанкционированного проникновения посторонних лиц;

д) определение должностного лица, ответственного за принятие мер по антитеррористической защите дошкольного учреждения.

4.8 Организация территории с учетом доступности для маломобильных групп

4.8.1 Организации дошкольного воспитания и обучения следует проектировать в соответствии с требованиями СП РК 3.06-101.

4.8.2 Выходы оборудуют пандусами. Максимальный уклон пандуса 6 мм, должен быть оборудован нескользящей поверхностью, минимальная ширина рампы не менее 1 м. Также рампы оборудуются барьерами высотой не менее 0,3 м.

4.8.3 В групповых ячейках для детей с нарушением зрения в перегородках между групповой и спальней, между групповой и туалетной целесообразно предусматривать остекленные двери, проемы.

4.8.4 В целях обеспечения максимальной безопасности для маломобильных групп рекомендуется:

а) потенциально опасные объекты огораживать на высоту не менее 0,1 м;

б) устанавливать тактильные предупреждения вокруг препятствия на расстоянии не менее 0,6 м;

в) навесные знаки устанавливать на высоте не менее 2 м;

г) обрезать нависающую растительность высотой не менее 2 м.

4.8.5 В групповой ячейке для детей с нарушениями интеллекта выступающие углы должны быть закруглены (радиус не менее 0,05 м).

4.8.6 В групповых (классах) детей с нарушениями опорно-двигательного аппарата (с последствиями полиомиелита и церебральных параличей) для передвижения по периметру «зоны столиков» следует предусматривать свободные проходы, оборудованные опорным поручнем на высоте не более 0,5 м от уровня пола. Диаметр поручня - не более 0,05 м и проходами шириной не менее 0,75 м между столами.

4.8.7 Ширина прогулочных дорожек на участке для слепых и слабовидящих детей должна быть не менее 3 м и иметь двустороннее ограждение двух уровней: перила на высоте 0,9 м и планка на высоте 15 см. Ограждения предусматривают для всех предметов, которые могут быть препятствием при ходьбе детей (деревья, кустарники, столбы). Заборы, стены, столбы и другие препятствия должны устанавливаться от границы игровых площадок на расстоянии от 2,5 до 3,0 м.

4.9 Охрана окружающей среды

4.9.1 Размещение, проектирование, строительство, реконструкция, ввод в эксплуатацию, эксплуатация, консервация и ликвидация ОДВО, оказывающих прямое или косвенное негативное воздействие на окружающую среду, осуществляются в соответствии с требованиями в области охраны окружающей среды.

4.9.2 Охрану окружающей среды следует обеспечивать с учетом применения малоотходных технологий, своевременной утилизации отходов производства, являющихся источником негативного воздействия на окружающую среду, а также применением мер и способов обеспечения экологической безопасности с учетом наилучших доступных технологий.

4.9.3 Для защиты от загрязнений по периметру земельного участка ОДВО предусматриваются ветро- и пылезащитные полосы древесных и кустарниковых насаждений.

5 ЭНЕРГОЭФФЕКТИВНОСТЬ ЗДАНИЙ И РАЦИОНАЛЬНОЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ

5.1 Сокращение энергетических ресурсов, уменьшение потерь тепла

5.1.1 Рекомендуется предусмотреть в зданиях возможности (технической, экологической и экономической) установки высокоэффективных альтернативных систем:

а) децентрализованные системы энергоснабжения на основе возобновляемых источников энергии (например, солнечные коллекторы для обогрева и горячего водоснабжения, отопление и охлаждение площади с помощью энергии солнца);

б) другое оборудование и приборы (например, когенерационные установки, новые эффективные устройства, таймеры для оптимизации энергопотребления, сокращение расходов в режимах ожидания, установка конденсаторов для сокращения реактивной мощности, трансформаторы с низкими потерями);

в) районное и блочное отопление и охлаждение, особенно там, где оно основывается на полном или частичном получении энергии из возобновляемых источников;

г) тепловые насосы, экономичные котлы, установка, эффективная модернизация систем центрального отопления или охлаждения.

5.1.2 Системные требования должны применяться в том случае, если они технически, экономически и функционально целесообразны, по крайней мере, для:

а) системы отопления;

б) системы горячего водоснабжения;

в) системы кондиционирования воздуха;

г) крупных вентиляционных систем;

д) или при сочетании этих систем.

5.1.3 Солнечный свет рекомендуется использовать для снижения потребления тепла в здании в холодную погоду путем проникновения солнечного света в здание и сохранение тепла через элементы панелей, стен, покрытий, балконов и т.п.

5.1.4 Эффективное использование дневного света снижает энергопотребление, сведя к минимуму потребность в искусственном освещении. В зданиях рекомендуется обеспечить:

а) доступ к дневному освещению путем правильной ориентации здания по сторонам света;

б) максимально уменьшить пространства, недоступные для дневного света.

5.1.5 Теневые навесы могут быть использованы для защиты здания от избыточного солнечного света. Конструкции теневых навесов, как правило, проектируются на южных фасадах.

5.1.6 Окна должны повышать энергоэффективность за счет дневного освещения и естественной вентиляции, которые рекомендуется устанавливать для обеспечения энергоэкономии:

а) окна, пропускающие ветер в части здания, нуждающиеся в вентиляции и охлаждении;

б) естественно вентилируемые здания должны иметь эквивалентную площадь отверстия (окна или двери) не менее 5% от площади пола;

в) окна, имеющие открывающиеся створки сверху и снизу, обеспечивающие циркуляцию воздуха путем вывода горячего воздуха сверху и поглощения холодного снизу.

5.1.7 Выбор лампы имеет большое значение в условиях энергоэкономии. Хорошим показателем энергоэффективности лампы является светоотдача (люмен / ватт).

5.1.8 В зданиях следует предусматривать возможности индивидуального регулирования температуры, влажности, расхода воздуха для большинства работников здания. Для возможности регулирования тепловлажностного комфорта в помещении следует применить:

а) термостатические элементы на отопительных приборах;

б) центральное регулирование параметров подаваемого тепло-холодоносителя;

в) центральное регулирование подачи наружного воздуха в помещение;

г) использовать управляемые окна;

д) центральное регулирование системы кондиционирования;

е) индивидуальную подачу приточного воздуха на рабочее место с возможностью индивидуального регулирования.

5.1.9 При проектировании зданий допускается применять более высокие требования, устанавливаемые заданием на проектирование и направленные на достижение более высокого энергосберегающего эффекта.

5.1.10 Рекомендуется использование на территории ОДВО альтернативных источников энергии, таких как солнечная, ветровая, геотермальная, с низкой отдачей гидро-, биомассы и биогаза.

5.1.11 Рекомендуется использование светлых тонов при покраске стен и крыши здания, для обеспечения низкого коэффициента поглощения тепла.

5.1.12 Инженерные системы здания должны быть оснащены приборами учета тепловой энергии, холодной и горячей воды, электроэнергии и газа при централизованном снабжении.

5.2 Рациональное использование природных ресурсов

5.2.1 При посадке деревьев необходимо учитывать климатические условия, тип почвы, количество осадков, направление ветра, обслуживание растений, безопасность для жизнедеятельности детей и служащих. Во избежание повреждений зданий ветками не рекомендуется высаживать высокие деревья в непосредственной близости от здания.

5.2.2 Рекомендуется использовать следующие меры для снижения потребления тепловой энергии:

а) оптимизация соотношения воздуха и топлива путем автоматизации процессов горения;

б) внедрение технологий деаэрации для очистки воды, используемой в качестве теплоносителя, от агрессивных газов;

в) ввод в действие новых отопительных котлов;

г) использование технологии кислородного сжигания топлива;

д) эффективное использование тепловой энергии дымовых газов;

е) ремонт трубопроводов;

ж) установка частотных преобразователей для автоматизации процессов подачи воды;

и) использование независимых источников водоснабжения с более высокой энергоотдачей, чем централизованная система.

5.2.3 Рекомендуется использовать следующие меры для снижения потребления электрической энергии:

а) химическая, мембранная, электромагнитная или комплексонатная очистка нагреваемой воды;

б) внедрение методов «энергетической сетки». Оптимизация размещения источников электроэнергии служит инструментом для снижения ее потерь в ходе транспортировки до места потребления;

в) использование альтернативных источников энергии.

5.2.4 При проектировании плана озеленения рекомендуется отдавать предпочтения растениям, не требующим специального ухода и засухоустойчивым.

5.2.5 Для снижения водопотребления необходимо:

а) использование в системе слива очищенной или дождевой воды с предварительной очисткой и обеззараживанием;

б) установка счетчиков горячей и холодной воды для каждого потребителя;

в) установка ограничителей расхода воды;

г) применение аэрации, установка рассеивателя на кран в раковине и на душ, что повышает увлажняющий эффект струи и повышает эффективность использования воды;

д) высадить растения, требующие минимального полива;

е) высадить на территории участка растения, приспособленные к местному климату, и использовать для их полива очищенную или дождевую воду;

ж) максимально утилизировать канализационные использованные воды, производить их очистку и повторно использовать.

5.2.6 Для предотвращения эрозии почвы и уноса пыли необходимо:

а) временное или постоянное засевание территории многолетними травами, создание укреплений для земли;

б) укрытие земли, земляной насыпи;

в) устройство георешеток, приствольных решеток;

г) создание ловушек для взвешенных частиц;

д) организация мойки колес автомобилей, выезжающих со стройплощадки.

Приложение А
(*информационное*)

Таблица А.1 - Виды дошкольных образовательных учреждений. Типы зданий и комплексов

Типы зданий и комплексов дошкольных объектов образования	Виды, размещаемых в них дошкольных образовательных учреждений	Принадлеж-ность учреждений, статус	Градостроительные условия
1 Дошкольные образовательные учреждения общего типа	Дошкольное образовательное учреждение: - детский сад с приоритетным осуществлением одного или нескольких направлений развития воспитанников (общеразвивающий); - детский сад присмотра и оздоровления с приоритетным осуществлением санитарно-гигиенических и оздоровительных мероприятий (оздоровительный); - детский сад компенсирующего вида с приоритетным осуществлением квалифицированной коррекции отклонений в физическом и психическом развитии воспитанников; - детский сад комбинированного вида, в состав которого могут входить общеразвивающие, оздоровительные и компенсирующие группы в любом соотношении.	Государственные дошкольные организации. Ведомственные, прочих видов коллективной собственности. Частные.	В соответствии с определением нормативной или фактической потребности и нормативного радиуса обслуживания
2 Центры дошкольного воспитания (содержащие детские группы)	Дошкольное образовательное учреждение: - центр развития ребенка - детский сад с осуществлением физического и психического развития, поддержки и оздоровления всех воспитанников; - детский сад с приоритетным осуществлением одного или нескольких направлений развития воспитанников, которое может включать дополнительные службы (методическая работа с родителями и помощь	То же	По одному в жилых комплексах на 5 - 10 тыс. жителей, или из расчета один Центр на каждые 10 тыс. жителей в более крупных комплексах и населенных пунктах

Таблица А.1 - Виды дошкольных образовательных учреждений. Типы зданий и комплексов *(продолжение)*

Типы зданий и комплексов дошкольных объектов образования	Виды, размещаемых в них дошкольных образовательных учреждений	Принадлежность учреждений, статус	Градостроительные условия
	семье); детские кружки и секции, в том числе для детей близрасположенных дошкольных объектов образования и не посещающих дошкольные объекты образования; организация детских концертов, утренников и спектаклей и пр.).		
3 Групповые отделения	Дошкольное образовательное учреждение: - детский сад с приоритетным осуществлением одного или нескольких направлений развития воспитанников (общеразвивающий); - детский сад присмотра и оздоровления с приоритетным осуществлением санитарно-гигиенических и оздоровительных мероприятий (оздоровительный); - детский сад компенсирующего вида с приоритетным осуществлением квалифицированной коррекции отклонений в физическом и психическом развитии воспитанников; - детский сад комбинированный (в состав которого могут входить общеразвивающие, оздоровительные и компенсирующие группы в любом соотношении); - дошкольные объекты образования, специализирующиеся на обслуживании определенных возрастных групп (детские ясли, подготовительные к школе и т.п.).	То же	То же. (При применении встроенных групповых отделений - с предпочтением применения в жилой застройке с повышенной интенсивностью использования территории).

Таблица А.1 - Виды дошкольных образовательных учреждений. Типы зданий и комплексов *(продолжение)*

Типы зданий и комплексов дошкольных объектов образования	Виды, размещаемых в них дошкольных образовательных учреждений	Принадлежность учреждений, статус	Градостроительные условия
4 Учебно-воспитательный комплекс	Образовательное учреждение - образовательный центр. Дошкольное отделение УВК - дошкольное образовательное учреждение: - детский сад с приоритетным осуществлением одного или нескольких направлений развития воспитанников.	То же	В соответствии с определением нормативной или фактической потребности, с учетом расчета по сети общеобразовательных школ
5 Малые дошкольные объекты образования	Дошкольные образовательные учреждения: - детский сад с приоритетным осуществлением одного или нескольких направлений развития воспитанников; - детский сад присмотра и оздоровления с приоритетным осуществлением санитарно-гигиенических и оздоровительных мероприятий; - детский сад компенсирующего вида с приоритетным осуществлением квалифицированной коррекции отклонений в физическом и психическом развитии воспитанников; - детский сад комбинированного вида, в состав которого могут входить общеразвивающие, оздоровительные и компенсирующие группы в любом соотношении.	То же	В сельских поселениях или городских комплексах с малоэтажной застройкой, в реконструируемых жилых комплексах сохраняемой исторической застройки с малоэтажным жилищным строительством

Таблица А.1 - Виды дошкольных образовательных учреждений. Типы зданий и комплексов *(продолжение)*

Типы зданий и комплексов дошкольных объектов образования	Виды, размещаемых в них дошкольных образовательных учреждений	Принадлеж-ность учреждений, статус	Градостроительные условия
6 Прогулочные группы	Дошкольное образовательное учреждение: - детский сад присмотра и оздоровления с приоритетным осуществлением санитарно-гигиенических и оздоровительных мероприятий (оздоровительный).	Частное	В жилой застройке со средневзвешенной этажностью 5 и более этажей
7 Семейный детский сад	То же	То же	Любые
8 Дежурные группы кратковремен ного присмотра	То же	Государственн ые дошкольные организации. Частное	То же

Приложение Б
(*информационное*)

Номенклатура организаций дошкольного воспитания и обучения, рекомендуемых в качестве объектов массового строительства

Б.1 ОДВО общего типа на 4, 6, 8, 10, 12 и 14 групп, как отдельно строящиеся здания, так и встроенные (встроено-пристроенные) в многоквартирные жилые дома массового применения.

Б.2 Малое ОДВО на 2 группы:

а) отдельно стоящее здание;

б) встроенное в многоквартирный жилой дом;

в) блокируемое в качестве торцевого элемента жилой застройки - для условий малоэтажной, коттеджной, усадебной жилой застройки, реконструируемой жилой застройки с малоэтажным жилищным строительством.

Б.3 Центр дошкольного воспитания на 12 групп детей от 4 до 6 лет и 12 групповых отделений по 4 группы, встроенных, встроенно-пристроенных, пристроенных к многоквартирным жилым домам в условиях многоэтажной жилой застройки (Большой комплекс дошкольного воспитания).

Б.4 Центр дошкольного воспитания на 6 групп детей от 4 до 6 лет и 6 групповых отделений по 2 группы, встроенных (встроено-пристроенных) или блокируемых в качестве торцевых элементов в малоэтажной жилой застройке (Малый комплекс дошкольного воспитания).

Б.5 Учебно-воспитательные комплексы на 12 классов (школа I ступени) с дошкольным отделением на 6 групп: для вывода начальных классов из общеобразовательных школ, выстроенных по старым проектам, а также в качестве прогимназии с программным обучением детей с 4 - 5 лет.

Б.6 Учебно-воспитательные комплексы:

а) на 11 классов (школа I, II, III ступени) с дошкольным отделением на 4 группы;

б) на 8 классов (школа (I - II) ступени) с дошкольным отделением на 4 группы;

в) на 4 класса (школа I ступени) с дошкольным отделением на 2 группы (вариант для сельских и пригородных поселений, коттеджной, усадебной и малоэтажной жилой застройки).

Приложение В
(обязательное)

Таблица В.1 - Состав помещений групповых ячеек

Типы групповых ячеек	Основные элементы					
	Раздевальные	Групповая	Помещения для занятий (игр) по подгруппам	Спальня (спальная зона)	Буфетная	Туалетная
1 Одновозрастная группа детей возраста до 3 лет (универсальная ясельная)	•	•	□	•	•	•
2 Разновозрастная группа детей возраста от 1 до 3 лет	•	•	□	•	•	•
3 Одновозрастная группа детей возраста 3 - 6 (7) лет (универсальная дошкольная)	•	•	□	•	•	•
4 Разновозрастная группа детей возраста 3 - 6 (7) лет	•	•	•	•	•	•
5 Группа шестилеток	•	•	□	•	•	•
6 Малокомплектная группа обычного режима (0,5 группы)	•	•		•	•	•

Таблица В.1 - Состав помещений групповых ячеек *(продолжение)*

Типы групповых ячеек	Основные элементы					
	Раздевальные	Групповая	Помещения для занятий (игр) по подгруппам	Спальня (спальная зона)	Буфетная	Туалетная
7 Прогулочная группа	•	•		□	□	•
8 Дежурная группа кратковременного присмотра	•	•	□	□	□	•
9 Дежурная круглосуточная группа кратковременного присмотра	•	•	□	•	•	•

Примечания

1 • - помещения, обязательно предусматриваемые, □ - рекомендуемые для выбора.

2 Помещение (зону в составе общей площади групповой) для занятий (игр) детей по подгруппам необходимо предусматривать для разновозрастных групп при новом строительстве. В существующем фонде зона может быть выделена функциональным оборудованием на площади групповой.

Приложение Г
(обязательное)

Таблица Г.1 - Функциональная структура зданий организаций дошкольного воспитания и обучения

Архитектурные типы дошкольных образовательных учреждений	Основные функциональные группы помещений						Рекреационно-коммуникационные
			Сопутствующие помещения				
	Групповые ячейки	Специализированные помещения для занятий с детьми	Медицинского обслуживания	Организации питания	Организации стирки белья	Служебно-бытовые	
Малые обычного режима	●	□	●	●	●	●	
Дежурные группы круглосуточного присмотра	●		□	●	●		
Дежурные группы кратковременного присмотра	●			□			
Прогулочные группы	●		□	□			
«Семейный детский сад»	●			●			
Дошкольные учреждения общего типа	●	●	●	●	●	●	
Центр развития ребенка, не содержащий детские группы	●					●	□

Таблица Г.1 - Функциональная структура зданий организаций дошкольного воспитания и обучения
(продолжение)

Архитектурные типы дошкольных образовательных учреждений	Основные функциональные группы помещений						Рекреационно-коммуникационные
			Сопутствующие помещения				
	Групповые ячейки	Специализированные помещения для занятий с детьми	Медицинского обслуживания	Организации питания	Организации стирки белья	Служебно-бытовые	
Центр дошкольного воспитания, содержащий детские группы	●	●	●	●	●	●	□
Комплекс дошкольного воспитания (групповые отделения)	●	□	●	●	●	●	
Учебно-воспитательный комплекс (дошкольное отделение)	●	●	●	●	●	●	□
● - обязательные функциональные группы помещений, □ - рекомендуемые для выбора.							

Приложение Д
(информационное)

Таблица Д.1 - Состав и площади специализированных помещений организаций дошкольного воспитания и обучения общего типа

В квадратных метрах

Наименование помещений	Площадь					
	ОДВО общего типа				Центры дошкольного воспитания	
	4 - 6 групп	8 - 10 групп	12 - 16 групп	18 - 20 групп	6 групп	8 - 10 групп
Зал-арена для музыкальных занятий, детских утренников и спектаклей:	-	-	-	-	120	120
- артистическая	-	-	-	-	12	12
- кладовая	-	-	-	-	6	6
Физкультурный зал:	-	-	-	-	100	120
- раздевальные, душевые и туалет	-	-	-	-	$\frac{24}{12+12}$	$\frac{24}{12+12}$
- снарядная	-	-	-	-	8	8
Универсальный зал для музыкальных и гимнастических занятий:	80	80	$\frac{160^{1)}}{80 \times 2}$	$\frac{160^{1)}}{80 \times 2}$	-	-
- кладовая при зале	6	12	$\frac{12^{1)}}{6 \times 2}$	$\frac{12^{1)}}{6 \times 2}$	-	-

Таблица Д.1 - Состав и площади специализированных помещений организаций дошкольного воспитания и обучения общего типа

(продолжение) В квадратных метрах

Наименование помещений	Площадь					
	ОДВО общего типа				Центры дошкольного воспитания	
	4 - 6 групп	8 - 10 групп	12 - 16 групп	18 -20 групп	6 групп	8 - 10 групп
Универсальные кружковые помещения:	36	54	54	$\frac{108^{2)}}{54 \times 2}$	$\frac{90^{2)}}{54+36}$	$\frac{144^{2)}}{54 \times 2 + 36}$
- кладовые	6	6	6	$\frac{12}{6 \times 2}$	$\frac{12}{6 \times 2}$	$\frac{18}{6 \times 3}$
- комнаты преподавателей	6	6	6	9	9	12
Рекреационно-коммуникационное пространство:						
- вестибюль-холл	-	-	-	-	54	80
- гардероб верхней одежды для приходящих групп детей	-	-	-	-	$\frac{48}{12 \times 4}$	$\frac{72}{12 \times 6}$
- гардероб для детей, приходящих с родителями	-	-	-	-	$\frac{16}{8 \times 2}$	$\frac{24}{8 \times 3}$

Примечания

1* При использовании 2-х универсальных залов на 80 мест следует предусматривать раздельное использование для музыкальных и физкультурных занятий по заданию на проектирование.

При определении площади универсальных залов для музыкальных и гимнастических занятий ясельные группы не учитываются ***(Дополнен – Приказ КДСиЖКХ от 23.11.2018 г. №240-НК).***

2 При использовании 2-х кружковых комнат предусматривать раздельное использование комнат для хореографии и рисования и скульптуры.

3 Бассейн следует предусматривать по заданию на проектирование.

4* В малых ДОО универсальный зал для занятий музыкой и гимнастикой принимается площадью не менее 50 м ***(Дополнен – Приказ КДСЖКХиУЗР от 09.06.2016 г. №153-НК)***

Приложение Е*

(обязательное)

Таблица Е.1* - Площади основных помещений групповых ячеек *(Изм.ред. – Приказы КДСЖКХиУЗР от 09.06.2016 г. №153-НҚ и КДСиЖКХ от 23.11.2018 г. №240-НҚ)*

В квадратных метрах

Основные помещения групповой ячейки	Площади основных помещений групповых ячеек в ОДВО различных типов, $м^2$			
	Прогулочные группы	Малые ОДВО	ОДВО общего типа, ПДВ, групповые отделения, КДВ	УВК (дошкольные отделения)
Групповая (со спальной зоной)	36	40 (35)	50 (35)	60 (35)
Спальня* - для ясельных групп - для дошкольных групп	 - -	 50 50	 50 50	 36 50
Раздевальная	по расчету (0,7 $м^2$ на 1 ребенка)			
Буфетная	3,8	3,8	3,8	3,8
Туалетная	6	не менее 12	16	16

Примечания

1 Площадь спальной зоны, указанная в скобках, означает дополнительное увеличение групповой, если спальня, как отдельное помещение, не предусматривается (при использовании трансформируемых кроваток).

* Отдельные спальни предусматриваются по заданию на проектирование (для негосударственных ОДВО).

2 В малых ОДВО и групповых отделениях КДВ на 1-2 группы, если раздевальная (общая раздевальная) предусматривается одновременно в качестве холла (вестибюля-холла), ее площадь принимается не менее 20 $м^2$ (ОДВО на 1 группу) и 36 $м^2$ (ОДВО на 2 группы).

3 Если для ОДВО типа «Прогулочные группы» выделяется жилая квартира, она используется:

- 2-х комнатная (или общей площадью не менее 50 $м^2$) - для размещения одной группы (до 20 мест);
- 3-х комнатная (или общей площадью не менее 70 $м^2$) - для размещения двух групп (до 40 мест);
- 1-комнатная (или общей площадью не менее 30 $м^2$) - для размещения 0,5 группы (до 10 мест).

Санузлы этих квартир должны быть переоборудованы таким образом, чтобы на каждые 10 детей был предусмотрен один унитаз и одна раковина.

Приложение Ж
(информационное)

Таблица Ж.1 - Площади дополнительных помещений групповых ячеек

В квадратных метрах

Наименование дополнительных помещений групповых ячеек	Площадь помещения, не менее
1 Помещение для игр и занятий детей по подгруппам	12
2 Пространственный модуль спортивно-игрового оборудования	2
3 Модуль «Мастер» - зона для изобразительного творчества, лепки, игр с глиной, водой	2
4 Пространственный модуль заменяемого игрового оборудования («Театр», «Замок», «Джунгли», «Стройка» и др.)	4
5 Комната сушки одежды	4
Примечание - Помещение п. 1 может использоваться как комната коррекции.	

Приложение К*

(обязательное)

Таблица К.1* - Состав и площади сопутствующих и служебно-бытовых помещений *(Изм.ред. – Приказ КДСЖКХиУЗР от 09.06.2016 г. №153-НҚ)*

В квадратных метрах

Наименование помещений	Площадь помещений, при проектной мощности								
	50	95	140	190	280	360	400	450	500
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Медицинские помещения									
Медицинский кабинет	6	8	8	8	10	12	15	15	15
Процедурный кабинет	-	-	-	8	8	10	12	12	12
Изолятор:									
Приемная	2	2	2	4	6	8	8	10	12
Палата	6	6	6	6	$\frac{12}{6+6}$	$\frac{18}{6+12}$	$\frac{18}{6+12}$	$\frac{18}{6+12}$	$\frac{18}{6+12}$
Туалетная	-	2	2	2	$\frac{4}{2+2}$	$\frac{4}{2+2}$	$\frac{4}{2+2}$	$\frac{4}{2+2}$	$\frac{4}{2+2}$
Помещение для приготовления дезинфицирующих средств	-	2	2	2	2	2	2	2	2
Физиотерапевтический кабинет	-	-	12	12	12	$\frac{24}{12+12}$	$\frac{24}{12+12}$	$\frac{24}{12+12}$	$\frac{24}{12+12}$

Примечания
1) Площади помещений для другой мощности ДОС принимать по интерполяции.
2) Физиотерапевтическое оборудование допускается разместить в процедурном кабинете.

Таблица К.1* - Состав и площади сопутствующих и служебно-бытовых помещений *(продолжение)*

В квадратных метрах

Наименование помещений	Площадь помещений, при проектной мощности								
	50	95	140	190	280	360	400	450	500
Помещения пищеблока									
Кухня с раздаточной	15	23	23	28	30	43	45	45 + 12	45 + 12
Заготовочный цех	6	8	8	-	-	-	-	-	-
Мясо-рыбный цех	-	-	-	14	16	18	18	20	20
Овощной цех с предварительной обработкой	-	-	-	$\frac{16}{6+12}$	$\frac{18}{6+12}$	$\frac{20}{6+12}$	$\frac{22}{7+15}$	$\frac{24}{7+17}$	$\frac{26}{8+18}$
Моечная кухонной посуды	4	4	4	5	6	8	8	8	8
Охлаждаемая камера	-	6	8	9	12	14	6 + 9	6 + 12	6 + 6 + 10
Кладовая сухих продуктов	7	8	8	8	8	8	8	10	12
Кладовая овощей	4	4	4	5	8	10	10	12	12
Загрузочная	-	4	4	5	6	6	8	10	10
Прачечная									
Стиральная	12	14	14	16	16	18	20 + 6 сортировка	22 + 8 сортировка	26 + 10 сортировка
Гладильная	-	-	10	12	12	12	14	16	18
Служебно-бытовые помещения									
Кабинет заведующего	10	10	10	9	9	15	18	16 + 6	16 + 6
Методический кабинет	8	10	10	15	15	15	18	20	24
Кабинет психолога, логопеда	6	8	8	8	10	12	15	15	$\frac{30}{15+2}$
Кабинет завхоза	-	-	-	6	6	6	8	8	10
Комната персонала	8	8	8	10	12	12	12	12	12
Хозяйственная кладовая	4	5	5	8	12	$\frac{20}{10+10}$	$\frac{20}{10+10}$	$\frac{24}{10+14}$	$\frac{26}{10+16}$
Кладовая чистого белья	4	6	6	8	10	14	14	16	18
Комната кастелянши	-	-	-	-	6	6	6	6	6

Таблица К.1* - Состав и площади сопутствующих и служебно-бытовых помещений *(продолжение)*

В квадратных метрах

Наименование помещений	Площадь помещений, при проектной мощности								
	50	95	140	190	280	360	400	450	500
Душевая	-	2	2	2	2	2	2	2	2
Уборная для персонала(на каждом этаже)	3	3	3	3	3	3	3	3	3

Приложение Л
(*информационное*)

Таблица Л.1 - Наполняемость детских групп коррекционного типа

Вид нарушений развития детей	В группах детей раннего возраста, не более	В группах детей дошкольного возраста, не более
Для детей с тяжелыми нарушениями речи	10	12
Для детей с фонетико-фонематическими нарушениями речи	10	12
Для глухих детей	8	8
Для слабослышащих детей	10	12
Для слепых детей	10	10
Для слабовидящих детей, для детей с косоглазием и амблиопией	10	15
Для детей с нарушением опорно-двигательного аппарата	10	12
Для детей с нарушением интеллекта (умственной отсталостью)	6	10
Для детей с задержкой психического развития	6	10
Для детей с глубокой умственной отсталостью	6	10
Для детей с туберкулезной интоксикацией	10	15
Для детей часто болеющих	10	15
Для детей со сложными дефектами (2 и более дефектов)	6	6
Для детей с иными отклонениями в развитии	10	15

Приложение М
(обязательное)

Таблица М.1 - Состав и площади групповых ячеек организаций дошкольного воспитания и обучения коррекционного типа (кроме ОДВО для детей с нарушением опорно-двигательного аппарата)

В квадратных метрах

Помещения	Минимальные площади помещений для детей с нарушениями			
	Слуха (глухих и слабослыша-щих), для детей с туберкулезной интоксикацией	Зрения		Интеллекта и для детей со сложными дефектами
		Слабовидящих	С косоглазием и амблиопией	
Раздевальная (приемная)	10	10	10	10
Помещение для личных вещей детей	2	2	2	2
Групповая	30	40	30	40
Класс для занятий	25	30	–	–
Спальная	25	30	25	30
Буфетная	3	3	3	3
Туалетная	8	8	8	12
Плеопто-ортоптическая комната	–	20	16	–
Комната логопеда	–	–	–	12

Примечания

1 В ОДВО для детей с косоглазием и амблиопией плеопто-ортопическую комнату допускается предусматривать одну на каждые 2 группы.

2 Для детей со сложными дефектами вместо комнаты логопеда допускается предусматривать универсальную комнату коррекции.

Приложение Н
(обязательное)

Таблица Н.1 - Количество санитарно-технического оборудования для организаций дошкольного воспитания и обучения общего типа

Помещения	Умывальники		Унитазы		Слив (видуар) со смесителем	Водоразборный кран	Ванна с комбинированным смесителем	Поддон душевой с сеткой на гибком шланге	Мойка со смесителем	Полотенце - сушитель
	Детские с туалетным краном	Для взрослых со смесителем	Детские	Для взрослых						
Буфетная	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Туалетная группы детей до 3 лет	3	1	3	-	-	-	-	1 глубокий	-	1
Туалетная группы детей 3 - 6 (7) лет	4	-	3	-	-	-	-	1 мелкий	-	1
Душевая при физкультурном зале	-	-	-	-	-	-	-	2		
Медицинская комната	-	1	-			-	-	-		
Процедурный кабинет		1								
Палата изолятора	1	-	-			-	-	-		
Туалет изолятора	-	1	1	-	1	-	-	1		1
Туалет персонала	-	1	-	1		-	-	-		

Таблица Н.1 - Количество санитарно-технического оборудования для организаций дошкольного воспитания и обучения общего типа

(продолжение)

Помещения	Умывальники		Унитазы		Слив (видуар) со смесителем	Водоразборный кран	Ванна с комбинированным смесителем	Поддон душевой с сеткой на гибком шланге	Мойка со смесителем	Полотенце - сушитель
	Детские с туалетным краном	Для взрослых со смесителем	Детские	Для взрослых						
Комната личной гигиены женщин	-	1	-	Биде		-	-	-		
Душевая персонала	-	-	-	-		-	-	1		
Туалеты для детей при наружных входах с участка	1	-	1			-	-	-		
Помещение для подстирки (в малых ОДВО)	-	-	-	-		-	1	-		

Приложение П
(*обязательное*)

Таблица П.1 - Расчетная температура и кратность обмена воздуха

Помещения	Расчетная температура воздуха, °С, не менее	Кратность обмена, не менее	
		Приток	Вытяжка
Групповые, раздевальные группы детей до 3 лет	22	–	1,5
Групповые, раздевальные: - групп детей 3 - 4 лет - групп детей 4 - 6 (7) лет	 21 20	 – –	 1,5 1,5
Спальни: - групп детей до 3 лет - групп детей 3 - 6 (7) лет	 22 19	 – –	 1,5 1,5
Туалетные: - групп детей до 3 лет - групп детей 3 - 6 (7) лет	 22 20	 – –	 1,5 1,5
Буфетные	16	–	1,5
Залы для музыкальных и гимнастических занятий	19	–	1,5
Медицинские помещения	22	–	
Служебно-бытовые помещения	18	–	1
Кухня	15	По расчету	
Стиральная	18	5	5
Гладильная	16	5	5
Физиотерапевтический кабинет, кабинет массажа	28	–	1,5

Примечания

1 В помещениях стиральной и гладильной следует осуществлять, как правило, механический поток и вытяжку воздуха;

2 В туалетных групп детей от 3 до 6 (7) лет вытяжку воздуха следует предусматривать из уборной;

3 В туалетных групповых ячеек, проектируемых без естественного освещения, вытяжка должна быть не менее трехкратной.

Приложение Р
(информационное)

Таблица Р.1 - Искусственное освещение в помещениях организаций дошкольного воспитания и обучения

В люксах

Наименование помещений	Уровни наименьшей освещенности	
	При люминесцентных лампах	При лампах накаливания
Классные комнаты, групповые (игровые), компьютерные классы, мультимедийные кабинеты, кружковые комнаты, помещения: медицинского пункта, культурно-массовых мероприятий (актовый, зрительный залы)	300	150 (на плоскости учебных столов)
Служебные помещения для персонала	300	100
Помещения для спортивных, музыкальных и физкультурных занятий, актовый зал, раздевальная, душевая, буфетная, изолятор, обеденные залы, помещения стирки, сушки, механического глажения одежды	200 (на полу)	100
Вестибюли и гардеробные, рекреации, помещения дежурного обслуживания персонала	100	50
Спальная, веранда, умывальные, уборные (туалетные)	100	75
Групповая (игровая)	300	150
Кухни	100	50
Буфет	200	100
Коридоры, ванные, лестничные площадки	50	20
Чердаки	–	5

УДК 725.57 **МКС 93.040.10**

Ключевые слова: организации дошкольного воспитания и обучения, расчетная вместимость, проектирование, детские группы, площадки, участки, территория, комнаты, залы для музыкальных и гимнастических занятий, помещение, коридоры, лестничные клетки, водоснабжение, канализация, санитарно-техническое оборудование, шкафы, электроснабжение, сети наружного освещения, дошкольные организации коррекционного типа, кабинеты.

Ресми басылым

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ИНДУСТРИЯ ЖӘНЕ ИНФРАҚҰРЫЛЫМДЫҚ ДАМУ МИНИСТРЛІГІ ҚҰРЫЛЫС ЖӘНЕ ТҰРҒЫН ҮЙ-КОММУНАЛДЫҚ ШАРУАШЫЛЫҚ ІСТЕРІ КОМИТЕТІ

Қазақстан Республикасының
ЕРЕЖЕЛЕР ЖИНАҒЫ

ҚР ЕЖ 3.02-110-2012*

МЕКТЕПКЕ ДЕЙІНГІ БІЛІМ БЕРУ ОБЪЕКТІЛЕРІ

Басылымға жауаптылар: «ҚазҚСҒЗИ» АҚ

050046, Алматы қаласы, Солодовников көшесі, 21
Тел./факс: +7 (727) 392-76-16 – қабылдау бөлмесі

Издание официальное

КОМИТЕТ ПО ДЕЛАМ СТРОИТЕЛЬСТВА И ЖИЛИЩНО-КОММУНАЛЬНОГО ХОЗЯЙСТВА МИНИСТЕРСТВА ИНДУСТРИИ И ИНФРАСТРУКТУРНОГО РАЗВИТИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

СВОД ПРАВИЛ
Республики Казахстан

СП РК 3.02-110-2012*

ДОШКОЛЬНЫЕ ОБЪЕКТЫ ОБРАЗОВАНИЯ

Ответственные за выпуск: АО «КазНИИСА»

050046, г. Алматы, ул. Солодовникова, 21
Тел./факс: +7 (727) 392-76-16 – приемная